48 2009

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮದಿಪು

ಪೊನ್ನಿ-ಮಾಯಿ-ಸುಗ್ಗಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪೊಸ ಸಮಿತಿ

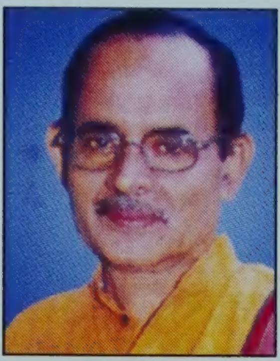

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್
ಉಡುಪಿ

ಯೋಗೀಶ್ ಕಾಂಚನ್
ಮಂಗಳೂರು

ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ
ಮಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ
ಉಡುಪಿ

ಸರಪಾಡಿ ಅಶೋಕ ಶೆಟ್ಟಿ
ಬಂಟ್ವಾಳ

ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್
ಮಂಗಳೂರು

ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಮುಂಬಯಿ

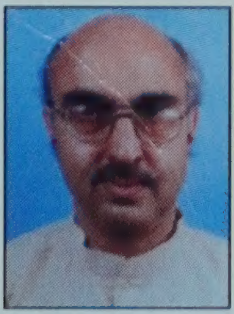

ಉದಯ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಾವತಿ ಜೆ. ಬೈಕಾಡಿ
ಮಂಗಳೂರು

ಎಸ್.ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಆರ್.ಎಸ್. ದಳವಾಯಿ
ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯೆರ್

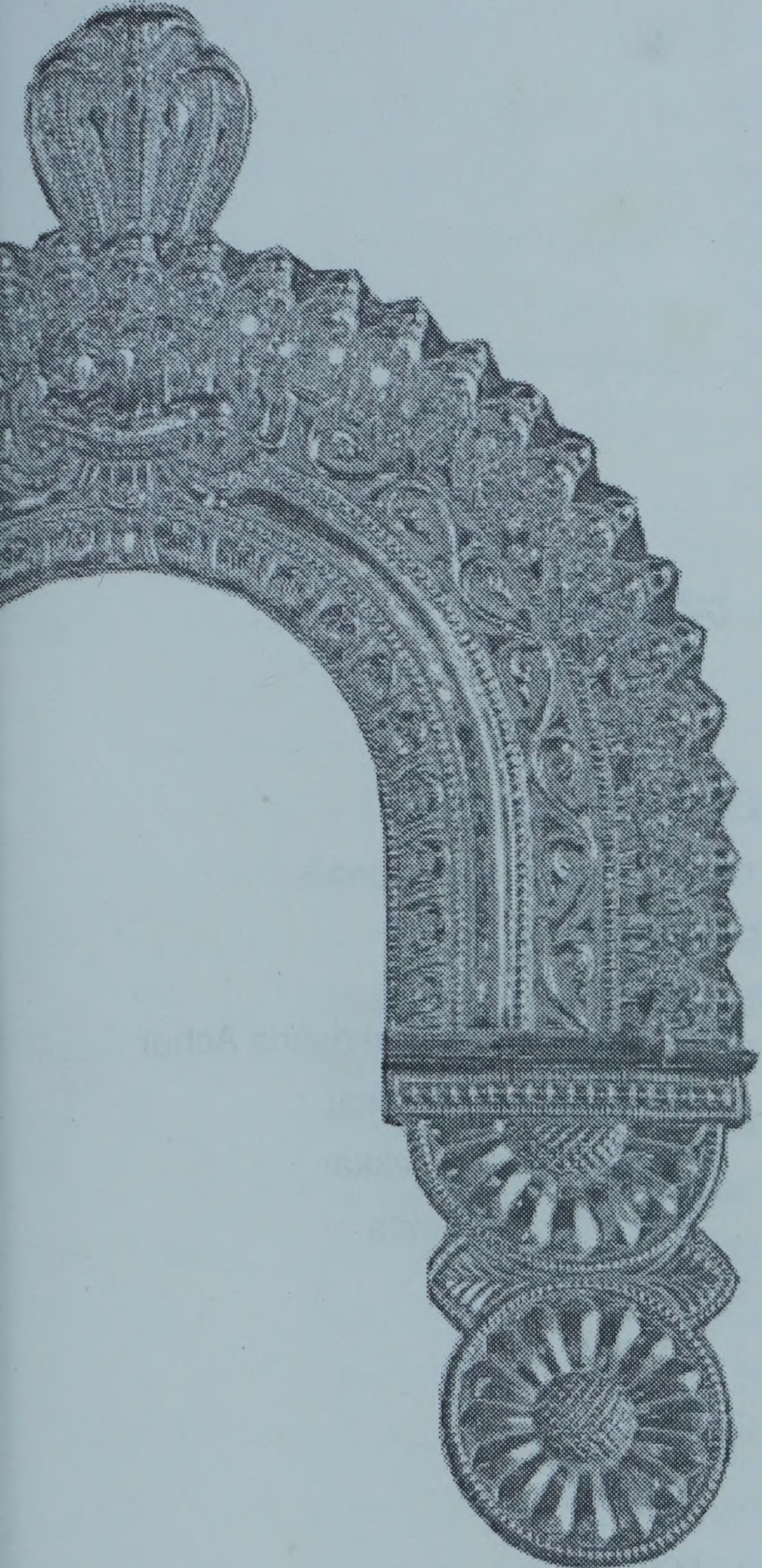

ಮದಿಪು

ಮುಡಿ - 48

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್

ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 003
ದೂರವಾಣಿ / ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 0824-2459389
Email:tuluacademy@yahoo.co.in

MADIPU

A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture, published by Karnataka Tulu Sahitya Academy, Lalbagh, Mangalore -3. ✆: 2459389.

Chief Editor	:	Dr. Palthady Ramakrishna Achar
Editor	:	Dr. Duggappa Kajekar Dr. Gananatha Yekkar
Managing Editor	:	S.H. Shivarudrappa
Pages	:	64 + 4
Vol.	:	13 - 48
ಬೆಲೆ	:	15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	:	50/-
ಆಜೀವ ಚಂದಾ	:	500/-
ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ	:	ಕುಡಲದ ಪುರಭವನೊಡು ನಡತಿನ ಕೆಡ್ಡಸ ಕೂಟೊದ ಉದಿಪನ : ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜೆ. ಪಾಲೆಮಾರ್
ರಕ್ಷಾಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ
ಅಕ್ಷರ ವಿನ್ಯಾಸ / ಮುದ್ರಣ ಮುದ್ರಣ	:	ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್ ಕೆ.ಎಸ್. ರಾವ್ ರಸ್ತೆ ಮಂಗಳೂರು - 575 001 ✆ : 0824 2443002

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಮದಿಪು

ಸುರುಕು ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆಗ್ಲಾ ಕಯ್ ಮುಗಿಯೊಂದು ಸೋಲ್ಮೆತ್‌ದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ಪೊನುವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರೊದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಎಸ್. ಯೆಡ್ಯೂರಪ್ಪೆರೆನ ಆದೇಶಗನುಸಾರವಾದ್ ಯಾನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ವಹಿಸ ವೊಂಡೆ. 1994ಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾಂಡ್. ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಸುರುತ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆಯೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಒಂತೆ ಸಮಯ ಯಾನ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಪೊರ್ಲುದ ಬೊಕ್ಕ ಗಟ್ಟಿದ ಅಡಿಪಾಯ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿ ವಾ ರೀತಿಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಡುಂಡು ಸಾದಿ ತೋಜದ್ ಬುಡ್ಯೆರ್. ಅಪಗ ಪೊಳಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ರಡ್ದ್ ಜನಲಾ ಸದಸ್ಯೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಪೊಳಲಿದಾರ್ ತುಳುತ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕವಿ ವಿವೇಕ ರೈಕುಲೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಗುರ್ಕಾರ್‍ರಾಯೆರ್. ಆಂಡ ಆರ್ ಬಾರಿ ಬೇಗೊನೆ ಸೊರ್ಗ ಸೇರ್ಯೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುತ ಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಡಾ. ನಂದಾವರ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ವಹಿಸವೊಂಡೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಯಾನ್‌ಲಾ ಸದಸ್ಯೆ ಆದಿತ್ತೆ. ನಾಲೆನೇ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮೊದ ಕಳಟ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೆಂದಿನ ಶ್ರೀ ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲೆರ್. ಈ ನಾಲ್ ಜನ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನಕುಲೆ ಕಾಲೊಡ್ಲಾ ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಎಡ್ಡೆ ಬುಳೆಚಿಲ್ ಆಂಡ್.

2008 ನಿರ್ನಾಲ 27 (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 13) ಪೋಪಿನಾನಿ ಯಾನ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಗಡು ಪತ್ತ್‌ನಗ ದಿಂಜ ಇಷ್ಟೆರ್, ಗಣ್ಯೆರ್, ತುಳುವೆರ್, ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲು ಸೇರಿದ್ದೆರ್. ಅಪಗ ಯಾನೊಂಜಿ ಪಾತೆರ ಪಂಡೆ, "ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮಲ್ಲವು. ಅಂಚಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಜ್ಜ - ಕಾರ್ಯೊಲು ಚಾವಡಿಡಾತೇ ಅತ್ತ್ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಲೆಡ್ಲಾ ನಡಪಿಲೆಕಾವೊಡು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಪಿಲೆಕಾವೊಡು. ಸೇಜಿಪಾಲ್ ಮಾತ ತುಳುವೆರೆಗ್ಲಾ ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ಪೋವೊಡು. ಇಂಚಾನಗ ಚಾವಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಒಂತೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಪ. ಆಂಡಲಾ ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ". ಯಾನ್ ಪಂಡಿನ ಈ ಪಾತೆರೊನು ಕಾರ್ಯರೂಪೊಗು ಕನವೊಂದುಲ್ಲೆ.

ದುಂಬುದ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊ ದುಲಯಿ ನಡಪವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಈಡ್ ದೀವೊಂದು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

6ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ದ್ ತುಳು ಕಲಿಕೆ

ತುಳು ಶಾಲೆಡ್ ಜೋಕುಲು ಕಲ್ಪುನ ಒಂಜಿ ವಿಷಯ ಆಂಡ ಮಾತ್ರ ಅವು ದುಂಬುಗು ಒರಿದ್ ಬರ್ಯರೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲೆರ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಕೋಡಿ ಮುಟ್ಟರೆ ಒಂತೆ ಬಾಕಿ. ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ನೆಕ್ಕ್ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಪಾಠಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಾದುಂಡು. ಸರಕಾರ ಒಂಜಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್‌ಂಡ ಈ ವರ್ಸೊಡ್ದೇ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ತುಳು ಕಲ್ಪವುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಕೈಕೊನೊಲಿ.

ಸಂವಿಧಾನೊದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ತುಳುನು ಸೇರವುನ ಕೆಲಸ

ಈ ವಿಚಾರೊಡು ಬಾರಿ ದುಂಬುಡ್ದಿಂಚಿ ಕೆಲಸೊ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಕರಿನ ಐನ್ ವರ್ಸೊಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಈ ಬಗೆಟ್ ದಾಲ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋಜಯಿಜಿ. ನನ ಬರ್ಪಿ ಸರಕಾರ ಆಂಡಲಾ ಐತ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ ಮಲ್ಪೊಡು. ತುಳು ಭಾರತೊದ ಒಂಜಿ ಅಧಿಕೃತ ಬಾಷೆ ಆವೊಡು.

ತುಳುಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ

ದುಂಬುದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಕುಲಾಲೆರ್ ತುಳುಭವನ ನಿರ್ಮಾಣೊಗೊಂಜಿ ಯೋಜನೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಅಯಿಕಾದೆ ಕುಡಲದ ಕೊಟ್ಟಾರ ಚೌಕಿಡ್ 0.50 ಎಕ್ರೆ ಜಾಗೆ ಸರಕಾರೊಡ್ದು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಲ್ತ್ ದೀತೆರ್. ರಡ್ಡರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿದ ತುಳು ಭವನೊದ ಮಲ್ಲ ಯೋಜನೆ ಪಾಡ್ದೆರ್. ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಆವೊಡು. ತುಳುವೆರೆನ ಬಯಕೆ ಈಡೇರೊಡು.

ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ

ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ದ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡಪಂದೆ ದಿಂಜ ವರ್ಸ ಕರಿಂಡ್. 2010ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗೊಳ್ಡು ಒಂಜಿ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊನು ನಡಪವರೆಗುಂಡು. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೊಡು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಒಕ್ಕೂಟ ಬೊಕ್ಕ ಮಾತ ತುಳು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ, ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲು, ತುಳುವೆರೆನ ಬೆರಿಸಹಾಯೊಡು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡಪರೆಗುಂಡು.

ಉಂದು ನಾಲ್ ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸೊಲು. ಈ ಕೆಲಸೊಲು ಕೋಡಿ ಎತ್ತೊಡೂಂದಾಂಡ ದಿಂಜ ಪುನೆವೊಡಾಪುಂಡು. ಮಾತ ತುಳುವೆರೆನ, ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲೆನ ತುಳುಕೂಟ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಬೋಡು. ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಸಾದಿ ತೋಜಾದ್ ಕೊರೊಡು.

ಸಾಲೆ ಸಾಲೆಡ್ ತುಳು ಸೇಲೆ

ಇತ್ತೆ ಇಂಚಿಪ ಯುನೆಸ್ಕೊದ ಒಂಜಿ ವರದಿ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ವರದಿಡ್ ನನ ಐವ ವರ್ಸೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆ ಅರಿದ್ ಪೋಪಿನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡುಂದು ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ಪ್ರಕಾರೊ ತುಳು ಅರಿದ್ ಪೋಪುಜಿ. ಆಂಡ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಪುಂಡು. ಪತ್ತ್ ಸಬ್ದೊಲ್ತಿ ಒಂಜಿ ತುಳುತ ವಾಕ್ಯೊಡು ಎಣ್ಮಲಾ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಈತ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಪಿನೆಗ್ ದುಂಬೇ ತುಳುವೆರ್ ಒಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್ಂಡ ತುಳುನು ಒರಿಪಯೆರೆ ಬಂಜ ಆವಂದ್.

ಇತ್ತೆ ಸಾಲೆಡ್ ಕಲ್ಪುನ ಜೋಕುಲು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬಗೆಟ್ ತೆರಿಯೊಂಡೆರ್ಂಡ ತುಳುತ ಬಗೆಟ್ ಆಸಕ್ತಿ ಬುಳೆಪವೊಂಡೆರ್ಂಡ ದುಂಬುಗು ತುಳು ಒರಿಯುನೆಕ್ಕ್ ದಾಲ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಯಿಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ 'ಸಾಲೆ ಸಾಲೆಡ್ ತುಳು ಸೇಲೆ' ಯೋಜನೆ ಪಾಡೊಂದ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆಡ್ 6ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ದ್ ತುಳು ಕಲ್ಪವುನೆ, ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಮಟ್ಟೊಡು ತುಳುತ ಕಜ್ಜ ಕೊಟ್ಯಲೆನ್ ನಡಪವುನೆ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ತುಳುತ ಸಬಿ ಸವಾಲ್, ಜನಪದ ನಲಿಕೆ, ಎದುರ್ಕತೆ, ಗೀತ ಗಾಯನ ಇಂಚಿನ ಪಂತೊಲೆನ್ ನಡಪವುನೆ, ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ತುಳುತ ಪ್ರಚಾರೋಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊದ ಏರ್ಪಾಡ್, ತುಳು ಸಂಘೊಲೆನ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಶಾಲೆ - ಕಾಲೇಜಿದ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರೊಲೆಗ್ ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ್ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಿಲೆಟ್‌ಕೊರ್ಪುನೆ - ಇಂಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ದುಂಬುಗು ನಡಪವರೆಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್.

ಪರ್ಬ

ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುನೆ ತುಳುವೆರೆನ ಪರ್ಬೊಲೆಡ್. ಬಿಸು, ಪತ್ತನಾಜೆ, ಆಟಿದ ಅಮಾಸೆ, ತುಡರ್ ಪರ್ಬ, ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಕೆಡ್ಡಸ ಉಂದು ಈತ್ ತುಳುವೆರೆನ ಪರ್ಬೊಲು. ಈ ಆಚರಣೆ ದುಂಬು ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲಾಲ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಮದತೊಂದುಪ್ಪಿ

ಈ ಪರ್ಬೊಲೆನ ಆಚರಣೆ ಪಿರ ರೂಢಿಗ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ಕೆಲಸೊಗು ಕೈ ಪಾಡ್ದ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ಆರಾಟ

ತುಳುನಾಡ್ ಬುಡುಂಡ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಪಿದಯಿ ಭಾಗೊಡ್ಲಾ ದಿಂಜ ಜನ ತುಳುವೆರುಲ್ಲೆರ್. ದಿಂಜ ತುಳುವೆರ್ ಉಪ್ಪಿನ ಜಾಗೆಲಾಯಿನ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಬೆಳಗಾಂ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಕೊಡಗು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ತುಳು ಉತ್ಸವೊಲೆನ್ ನಡಪದ್ ಆ ಊರುದ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊದ ಬಾಂಧವೆರೆಗ್ ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಯೋಜನೆ ತುಳು ಆರಾಟೊ.

ಪರವೂರುಡು ತುಳು ಪರಪ್ಪು

ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಭಾರತೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ತುಳುವೆರುಲ್ಲೆರ್. ಅಯಿಟ್ಲಾ ಮುಂಬಯಿ, ಬರೋಡ, ಡೆಲ್ಲಿ, ಚೆನ್ನೈ, ಕೊಯಮುತ್ತೂರು, ತಿರುವನಂತಪುರ ಇಂಚಿನ ಕಡೆಟ್ ದಿಂಜ ತುಳುವೆರುಲ್ಲೆರ್. ಆಡೆ ಪೋದು ಅಲ್ಪದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆದ ಬೆರಿ ಸಾಯೊ ಪಡೆದ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಪದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಯೋಜನೆ ಪಾಡ್ದ್‌ಂಡ್.

ಬಲೆ ತುಳು ಕಲ್ಪುಗ

ತುಳು ತೆರಿಯಂದಿನಕುಲೆಗ್ ತುಳು ಪಾತೆರ್ಯರೆ ಕಲ್ಪವುನ ಈ ಯೋಜನೆ ಬಾರಿ ದುಂಬುಡ್ದೇ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪವೊಂದು ಬರೊಂದುಂಡು. ಈ ಸರ್ತಿ ಕುಡಲಡ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಉಡುಪಿ, ಬೆಂಗಳೂರುಡುಲಾ ತರಗತಿ ನಡಪವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಲೋಚನೆ ಉಂಡು.

ಕಜ್ಜ ಕೊಟ್ಯ

ತುಳುನಾಡ್ದ ದಿಂಜ ಜನ ತುಳು ಬರವಣಿಗೆದ ಆಸಕ್ತಿ ತೋಜವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಈ ಬರವಣಿಗೆದಕುಲೆಗ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ಯೆರೆಗಾದ್ ಅಂಚನೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊರ್ಯೆರೆಗಾದ್ ಕಜ್ಜ ಕೊಟ್ಯಲೆನ್ ನಡಪವುನ ಯೋಜನೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪಾಡೊಂದುಂಡು. ತುಳು ಕಬಿತೆ, ನಾಟಕ, ಕತೆ ಬರೆಪಿನ ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯ, ಜನಪದ ನಲಿಕೆ, ಸಬೆ ಸುದಾರಿಕೆ, ಗೀತಗಾಯನೊದ ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯಲೆನ್ ನಡಪಯೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಪಂತೊ

ತುಳುನಾಡ್ದ ಜವನೆರೆಗಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಪಂತೊಲೆನ್ ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟೊಡು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟೊಡು, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟೊಡು ನಡಪಯರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಲೋಚನೆ

ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ನಾಟಕದ ಪಂತೊ, ಸಬಿಸವಾಲ್, ಗೀತ ಗಾಯನ, ಪಾಡ್ದನ ಪನ್ಪುನ ಪಂತೊಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪವುಂಡು.

ತುಳು ಆಯನೊ

ಕರ್ನಾಟಕದ ವಾ ಭಾಗೊಡಾಂಡಲಾ ಇತ್ತಿ ತುಳುವೆರ್, ತುಳು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ತುಳು ಆಯನೊ ಮಲ್ಪುವೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಅಕುಲೆಗ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ - ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಲಸ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ಪುಂಡು. ದುಂಬೊತ್ತ ಅಕುಲು ಮಲ್ಪಿನ ತುಳು ಲೇಸ್‌ದ ಬಗೆಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ತೆರಿಪದ್ ಈ ವಿಷಯೊಡು ಮಾಹಿತಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆವೊನೊಲಿ.

ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರ ಉಂಡು. ಪತ್ರಿಕೆಲು ಉಲ್ಲ. ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗೆಟ್ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಈ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆವೊನೊಲಿ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶೊದ ಕುಪ್ಪಂ ದ್ರಾವಿಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊದ ಸಹಯೋಗೊದು ನೆನ್ನ್ ಒಂಜಿ ತುಳು ಕಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ ಆದ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶೊಲಾ ಉಂಡು.

ತುಳು ಸಿನೆಮೊ

ತುಳು ಸಿನೆಮೊದ ಕಳ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜೊಂದು ಇದ್ದಿ. ಪೊಸ ಪೊಸ ತುಳು ಸಿನೆಮೊಲು ಬಾರಿ ನಿದಾನೊಡು ಬತ್ತೊಂದುಲ್ಲೊ. ಈ ಬಗೆಟ್ ಒಂಜಿ ವಿಚಾರ ಕೂಟೊ ಅಂಚನೆ ತುಳು ಸಿನೆಮಾ ಸಪ್ತಾಹ ನಡಪವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಲೋಚನೆಲಾ ಉಂಡು.

ಬೂಕು ಅಚ್ಚಿ

ಮದಪ್ಯರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್, ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕುಲು ಈ ರಡ್ಡ್ ಬೂಕು ಮಾಲೆಡ್ ಕೆಲವು ಬೂಕುಲು ಈತ್ನೇಟಗ್ ಅಚ್ಚಾತ. ಈ ಕೋಪೆಡ್ ಸೇರಯೆರೆಗ್ ನನಲಾತ್ ಬೂಕು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪವುನ ಯೋಜನೆ ಉಂಡು. ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಗ್ರಂತೊಲೆನ ಲಿಪ್ಯಂತರ, ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆನ್ ಗ್ರಂಥೊ ರೂಪೊಗು ಕನಪಿನ ಕೆಲಸೊ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೈಕೊನುಂಡು.

ಮದಿಪು / ತುಳುವ ದರ್ಶನ

ಈ ರಡ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ದುಂಬುಡ್ದಿಂಚಿ ನಡಪವೊಂದು ಬರೊಂದುಂಡು. ನನಲಾ ಅವು ದುಂಬುಗು ಪೋಪುಂಡು. ಬರವಣೆಗೆದಕುಲು ಅವಕಾಶ ಪಡೆವೊನೊಲಿ.

ಇಂಚ ಈತ್ ಮಾತ ಯೋಜನೆ, ಆಲೋಚನೆಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕುಲು ದುಂಬುಗು ಪಜ್ಜೆ ದೀವೊಂದುಲ್ಲ. ಈ ಪಜ್ಜೆ ಗುರ್ತೊ ಒರಿಪಾವುನ ಗಟ್ಟಿದ ಪಜ್ಜೆ ಆವೊಡು.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಇತಿಹಾಸೊಡವು ದಾಖಲೆಯಾದ್ ಒರಿಯೊಡು. ಅಂಚಾವೊಡೂಂದಾಂಡ ಮಾತ ತುಳುವೆರೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಬೋಡು. ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ ಬಜೀ ತುಳು ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದಕುಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಹಿರಿಯ ತುಳು ಹೋರಾಟಗಾರೆ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಪಾತೊರೊಡು ಪನ್ಪಿನಿಂದಾಂಡ 'ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪಿನಕುಲು ಮಾತ ತುಳುಬಾಸೆ ಪಾತೆರುನಕುಲು, ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ತುಳುವೆರ್'. ಮೊಕುಲು ಮಾತೆರ್ನಲಾ ದಿಂಜಿದುಡಲ್ದ ಸಹಕಾರೊ, ಬೆರಿಸಾಯೊ ಬೋಡು. ಕನ್ನಡ - ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆದಕುಲೆ ಸಹಕಾರ ಬೊಡು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರೊದ ಮಾತ ಮಂತ್ರಿ, ಶಾಸಕೆರೆನ ಸಹಕಾರೊ ಬೋಡುಂದು ನಟ್ಟೊನುವೆ.

ಬಿಸು, 14-4-2009 — ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಕುಡಲ — ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಂಪಲ್ತಿನಾರೆ ನುಡಿ

'ಬಿಸು' ತುಳುವೆರೆನ ಪೊಸ ವರ್ಸೊದ ಸುರುತ ದಿನ. ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿ ಮುರಾನಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 14ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಕರಿಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೆಲೆಟ್ ಬಿಸು ಆಚರಣೆ ಆಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿಲ ಈ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆಗಾದ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಉಮೇದ್ ಕೊರುಂಡು.

ಬಿಸು ಆಚರಣೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಕೇರಳ, ತಮಿಳ್‌ನಾಡ್, ಅಸ್ಸಾಂ, ಬಂಗಾಳ ಇಂಚ ಭಾರತದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ನಡಪುಂಡು. ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಚಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿನ್ ಅಧಿಕೃತವಾದ್ ಪಂಚಾಂಗ ಗಣನೆಗ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತಂಡಲ, ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿಗ್ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಸೂರ್ಯ ವಿಶ್ವದ್‌ರೇಖೆ (ಭೂಮಧ್ಯ ರೇಖೆ)ದ ಮಿತ್ತ್ ಬರ್ಪಿನ ದಿನೊನ್ 'ಬಿಸು' ಪನ್ಪೆರ್. ಕೇರಳೊಡು ಉಂದೆನ್ 'ವಿಶು' ಉಂದುಲಾ ಅಸ್ಸಾಂಡ್ 'ಬಿಹು' ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್.

ಬಿಸುತಾನಿ ಕನಿ ದೀಪುನ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆ. ಇಲ್ಲ್‌ದ ಚಾವಡಿಡ್, ಮಂಚವುದ ಮಿತ್ತ್ ಮಂಚವು ದಾಂತಿನಲ್ಪ ಪಜೆಟ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊರ್ತಿನ ಪಲವಸ್ತುಲೆನ್, ಕಾಯಿಕಜಿಪುದ ವಸ್ತುಲೆನ್ ದುಂಬುದಾನಿ ದೀಪುನ ಕ್ರಮ. ಬರಿಟ್ ಸುತ್ತೆ ದೀದ್ ಸಾನಾದಿಗೆ ಪೊತ್ತೆಯೆರೆಗ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದುಪ್ಪುವೆರ್. ಕೆಂಬುಡೆ, ತೌತೆ, ತುರೆ, ಬದನೆ, ಬೆಂಡೆ, ಗುಜ್ಜೆ ಗೋಂಕು, ಕುಕ್ಕು ಇಂಚ ಮಾತಾ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಒಪ್ಪ ಓರಣಡ್ ದೀದ್ ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಲ್ಡ ಮಾತೆರ್ಲ ಈ ಬಿಸು ಕಣಿತೆದುರುಡು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಣ್ಣಡಿಡ್ ಮೋನೆ ತೂವೊಂದು ಬೊಟ್ಟು ಪಾಡೊಂದು ಕಿರಿಯಕ್ಲು ಪಿರಿಯಕ್ಲೆನ

ಕಾರ್ ಪತ್ತುನ ಕ್ರಮ. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ದನಿ ಒಕ್ಕೆಲ್ ಸಂಬಂಧ ಉಪ್ಪ ಪೊರ್ತುಗು ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಕ್ಕುಲ್ ದನಿಕ್ ಅಕುಲಕುಲು ಬೆಂದಿನ ಬೇಲೆದ ಒಂಜೊಂಜಿ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರ್ದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯೊನುನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಅವು ಇಜ್ಜಿ. ಇಷ್ಟೆರ್ ಬಂಧುಲು ಒರಿಯಗೊರಿ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರೊನುನ ಪದ್ಧತಿನ್ ಒರಿತೊನುವೆರ್. ಬಿಸು ಕಾಣಿಕೆ ಪನ್ಪಿ ಪದೊನೆ ಕಿನ್ಯ ಆದ್ ಬಿಸುಕನಿ ಆತ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ತುಳುವೆರ್ ದುಂಬುಡು ಕಂಡೊದ ಬೆನ್ನಿದಕುಲು. ಕಂಡ ಬಿತ್ತೆರೆಗ್ ಬಿಸುತಾನಿಯೇ ಮುಹೂರ್ತ. ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಎರುಲೆಗ್ ಬೈ ನೀರ್ ಕೊರ್ದು ನೊಗ ನಾಯರ್ ಪತ್ತೊಂದು ಕಂಡೊಗ್ ಕೊನೊದು ಪೋಪೆರ್. ಒಂಜಿ ಪೊರಿ ಕಂಡೊ ದಪ್ಪುವೆರ್. ನಡುಟೊಂಜಿ ಜಾಗೆಡ್ ಒಂಜಿ ಬಟ್ಟಿ ಗೊಬ್ಬರ ಪಾಡ್ದ್ ಮಣ್ಣ್ ಬಿರ್ಕ್‌ದ್, ಕೈಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ತಪ್ಪುದೀದ್, ನೀರ್ ಮೈಪುವೆರ್, ಉಂದು ಬಿಸುತಾನಿದ ಬೆನ್ನಿದ ಮುಹೂರ್ತ. ಉಂದೆನ್ ಕುಂದಾಪುರದ ಕಡೆಟ್ ಆರೂಡ ಪನ್ಪೆರ್. ಉಂದು ಬೆನ್ನಿದ ಆರಂಭ. ಆರಂಭಡ್ ಪಂಡ ಬೆನ್ನಿಂದೆ ಅರ್ಥ.

ಬಿಸುತಾನಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ದೈವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ನಡಪುಂಡು. ಜನ ದೇವೆರೆ ದರ್ಶನ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಪೊಸ ದುಸ್ಯೆತ ಪಾಡೊನುವೆರ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನಗ್ ಪಾಯಸದ ಒನಸ್ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು ತಾರಯಿ ಕುಟ್ಟುನ, ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ, ಕಬ್ಬಡಿ ಇಂಚ ಕುಸಲ್‌ದ ಗೊಬ್ಬುಲೆನ್ ನಡಪಾವೊನುವೆರ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ - ಸದಸ್ಯೆ ಮಂಡಳಿನ್ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿ ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಪೊಸ ಪೊಸ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು. ಮಾತ ತುಳುವೆರೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಲು ಕಾರ್ಯಗತ ಆಯರೆ ಸಾಧ್ಯ. ನಿಕ್ಲೆನ ಮಾತ ಬೆರಿಸಾಯೊ ನಟ್ಟೊಂದು ಸರ್ವರೆಗ್‌ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ಸಂಪೊತ್ತುನ್ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಕೊರೊಡುಂದು ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನ ನೆಮ್ಮದಿನ್ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಒರಿದ್ ಬರಡ್‌ಂದ್. ಹಿಂಸೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ, ಶೋಷಣೆ ದೂರ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂಡೊನುವೆ.

ಇತ್‌ನೆಟ ಅಕಾಡೆಮಿದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆಡ್ ಸಂಪೊಲ್ತಿದಿತ್ತೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಉಡಲ್‌ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದು ಪೊಸ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ ನಿಕ್ಲೆನ ಕೈಕ್ ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಐಕ್ ಬರವಣಿಗೆದಕುಲೆನ ಬೊಕ್ಕ ಓದುನಕ್ಲೆನಲಾ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಬೋಡುಂದು ಕೇಂಡೊನುವೆ.

॥ ಸರ್ವೇ ಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು ॥

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್
ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಕರಾವಳಿಡ್ ಭರತನಾಟ್ಯೊ ಇತ್ತೆದ ಸಿತಿಗತಿ

ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ

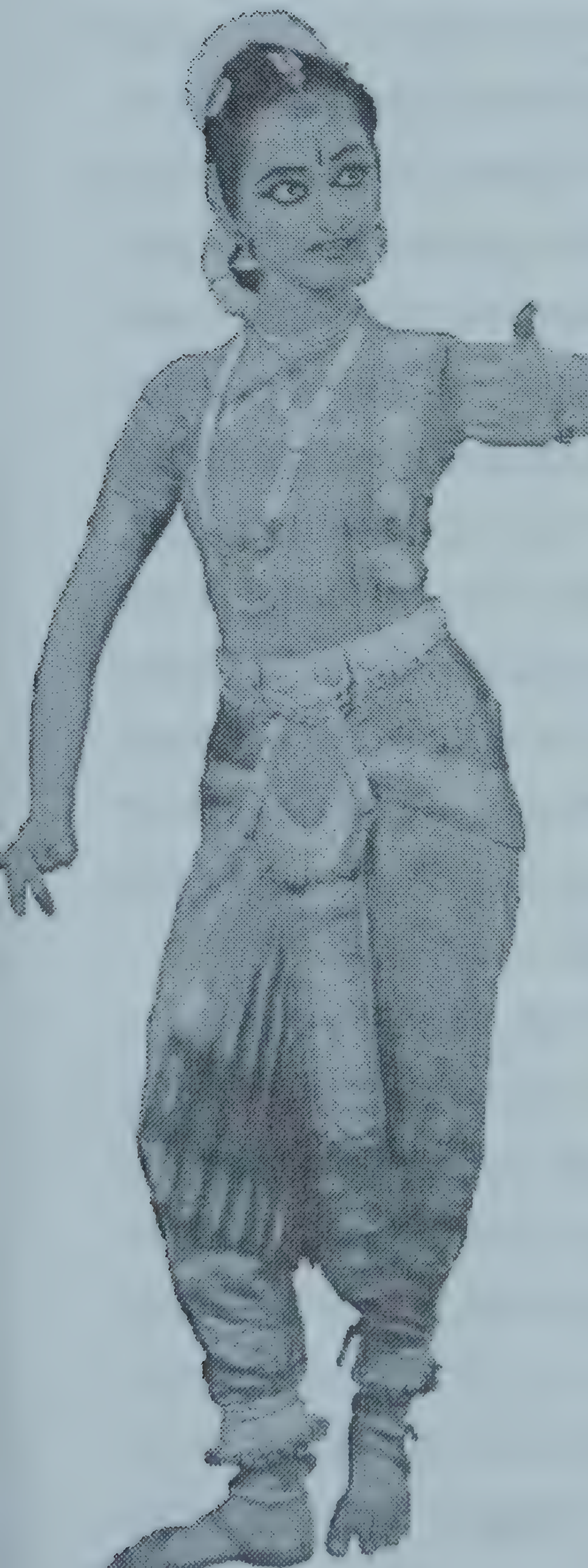

ಕು. ಅರ್ಥಾ ಪೆರ್ಲ

ಭರತನಾಟ್ಯೊ, ಸಾದಿರ್‌ನಾಟ್ಯೊ, ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿದ ಅಂಗವಾದ್ ಉಂಡಾಯಿನವು ಏಪೊ? ವಾ ಜನಾಂಗೊಡು ಉದಿತ್‌ಂಡ್ ಪನಿಯರಾಪುಜಿ. ಸರಿಯಾಯಿನ ದಾಕಲೆ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ದೇವದಾಸಿ ದೇವೆರೆಗ್ ಅರ್ಪಿತವಾಯಿನ ಸೇವಕಿ. ದೇವಸ್ತಾನೊಡೇ ಇತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದು, ರಂಗಭೋಗ ಬೊಕ್ಕ ಅಂಗಭೋಗ ಪನ್ಪಿನ ಕಾಯಕ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪಿನ ಕಲಾವಿದೆಯಾದ್ ಸಮಾಜೊದ ಗೌರವೊದ ಸ್ತಾನೊಡಿತ್ತಿನವು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಗ ಬೋಗ ಪಂಡ ದೇವೆರೆ ವಿಗ್ರಹೊಗು ಅಬಿಸೇಕೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕುಂಕುಮೊ ಗಂದಾರ್ಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪೂಪತ್ರೆಡ್ ಅಲಂಕಾರೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ದೀಪೊ ದೂಪೊಡು ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನವು. ರಂಗ ಬೋಗೊ ಪಂಡ ತಾನ್ ಕಲ್ತಿನ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯೆನ್ ದೇವೆರೆ ದುಂಬುದ ಮಂಟಮೆಡ್ ಪದೊ ಪಂಡ್‌ದ್, ನರ್ತನೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಬತ್ತ್ ಸೇರಿನ ಬಕ್ತ ಸಮುದಾಯೊದಕ್ಲೆಗ್ ಸಂತೋಸೊ ಉಂಡು ಮಲ್ಪಿನ ಕಲಾಸೇವೆಯಾದ್ ಇತ್ತಿನವು. ಇಂಚಿನ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಲಾವಿದೆ ಭವ್ಯ ನಿಲುವಿತ್ತಿನ ರೂಪಮತಿ, ಗುಣಮತಿ, ನೃತ್ಯೊ ಗಾಯನೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಗುರು ಮುಕೇನ ಪಡೆಯಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡಿಯಿನಾಲ್ ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಈ ದೇವದಾಸಿ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆಪುನವು ಒವ್ವೇ ಜನಾಂಗೊ, ಜಾತಿ, ಮತೊ ವರ್ಗೊಗು ಸೇರಿನವತ್ತ್. ಆಂಡ ಕಾಲೊ

ಕರಿನಂಚನೆ ಮೇಲ್ ವರ್ಗೊದ ಜನೊ, ಅಕ್ಲೆ ಬೋಗ ಲಾಲಸೆಗಾದ್ ತಿರ್ತ ವರ್ಗೊದಕ್ಲೆನೇ ಈ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ದತಿಗ್ ಕೊಂಡತೆರ್ಂದ್ ಪನ್ಪುನ ಅಬಿಪ್ರಾಯೊ ಉಂಡು.

ಬಾರತೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಾಂತೊಲೆಡ್ ಈ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ದತಿಗ್ ಸೇರಿನ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆನೇ ಪುದರ್ ಉಂಡು. ದೇವದಾಸಿ, ವಿಪ್ರದಾಸಿ, ರಾಜದಾಸಿ, ರುದ್ರದಾಸಿ, ದೇವಸೂಳೆ, ಅಲಂಕಾರದಾಸಿ, ಎಲ್ಲಮ್ಮನ ದಾಸಿ, ಬಸವಿ, ಬಸವ, ಜೋಗಿ, ಜೋಗತಿ, ಕಸಬೆಯವರು, ನಿತ್ಯ ಸುಮಂಗಲಿ, ನಿತ್ಯೊ ಮದಿಮಲ್, ಮೇಳೊತಾಯೆ, ಗಳಿಕೆಗೆ ಬಿಟ್ಟವರು ಪಂಡ್‌ತ್ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಭೋಗಮ್, ಪುಂಡುಗಾರಿಕಿ, ಸಾನಿ, ಕಲಾವಂತುಲು, ದೇವಲು, ಭಾಗವತುಲುಂದು ತೆಲುಗು ದೇಸೊಡು ಪನ್ಪೆರ್. ತಮಿಳ್ ನಾಡ್‌ಟ್ ದೇವರಾದಿಯರ್, ಮಾಣಿಕ್ಯಂ, ಕನ್ನಿಕೆಯರ್, ನಿತ್ಯಕಲ್ಯಾಣಿ, ರುದ್ರದಾನಿ, ವಿಷ್ಣುದಾನಿ ಇಂಚ ಪುದರ್. ಮಾರಾಷ್ಟ್ರೊಡು ಮುರುಳಿ, ಬಾವಿನೆ ಎಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಕೇರಳಡ್ ಚಾಕ್ಯಾರ್, ಕುಡಿಕ್ಕಾರ್, ನಾಂಗ್ಯಾರ್, ತಿರುವಾದಿರು, ಮೋಹಿನಿಯರ್, ಶೀತಂಗನ್ ಇಂಚ ದೇವದಾಸಿ, ದೇವದಾಸ ನೃತ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಭರತನಾಟ್ಯೊದ ರೂಪೊದಗ್ಲೆ ಪುದರ್. ಒರಿಸ್ಸಡ್ ಗೋಪುಲೆ, ಮಹಾರಿ, ಅಸ್ಸಾಂಡು ನಟಿ, ನಡು ಬಾರತೊಡು ಬಾವಿನ್, ಕುಲವಂತಿನ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರ್‌ಡ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಈ ದೇವದಾಸಿ, ದೇವದಾಸ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊರ್ಪುನ ರೀತಿಡ್ ಮಣಿಕಟ್ಟುನೆ, ಮುದ್ರೆ ಪಾಡುನೆ, ಗೆಜ್ಜೆಪೂಜೆ, ವೆಸ್‌ಬಂದ್ ಪಂಡ್‌ತ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ರಮೊಕ್ಕುಲು ಉಲ್ಲೊ. ಗೆಜ್ಜೆಪೂಜೆ ಪನ್ಪುನವು ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಪುರಾತನ ಕ್ರಮೊ. ನಾಟ್ಯಸಾಸ್ತ್ರೊದ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆಯಿನ ಕಲಾವಿದೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಲಾಜೀವನೊಗು ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೊ – ಪರಂಪರೆ. ವಿದ್ಯಾಗುರು ಶಿಷ್ಯೆನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್, ಊರುದ ದೇವಸ್ತಾನೊದ ರಂಗ ಮಂಟಮೆಡ್ ಮಲ್ಪಾವುನ ಸುರುತ ಆಶೀರ್ವಾದಪೂರ್ವಕ ವಾಯಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ. ಕ್ರಮೇಣೊ ಅವು ಅರ್ಚಕನ, ಶ್ರೀಮಂತೆರೆನ, ಮೇಲ್ ವರ್ಗೊದಕ್ಲೆಗ್ ಸೀಮಿತವಾಯಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಆದ್; ಅಕ್ಲ್ ಕೊರ್ಪುನ ಪಣವು ಪದ್ದೊಯಿ, ಬೂಮಿ ಸಂಪೊತ್ತು ಪಡೆಪ್ಪುನ, ಸುರುತ ರಾತ್ರೆ ಆಯನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕರಿಪ್ಪುನ ಸೂಳೆಗಾರಿಕೆದ ವೃತ್ತಿಯಾಯಿನ ಕಳಂಕೊ ತಟ್ಟ್‌ಂಡ್.

'ಬಸ್ರೂರಿನ ಸೂಳೆಯರು' ಪಂಡ್‌ತ್ ನಮ ಕರಾವಳಿಡ್ ಈ ಪದ್ಧತಿದ ಒಂಜಿ ಕೊಂಡಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಎನ್ನ ಊರು ಪರ್ಮಲೆಡ್ ಸೂಳೆ ಪದವುಂದು ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆದ ಪುದರ್‌ನ್ ಇತ್ತೆ ಸುಳ್ಯಪದವು ಪಂಡ್‌ತ್ ತಿದ್ದ್‌ತ್ ಲೆಪ್ಪುವೊ. ಉಂದು ಕಾಲೊಗು ಹೊಂದ್‌ದ್ ಆವೊಡಾಯಿನ ಬದಲಾವಣೆ. ಸೌದತ್ತಿ ಎಲ್ಲಮ್ಮ, ಹುಲಿಗೇಶ್ವರಮ್ಮ ದೇವಾಲಯೊಡು ಇದ್ಯಂಡ ಪೂಜಾರಿನ ಇಲ್ಲಲ್ ದೇವದಾಸಿ ಬುಡ್ಪುನ ಕ್ರಮೊ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಆಂಡಲಾ ಅವು ನಡತೊಂದು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನವು ಸಾಮಾಜಿಕ ದುರಂತ.

ಅರಂಗೇಟ್ರಾಲ್, ರಂಗಪ್ರವೇಶ, ಧೀಕ್ಷಾಂತ, ಶಲಂಗೈಬಂದ್, ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟುನೆ, ಗಗ್ಗರೊ ಕೋಪುನೆ ಇಂಚ ಮಾತ ಈ ಸುರುತ ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಗ್ ಪುದರ್. ಸಾದಿರ್

ನಾಟ್ಯೊಗು, ದೇವದಾಸಿ ಮೇಳೊಗು ಚಿನ್ನಮೇಳ, ಭೋಗ ಮೇಳಂದ್ ನೆಕ್ಕ್ ಇತ್ತಿನ ಪುದರ್ ಸುಮಾರ್ 200 ಒರ್ಸೊಡ್ದು ಇಂಚಿಪ ಭರತನಾಟ್ಯಂದ್ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಭಾಗವತ ಮೇಳ, ಕೂಚುಪುಡಿ ಮೇಳ ಮೂಲೊಟು ನೃತ್ಯ ನಾಟಕೊ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ ಮೇಳೊಲಾ ನೃತ್ಯನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ ಮೇಳ, ನಟುವ ಮೇಳಂದ್ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡ್ ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಸುಮಾರ್ 9, 10ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಶಿವಲೀಲೆ, ಸ್ಕಂದಪುರಾಣ ನಾಟ್ಯ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕ್ರಮೇಣ ಅವು ವಿಷ್ಣುಲೀಲೆ, ದಶಾವತಾರೊ ಆಟೊ, ಅರ್ರೈಯಾರ್ ನಟನಂ, ರಂಗಪೂಜೆ, ತಾಪೆ ಕುಣಿತ ಪನ್ಪಿನ ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊ, ತಿರುಕೂತ್ ವೀದಿ ನಾಟಗಂ ಪಂಡ್‌ತ್ ಇತ್ತಿನ ವಿಚಾರೊ / ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಬಾಗೊಲೆಡ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪೆರ್.

ಕರಾವಳಿಡ್ ಪತ್ತವತಾರೊದ ಬಯಲಾಟೊಲ ಉಂಡಾಪುನೆಡ್ದ್ ದುಂಬೇ ಜಾಲಾಟೊ, ಕಾಡ್ಯನಾಟೊತಂಚಿನ ಜಾನಪದ ನಾಟ್ಯಪ್ರಕಾರೊಲು ಉಂಡಾಯಿನವು ತೋಜುಂಡು. ಮುಲ್ಪದ ಪರವೆ, ಪಂಬದೆ, ನಲ್ಕೆದಾಯೆ, ಮುಗೇರೆ, ಬಾಕುಡೆ ಪನ್ಪಿನ ಜಾನಪ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಶಿವಸಕ್ತಿ, ನಾಗಬೆರ್ಮೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಕ್ತಿಲೆನ್ ಬಕ್ತಿಡ್ ಪಂಡ್ ಪುಗರ್‌ದ್ ನಲಿತ್, ಬುಲಿತ್‌ದ್ ತೆಲಿತ್ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತಿನವು ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾದ್ ಬುಲೆದಿಪ್ಪೊಡು.

ನಮ ಕರಾವಳಿಡ್ ಭರತನಾಟ್ಯೊ ಪನ್ಪುನವು ಆನಿದ ಮೂಲೊದ ಸಿತಿಗತಿ ಎಂಚ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಂಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ್ ಪನಿಯರಾಪುಜಿ. ಕರಾವಳಿದ ಭರತನಾಟ್ಯೊವಾಯಿನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ ಮೇಳೊನೇ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನಾಟ್ಯೊದ ಆದಾರೊ. ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟೊ ಮೇಳೊಡು ನಾಟ್ಯೊ ಸಾಸ್ತ್ರೊದಂಚಿನ ಸಂಸ್ಕೃತೊ ಗ್ರಂತೊಲೆಡ್ ಪಂಡಿನ ಮಾಂತ ಅಂಸೊಲೆನ್ ಒರಿತೊಂದು ಬತ್ತಿನವು ತೋಜುಂಡು. ಇಂಚಿಪ, ಒಡಿಪುದ RRC ಸಂಸ್ಥೆಡ್ ಮೂಜಿ ದಿನೊ ನಡತಿನ 'ಭರತನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ' ಕಮ್ಮಟೊಡು ಸುಮಾರ್ 70 ಜನೊ ಭರತನಾಟ್ಯೊ, ಯಕ್ಷಗಾನೊ, ಸಂಗೀತೊ, ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಸಂಸೋದನೆದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ, ಚರ್ಚೆ, ಸೋದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 'ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಬಯಲಾಟೊ ಪನ್ಪಿನವು ಭರತನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೊ ಗ್ರಂತೊಡು ಪಂಡಿನ ಲೆಕೊನೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಯಿನ ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊ' ಪಂಡ್‌ತ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೊಡು ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾಸೆಡ್ ಪಂಡಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಬ್ದೊಲೆಗ್ ಭಾರತೊದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಯಿನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನಾಟ್ಯೊಲೆಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಸಮಾನ ಅರ್ತೊದ ಸಬ್ದೊಗುಲೇ ಅಂಚನೆ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡುಲಾ ಉಂಡು ಪನ್ಪುನೆನ್ ಪೆಜಿದ್ ತೋಜಿಪಾದ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್. ಭರತನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೊ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಶಾಸ್ತ್ರೊ ಗ್ರಂತೊಲೆಟ್ ಪಂಡಿನ ನೃತ್ಯ ವಿಚಾರ, ಮುದ್ರೆ, ಕರಣ, ಪಾದಬೇದೊಲು, ಸ್ಥಾನಕೊ, ಮಂಡಿ, ದೀಂಗಿಣ, ಭ್ರಮರಿ, ತಾಂಡವ, ಆಲೀಢ, ಪ್ರತ್ಯಾಲೀಢ, ಚಾರಿ, ಮಂಡಲ, ನಾಟ್ಯೊವಿದೊಲು, ಚತುರ್ವಿದ ಅಬಿನಯೊಲೆನ ವಿವರೊಲೆನ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ತೆರಿದ್ - ತೆರಿಪಾದೆರ್.

ಮಾರ್ಗೀಯ ತಾಳೊ ಲಯೊ ಬೊಕ್ಕ ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ತಾಳ ಲಯೊ, ಮಾರ್ಗೀಯ ರಾಗೊಲು ಬೊಕ್ಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ರಾಗೊ ಮಟ್ಟ್‌ಲ್, ನೆನ್ನೊಳಯಿ ಉಪ್ಪುನ ಕೆಲವೊಂಜಿ

ಸಾಮ್ಯತೆಲೆನ್ ತೆರಿದ್ ಪನ್ತೆರ್. 'ಅಡವು' ಪನ್ಪುನ ಪಜ್ಜೆದ ಪುದರ್ ಈ ಕರಾವಳಿದ ಕುಸ್ತಿದಕ್‌ಲ್ ಕಾರ್ ದೀಡುನ ವಿನ್ಯಾಸೊಡು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನವೊಂಜಿ ಕುತೂಹಲೊದ ಅಂಸೊ.

'ಭರತನಾಟ್ಯ ಅತ್ತ್ ಭರತನೃತ್ಯ' ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ತಿದ್ದುಪಡಿನ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅವು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯೊಗು ಯೋಗ್ಯವಾಯಿನ ಸಂಗತಿ. ಭರತನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುದರ್ ದೀಡಿನಗ್‌ಲ್‌ಲಾ ಅರ್ತೊ ತೆರಿದ್ ವಿಮರ್ಸೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೀಡ್‌ದಿಪ್ಪೆರ್. ಅಂಚನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಆದಾರೊಪೂರ್ವಕವಾದ್ ತೆರಿಪಾದುಪ್ಪುವೆರ್. ನೃತ್ಯೊ ಒರಿ ಅತ್ತಂಡ ಒರ್ತಿ ಮಲ್ಪುನವು / ನಾಟ್ಯೊ ಪ್ರಸಂಗೊತ ಪಾತ್ರೊಲೆನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾತ್ರೊದಾರಿಲು ಮಲ್ಪುನವುಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವರೊ. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾತ್ರೊಲೆನ ರಸಬಾವೊ ಅಬಿನಯೊಲೆನ್, ಸಂದಿ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್, ಒರಿ ಅತ್ತ್ಂಡ ಒರ್ತಿ ಅಬಿನಯೊ ಮಲ್ಪುನವುಲಾ ನಾಟ್ಯೊ ಆಪುನೆಡ್ದಾತೇ, ಭರತನಾಟ್ಯಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಡ್‌ದುಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ರೀತಿಡ್ ಭರತನಾಟ್ಯೊದ ಸರ್ವಾಂಗೊಲೆನ್‌ಲಾ ಪಡೆಯಿನ ಒಂಜಿ ಕರಾವಳಿದ ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊಂದು ಪನೊಲಿ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಟೊದ ಸಿರಿಯೇಸೊದ ಕಲಾವಿದೆರ್, ಭರತನಾಟ್ಯೊದಂಚನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಉಂದುಲಾ ಕರಾವಳಿದ ಭರತನಾಟ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಂದ್ ಪನೊಡು.

ಕರಾವಳಿಡ್ ವಾ ಪೊಸ ಸಾದನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್‌ಲಾ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆ ಯಕ್ಷಗಾನೊಂದು ಪನೊಡು. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊ 'ಪಾಡುಗಬ್ಬ - ಬಾಜನೆಗಬ್ಬ' ಪಂಡ ಬಜೀ ಶ್ರಾವ್ಯ ಕಾವ್ಯೊ ಅತ್ತ್. ಅವು ದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯೊ ಗಾಯನ ವಾದನ ನರ್ತನ ಸೇರಿನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ರಂಗ ಕಲೆ. ಕರಾವಳಿಗ್ ನೆರೆ ಊರುದ ಕಥಕ್ಕಳಿ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಧ್ರದ ಕೂಚುಪುಡಿ ಕೊಂಡತೆರ್. ಯಕ್ಷಗಾನೊಡ್ತು ಕಥಕ್ಕಳಿಗ್‌ಲಾ ಪ್ರೇರಣೆ ಆದಿಪ್ಪು ಪಂಡ್‌ದ್ ಶೋಧಕೆರೆನ ಅಬಿಪ್ರಾಯೊ ಉಂಡು. ಸಿದ್ದೇಂದ್ರ ಯೋಗಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಇರ್ವ ಒರ್ಸೊ ಸಂಸ್ಕೃತೊ ಶಿಕ್ಷಣೊ, ಯಕ್ಷಗಾನೊ ಅಬ್ಯಾಸೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯಿನಾಯೆ ಭಾಮಾಕಲಾಪೊ, ಗೊಲ್ಲ ಕಲಾಪೊ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೂಚುಪುಡಿ ನಾಟ್ಯೊ ಪ್ರಕಾರೊಗ್ ಪೊಸ ರೂಪೊ ಕೊಂಡತೆ ಪನ್ಪುನವು ಈ ಕರಾವಳಿದ ನಾಟ್ಯ ಕಲೆಕ್ಕ್ ಉಪ್ಪುನ ಪೆರ್ಮೆ.

ಕರಾವಳಿದ ಭರತನಾಟ್ಯೊ ಇತ್ತೆದ ಸಿತಿಗತಿ ತೆರಿಯರ ಮುಲ್ಪದ ನಾಗಾರಾದನೆ, ದೈವೊ ದೇವೆರೆನ ಆರಾದನೆ, ಕೋಲೊ ನೇಮೊಲೆಡ್ ನಡಪುನ ಸಂದಿ ಪಾರ್ತನೊ, ಅರ್ದಲೊ ನೆರಿನೇಮೊದ ಅಲಂಕಾರೊ, ವಾದ್ಯೊವಾದನೊ, ನುಡಿಕಟ್ಟ್ ಮದಿಪು, ಬಯೊಬಕ್ತಿದ ನುಡಿ ಮದಿಪುದಂಚಿನ ರಂಗಕ್ರಿಯೆಲೆನ್ ಶಾಸ್ತ್ರೊ ಆದಾರೊಡು ತೆರಿದ್ ತೂವೊಡು.

ಇರ್ವೊ ಒರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಪಂಜದ ಒಂಜಿ ಹಳ್ಳಿಡ್ ಇರ್ವೆರ್ ದೈವೊಲೆ ನೇಮೊ. ರಾತ್ರೆ ಪೊರ್ತುಡು ಆಪುನೆನ್ ತೂವರೆ ಪೋದಿತ್ತೆ. ನೇಮೊಗು ಪರಕೆ ಪಂಡಿನ ವಸ್ತುಲೆನ್ ರಾಶಿ ಪಾಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆಯೆಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಕುರುಂಟುನು ಕೊಂಡತ್, ರಂಗ ಪದೊಲಿದ ನಡುಟ್ಟು ದೀಡಿಯೆರ್. ಬಿರುಸುರಿಯೆ ಪತ್‌ದ್ ನಲಿಪುನ ಪಾತ್ರೊದಾರಿನ ನಲಿಕೆಗ್ ದೋಲು,

ಸಮ್ಮೇಳೊ, ವಾದ್ಯೊದ ಹಿಮ್ಮೇಳೊ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಪೂಜಾರಿನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತಿನ ಒತ್ತುಪೂಜಾರಿ ಸಿರಿ ಗಿಂಡೆಡ್ ನೀರ್ ಪತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ನಲಿಕೆದ ಪರವೆ ನಡುಟು ದೀಡಿನ ಕುರುಂಟುಗು ನೋಟೊ ದೀಡ್‌ದ್, ತಗ್ಗ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್, ಸಾರ್‌ದ್ ದೇರ್‌ದ್, ಪಗರಿ ಬುಡ್ಪೆ ಅವು ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಪೂಜಾರಿ ಗಿಂಡೆದ ನೀರ್ ಸುರಿಯೆಗ್ ಪಾಡ್‌ತ್ ಸುದ್ದೊ ಮಲ್ಪುವೆ. ನನೊರೊ ಸುರಿಯೆ ಬಿಡ್ನವುಲಾ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋನಗ, ಪೂಜಾರಿ ನೀರ್ ಮಯಿತ್ತ್ ಸುದ್ದೊ ಮಲ್ಪುವೆ. ಮೂಜನೆ ಸರ್ತಿ ಸುರಿಯೆ ಬುಡ್ನವು ಕುರುಂಟುಗು ಗುರಿ ತಾಗುಂಡು. ಕುರುಂಟುನು ಪರತಿ ದೆತೊಂದು ಪೋಪಲ್. ಉಂದು ತುಳು ಜಾನಪದ ರಾಮಾಯಣೊಡು, ನೇಲ್ಯಾರ್ ದೈವೊ, ಉರೆನ್ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ಪುನ, ದೃಶ್ಯರಚನೆದ, ಸಾಂಕೇತಿಕ ಕಲ್ಪನೆದ ಕಲಾತ್ಮಕ ರಂಗಕ್ರಿಯೆ. ಕುರುಂಟು ಉರೆತ್ತ ಸಂಕೇತೊ. ಬಯಿತ್ತ ಕುರುಂಟುಡು ರಡ್ಡ್ ಕೊಂಬುದಲೆಕೊ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಸುರಿಯೆಗ್ ನೀರ್ ಮಯಿಪ್ಪುನೆ, ಅವು ಸಮುದ್ರೊಗು ಪೋತ್ ಸುದ್ದಾತ್ ಬರ್ಪುನ ಸಂಕೇತೊ. ರಾಮಬಾಣೊ ತಪ್ಪಿಯರೆ ಬಲ್ಯತ್ತೋ? ನೇಲ್ಯಾರ್ ದೈವೊ ರಾಮ ಪುತ್ರೊ. ಇಂಚಿನ ಮೂಕಾಭಿನಯೊ ಮಲ್ಪಿನ ಕಲಾವಿದೆರ್ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೊ ಓದಿನಗ್‌ಲತ್ತ್. ಆಂಡ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದೆರಾತ್, ರಾತ್ರೆ ಬೊಲ್ಪಾನೆಟ ಇಂಚಿನ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಮೂಕ ಅಬಿನಯ ದೃಶ್ಯೊಲೆಡ್ ತೋಜಿಪಾಯಿನವು ಕರಾವಳಿದ ನಾಟ್ಯ ಕಲೆಕ್ಕ್ ಮೂಲೊಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಜಾನಪದ, ದೇಶಿ, ಮಾರ್ಗೀಯ ಪನ್ಪಿನ ವಿಭಾಗೀಕರಣ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಅಧ್ಯಯನೊಗು ಬೋಡಾತ್ ಮಲ್ತೊನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಕಲೆತ್ತ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಡ್ ಉಂದು ಮಾಂತ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಒಂಜೆಕೊಂಜಿ ಕೊರ್ಪುನ, ದೆತೊನುನ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ನಡತ್ತಿನೆಡ್ತಾವರನೇ, ಈ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊಲು ಒರಿತ್ತ್‌ನೆ.

ಮೇಳೊದ ಪೊಣ್ಣುಲು, ಆಣುಲು ಪಂಡ ಈ ನೃತ್ಯೊ - ನಾಟ್ಯೊದ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರ್ತೊ. ನಮ ಕರಾವಳಿಡ್ ಭರತನಾಟ್ಯ ತಂಡೊಲು, ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಟೊದ ಮೇಳೊಲು ದಿಂಜ ಉಲ್ಲೊ. ದಿನಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ಓದ್‌ತ್ ತೂಂಟ ಒಂಜಿ ಇರ್ವತ್ತನಾಲ್ ಆಟೊಲೆನ, ಒಂಜಿ ರಡ್ಡಾಂಟಲಾ ಭರತನಾಟ್ಯೊ ರಂಗ ಪ್ರವೇಸೊದ ಸುದ್ದಿ, ಜಾಹಿರಾತುಲು ತಿಕ್‌ಪೊ. ಭರತನಾಟ್ಯೊ ಕಲೆತ್ತ ಬುಲೆನ್ ಹಾಲ್ ಮಲ್ಪಂದಿಲೆಕೊ ಕಾತೊನ್‌ಲೆಂದ್ ನಮೊ ನಂಬಿನ ಸತ್ಯೊಲೆಗ್ ಕೈಮುಗಿದ್ ಪಂಡೊನ್ಪೆ ನಮನ...

•

'ಮದಿಪು' ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ - ಎಲ್ಯಕತೆ

ಉಂದು ಎಂಚಾಂಡ್?

ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್

'ನಾಚಿಕೆದಾಂತಿನಾಲ್ ವಾ ಅಮೃತ ಗಳಿಗೆಡ್ ವಾಸುನ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಕುರ್ಸಿಡ್ ಕುಲುದು ಮೋನೆ ತೂಯಲಾ? ಎಂಚಿನ ತೋಜಾದ್ ಮರ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾಯಲಾ? ಅಕಲ್‌ದ ಅಡಿ ತಪ್ಪಾಯಲಾ? ಅತ್ತ್, ಆತ್ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣತ ಆಣ್, ಅಲೆನ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬುದು ಜಾತಿ - ನೀತಿಗ್ ಮಡುಪಾಡ್ದ್, ತನ್ಕುಲು ಪತ್ತಿನನೇ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದೀಂದ್ ಏರೆನಲಾ ಪಾತೆರೊಗ್ ಬಿಲೆ ಕೊರಂದೆ, ಮದ್ಮೆ ಆಯೆರೇ - ಎಂಕ್ಲೆ ಮಗೆ ಎಂಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಕೈ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯೆನೇ - ಮಾಟಗಾತಿ ಮಣ್ಣ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಉಂಡು!'

'ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋತಿಜ್ಜಿ - ಜಾಗ್ ಕೊರ್‌ಂಡ, ನಮ್ಮೊಟ್ಟುಗೇ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಪ್ಪುವೆರ್! ನಮನೇ ಹಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗಿಡಾರ್ನೆ ಅತ್ತಾ?'

'ಬೊಕ್ಕ ದಾನೆ, ಪಜೆ ಪಾಡ್ದ್, ಕುಲ್ಲಾದ್ ಪಾನಕ ಕೊರೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡಾ? ಮಧು - ಮಾಸ ತಿನ್ಪಿನಾಲ್, ಇಂಬೆಗ್ಲಾ ರುಚಿ ತೋಜಾಯೆರೆ ಉಂಡು - ಮೂಜಿ ಕಾಸ್‌ದಾಲ್!'

'ಎಂಚಿನಾಂಡಲಾ ಇಂಬೆಗ್ ಬೊಂಡು ಬೋಡ್ಚಾ ಸೀತಾ? ಆಲ್ ತೆಲ್ತಲ್- ಇಂಬೆ ನಲ್ತೆ! ಮರ್ಲೆ! ಮರ್ಲೆ! ಜೀವ ಬೂಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊರೊಡುಂದ್ ಕಲ್ಪಾದ್, ಸಮಾಜಡ್ ಎಂಕ್ ಪುದಾರ್ ಕನಪಿ ಮಗೆ ಆವೊಡುಂದ್ ಕಲ್ಪಾಯೆ! ನಡಕೆದ ಪಾರ ಪನ್ಪಾಯೆ! ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲ್ನ ನಡತ್‌ದ್, ವೈಭವಡ್ ಮೆರೆಯಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾಯೆ!

ಪಂಡಿಲೆಕ ಕೇನುನ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣನಡಕೆ ದಾಯೆಯಾದ್ 'ಎನ್ನ ಮಗೆ ಪಂಡ್ದ್ ಬಿರೆಲ್ ತೋಜಾವುನ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ಆಯೆ ಕೇಂಡಿನ ಪೂರಾ ದೆಪ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆ! ಆಂಡ ಕಲ್ವೆ ಕಾಸ್ ಕೈ ಸೇರಿ ಕೂಡ್ಲೆ, ಎಂಕ್ಲೆಗೇ ಬತ್ತಿ ದೀಪಿನಾಯೆ ಆಪೇಂದ್ ತೆರಿದುವೆಡ ಎಲ್ಲಿಡೇ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ಪಿಜಿಂಟ್‌ದ್ ಕೆರ್ತುವೆ!'

'ಆಯಗ್ ಈರ್ ದಾಯೆ ಪಾತೆರುವರಿಯೆ? ಮುಂ.. ಲಟ್ಟ ಜವನೆನ್ ತೂದ್, ಮಂಡೆ ಗಿರ್ಮಿಟ್ ಮಲ್ತಿನಿ! ಎಂಕ್ಲೆ ಸಂಪತ್ತ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಬಲೆ ಬೀಜಾಯಿನಿ - ಮಾಟಗಾತಿ ಆಲ್. ಆಯೆ, ಯಾನ್ ಬುಳೆಪಾಯಿನ ರೀತಿಡ್, ಪಕ್ಕ ಮನಸ್ಸ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ತೋನುನ ಆಣತ್ತಿಯೆ! ಪೂರಾ ಆಲ್ನನೇ ಕಸರತ್ತ್! ಆಲ್ನ ಮೋನೆ ತೂತರತ್ತೆ - ತೂನಗ ಸೂಳೆಲೆಕ್ಕ ತೋಜುವಲ್. ಏತ್ ಜನತ... ಬಾಯಿ ಪನಿಯೆರೆ ಮಗುರುಜ್ಜಿಯೆ? ಮರ್ಯಾದಿ ಮಲ್ಲೇಂದ್ ಬದ್ಕಿನಾಯೆ ಎಂಚ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರಿಯೆನಾ? ಬರಂದಿ ಸೀಕ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಹಾಳಾದ್ ಪೋಯೆರೆ ಉಂಡು!'

'ಆಲ್ ಹಾಳಾಂಡ, ನಿನ್ನ ಮೋಕೆದ ಮಗೆ ಉದ್ಧಾರ ಆವೆನಾ ಸೀತು? ಬೆಂದಿ ಕಾಸ್ ಪೂರಾ ಸೀಕ್ ಗುಣಾಯೆರೆ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ಪುವೆ! ನಿನ್ನ ಮಗೆನೇ ಅಲೆನ ಪೊಲರ್ಬುಗ್ ಮರ್ಲ್ದ್, ತಿಗಲೆ ಗಟ್ಟಿದಾಯೆ ಏರೆಗ್ಲಾ ಬಗ್ಗುಜೇಂದ್ ಅಲೆನ ಸಾದಿ ತಪ್ಪಾಯಿನಿ! ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪುಲೇಂದ್ ಎನಡ ಪನ್ತುವೆಡ, ಎಡ್ಡೆ ಕೋಡಿದ, ಬದಿ - ಬಂಗಾರ್ ಕನಪಿನ ಪೊಣ್ಣನ್ ನಾಡ್ದ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತುದುವೆ. ಮಂಡೆ - ಬೊಂಡು ರಡ್ಡಲಾ ದಾಂತಿನಾಯೆ ನಿನ್ನ ಮಗೆ!

ಈರೆನ ಪಾತೆರ ಯಾನ್ ಒಪ್ಪುಜ್ಜಿ. ವಾಸು, ಯಾನ್ ಪಾಡಿ ಗೆರೆಟೇ ನಡತಿನಾಯೆ! ಅಯನ್ ಯಾನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೋಂದಿನಾತ್ ಇರ್ ತೆರಿದಿಜ್ಯರ್! ಪೊಕ್ಕಡೆ, ದಿನಾಲ ಕಿಟಿಕಿಟಿ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ...'

ಇಂಚ ಮಾದಪ್ಪಯ್ಯೆರ್ನ ಮಗೆ, ಆಯೆ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಆಯೆನ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಬೆನೋಂದ್ ಇತ್ತಿ ರತ್ನನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯೆ ಪನ್ಪಿ ವರ್ತಮಾನ ತೆರಿದ್ದಿಂಚಿ, ಕಂಡಾನಿ - ಬುಡೆದಿ ಕಂಟ್‌ದ್ ಬೂರೊಂದ್, ಅಮ್ಮೆ ಮಗನನೇ ತಪ್ಪೊಂದ್ ಅಪ್ಪೆ ಬೆಗಡೆನೇ ಬಿನ್ನಾಮ ತೋಜಾಯಿನಿನೇಂದ್, ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನೊಗ್ ಬರಂದೆ, ಸಂತೋಷಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗರೆ ತೂಯಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಜಾಗ್ ಕೊರಂದೆ, ನೆರ್ದ್ ಬಾಯಿದ ಪಸೆ ಆಜಾವೋಂಡಲಾ, ದಾಲ ಬೆಚ್ಚ ಆವಂದೆ ಬೇತೆ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತೋಂದು, ಪೊಲರ್ಬುದ ಸಂಸಾರದ ನಿಲೆಟ್ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಬಾಳ್ವೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ವಾಸುದೇವ ನಡತಿನ ವಿಚಾರೊಡ್ ದಾಲಾ ಎತೆ ದೆಪ್ಪಂದೆ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ತನ್ನ ಅಮ್ಮ ಇಲ್ಲಾಡ್‌ಲಾ ದಾಲಾ ತಕರಾರ್ ದಾಂತೆ, ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಮದ್ಮೆ ಆತಿನಾರೆನ ಇಲ್ಲ್ ಸೇರ್ದ್, ಮರ್ಮಾಲಾದ್ ಮಾಮಿ - ಮಾಮುನ ಚಾಕರಿ ಮಲ್ಪುನ ಭಾಗ್ಯದಾಂತೆ ಪೋಂಡತ್ತಾ, ಎನಡ್ದ್ ಈರೆಗ್ಲಾ ಪೆದ್ದಿನಾಕ್ಲೆ ನಿರೆಲ್ ತತ್ತ್ಂಡತ್ತಾಂದ್ ಅಪಗಪಗ ರತ್ನ ಬೇಜಾರ್ ಪಾತೆರ್‌ಂಡಲಾ, ವಾಸು, ಈ ದಾಲಾ ಎನ್ನೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ದೇವೆರ್ ತೋಜಾಯಿ ಸಾದಿಡ್ ನಡತ್‌ದ್ ಎಂಕುಲು ಮೆಚ್ಚುಲೆಕ್ಕ ಬದ್ಕ್‌ಗ. ಬೇತಾಕ್ಲೆಗ್ ಮಾದರಿ ಆಕಾಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡಲಾ ರತ್ನಗ್ ಈ ಬದಲಾಯಿ ಸಮಾಜಡ್ ಪರ ಸಂಪ್ರದಾಯನೇ ಪತ್ತೋಂದು

ಬೆಂಗ್ ತೋಜಾವೆರತ್ತಾಂದ್, ಉಡಾಲ್ದ ಉಲಾಯಿಯೇ ಬೇನೆ ಬುಳೆಯೋಂದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್!

★★★

ರತ್ನ ಬುಳೆಯಿ ವಾತಾವರಣದ ಮಹತ್ವ - ಜಾತಿದಾಯೆನೇ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಡು, ಜಾತಿ ಬುಡ್ದ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪಿನ ಮಲ್ಲ ಅಪರಾಧ ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಅಂಜಿಕೆ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ - ಆಂಡ ದಾನೆ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಹಟಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್! ಕಾರಣ ಅಲೆನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಕದಂಬೆರ್! ಸಮಾಜಡ್ ಏರೇ ಆವಡ್ ಕಸ್ಪೊಡು ಉಲ್ಲೆರ್ಂದ್ ತೆರಿಕೊಡ್ಲೆ, ಮುಂಡು ಮಿತ್ತ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್, ಪಾರ್ದ್ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ಬರ್ಪಿನಾರ್! ಆರೆಡ್ದ್ ಆಪುಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನ ಶಬ್ದನೇ ಬರೋಂದ್ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬದ ಸಮಸ್ಯೆಲು, ಏತೇ ಕಠಿಣ ವಾದಿತ್ತ್ಂಡಲಾ, ನ್ಯಾಯದ ಪಂಡ್ ಪೆದಿ ಕೊಡ್ಲೆ ಏತೋ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗುದ್, ಗಲಾಟೆ - ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಅವಕಾಶ ಕೊರಂದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತಿನಾರ್! ಪತ್ತ್ ಜನಕ್ ಬೋಡಾಯಿ ನಾರ್ಂದ್ ಬದ್ಕಿನಾರ್! ರತ್ನಲಾ ತಾನ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ನಡತ್ದ್, ದಾಲ - ಅಡೆ - ತಡೆದಾಂತೆ ಜವನಾತಿಕೆಡ್ ಪೊರ್ಲುದು ಅರಳಾದಿನಾಲ್! ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದಾಯನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೇಂದ್ ಪನ್ನಗ, ದಾನಾಂಡಲ ಸಹಾಯ ಬೋಡಾಂದ್ ಕೇಂಡಿನಾರ್ - ಕದಂಬೆರ್! ಸದ್ಯಗ್ ಬೋಡ್ಚಿ ಪಂಡಿನಾಲೆಗ್, ದಾನಾಂಡಲ ಆವೊಡಾಂಡ, ಏರಾಂಡಲ ಪಿಟಿಲ್ ಬಾರ್ಸಾಯೆರ್‌ಡ ಪನಿಯೆರೆ ಪಿರ ಜಾರೊಡ್ಚಿ ಪನ್ಪಿ ಭರವಸೆಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್! ಎಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭ ಬತ್ತ್ಂಡಲ, ಪೊಣ್ಣು ಬುಲಿಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಧೈರ್ಯದ ತತ್ವಡ್ ಬುಲೆಯಿನ ರತ್ನ ಪ್ರಾಯಗ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ತೆಲ್ತ್‌ದೆ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಜೊತೆದಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಬುಲಿತ್‌ದ್ ಏರ್ನ ಎದುರುಲಾ ಎಲ್ಯ ಆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ತಾಕೀತ್ ಮಲ್ತಿನಾಲ್.

ಬೇಲೆದ ಸಾದಿ ಪತ್ತಿನಾಲ್, ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಬಾಳ್ವೆಗ್ ಕಾರ್ ದೀವೊಡುಂದ್ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತಿನಾಲೆಗ್ ಆಪೀಸ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣತಾಯೆಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬತ್ತಿನ ವಾಸುದೇವನ್ ಆರಿಸಾದ್, ಪಾತೆರ ಕತೆಟ್ ಎಡ್ಡೆ ಫಲಿತಾಂಶ ತಿಕ್ಕ್‌ನಗ, ವಾಸುದೇವನ ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲು ಬಾರೀ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಆಯೆರೆನೇ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಆಜಿ ಪಾಡ್ನಗ, ಅಮ್ಮೆರೆನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುನ ಆಲಚನೆ ಮಲ್ತ್ಂಡಲ, ಆಯೆಗ್ಲಾ ಆಲೇ ಜೀವಮಾನೊನ್ ಬುಡೆದಿಯಾದ್ ನಡಪಾಯೆರೆ ನಡತೆ ಪಡೆಯಿನಾಲ್ಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಬತ್ತಿನೆಕ್, ಏರೆಡ್ಲಾ ದಾಲ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗೆಂದೆರೆನೇ ಸಾಧ್ಯದಾಂತಿ ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಒಂಜೇ ಮನಸ್ಸ್‌ದಾಕ್ಲಾದ್, ಮದ್ಮೆ ಆದ್, ಬೇತೆನೇ ಸಂಸಾರಲಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಲ್ತೆರ್. ತಿಕ್ಕ್ಂಡ ತಿಕ್ಕೊಡು ರತ್ನನಂಚಿನ ಧೈರ್ಯದ ಪೊಣ್ಣುಂದ್ ತೀರ್ಮಾನೊಗ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ವಾಸುದೇವನ್ ಮೆಚ್ಯಾದ್ ಬುಡ್ಡಿತ್ತಲ್.

ಪೊರ್ಲುಡು, ಕಂಡಾನಿನ ಇಚ್ಚೆದ ಲೆಕ್ಕ ಸಂಸಾರ ನಡತ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡಲ, ಒರೊರ ವಾಸುದೇವೆ ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲು ಎಂಚ ಉಲ್ಲೆರಾಂದ್ ಬೇಜಾರೊಡ್ ಪಾತೆರ್‌ನಗ ತನಡ್ಪ ಅಮ್ಮೆ - ಮಗೆ ಬೇತೆ ಕುಲ್ಲುಲೆಕ್ಕಾಂಡ್ - ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಒಂಜೆ ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲಾದ್, ಜಾತಿ - ಬೇದನ್ ಮದತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಪೊಂದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಪೊತ್ತಾದ್ ನಟ್ಪೊಂದ್ ಇತ್ತಲ್ ರತ್ನ.

ಆಂಡ ಅಮ್ಮೆರೆನ ಸೌಮ್ಯಗುಣ, ಅಪ್ಪೆನ ಪಿಡಿತೊಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರ್ದ್ ಅವೆನ್ ಸರಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯನೇ ಇಜ್ಜೀಂದ್ ನೆನೆತ್‌ದಿತ್ತೆ ವಾಸುದೇವೆ! ದಾಯೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲೀಂದ್ ನಿರ್ಧಾರೊಗ್ ಬತ್ತಿನ ರತ್ನ, ಒಂಜಿ ರಜೆತಾನಿ ಕಂಡಾನಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದೆ ಮಾಮಿ ಇಲ್ಲಾಡೆಗೆ ಪೊಗ್ಗುದು, ಮಾಮಿಂದ್ ಲೆತ್ತಲ್.

ಎದುರು ಬತ್ತಿನ ಮಾಮಿ, ಅಡೆಗೇ ಉಂತಿಯೆರ್. ದಾನೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದ್ ತೆರಿಯಂದೆ, ಅಂಚಿ – ಇಂಚಿ ನಡತೆರ್. ಉರಿಯುನ ಬೋಳಿ ಕಣ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಸೊಂಟಗ್ ಕೈದೀದ್ ತೂಯೆರ್! ಎದುರು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಾಕಿಲ್ ಪಾಡೆರೆ ತೂಯೆರ್. ದಾದನೋ ಅರ್ಥ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ತನ್ನಾತಿಗೆ ಮುರಿಯ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಎದುರೆದುರು ಬತ್ತಿ ನಡುಕೋಣೆಡ್ ಉಂತಿನ ರತ್ನಗ್ ಬರಿಟ್ ಇತ್ತಿ ಚೆಂಬು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನ ನೀರ್‌ನ್ ಮೋನೆಗ್ ತೇತೆರ್! ದಾಯೆ ಬತ್ತ? ಮೈ ಕೈ ಕುರ್ಕಾದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಸ್ವರಟ್ ಕೇಂಡೆರ್!

'ನೀರ್ ಮಾತ್ರ ದಾಯೆ ತೇತರ್ ಮಾಮಿ? ಚೆಂಬುನು ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಕೆರ್ತೊರ್ಲಿಯತ್ತೇ? ಓಲುಂಡು ಮಾಮಿ – ಒಚ್ಚುನ ಕುಂಟು? ಓಲುಂಡು ಕೊರ್ಲೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗೆರೆ ತೂಯಿನಾಲೆನ್ ತಡೆತ್‌ದ್

'ನಸ್ರಾಣಿ ದಕ್ಕಿನಾಲೆಗ್ ಒಚ್ಚೆರೆಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು! ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗುದು, ಬೊಕ್ಕ ಶುದ್ಧ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅಂಬಿ ನಾಡೊಂದ್ ಪೋವೋಡಾವು'

'ದೆಕ್ಕ್‌ಂಡ ಮಡಿ ಆವಂದ್ ಮಾಮಿ! ಮನಸ್ಸ್ ಶುದ್ಧ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ದಾಲಾ ಬೋಡ್ಚಿ! ನಿಕುಲು ಉನ್ಪಿನ – ತಿನ್ಪಿನ ಮಾತ ತಿನಸುಲೆನ್ ಬುಳೆಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ನಿಕ್ಲೆ ಜಾತಿದಾಕ್ಲಾ? ಅಂಬಿ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಶುದ್ಧಾಂದ್ ಎನ್ನುನ ಈರ್ ಎನ್ನಾಲ್ಲಾ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ನಿಕ್ಲೆ ಶುದ್ಧ ಪನ್ಪಿ ಪವಿತ್ರತೆನ್ ಪಡೆದ್ ಇಲ್ಲ್ ಸೇರ್ರಾಲೆ!'

'ದಾದ ಬಗ್‌ಲಿಯ.. ರಂ...! ಎನ್ನ ಎದುರುಡು ಉಂತುದ್ ಪಾತೆರೊಡ್ಚಿ, ನಡಪು ನಾಯಿ – ಮುಲ್ತುಡ್ದ್! ಎನ್ನ ಮಗನ್ ಎನಡ್ದ್ ದೂರ ಮಲ್ತಿನ ತಾಟಕಿ – ಈ!'

'ಮಾ...!'

'ಛಕ್ ಬೋಸುಡಿ! ಏರಿಯಾ ನಿನ್ನ ಮಾಮಿ! ಮಧು ಮಾಸ ತಿನ್ಪಿನಾಲ್ ಎನ್ನ ಮರ್ಮಾರ್ಲಾ? ಏಪ ಈ ಎನ್ನ ಮಗನ್ ಉಲಾಯಿ ಪಾಡೊಂಡನಾ ಆನಿಯೇ ನಿಕುಲು ಸೈತರ್‌ಂದ್ ಪಿಂಡ ದೀಪಾದೆ'

'ಪಿಂಡ ದೀಂಡ ಪರಿಹಾರನಾ ಮಾಮಿ! ಕಕ್ಕೆ ತಿನ್‌ಂಡ ಎಂಕುಲು ಸೈತಿ ಲೆಕ್ಕನಾ? ಆಂಡ ಈರ್ನ ಪಿಂಡದ ಫಲ ದಾದ? ಎಂಕುಲು ಪೊರ್ಲುಡೆ ಉಲ್ಲ. ಅಂದೆ ಈರ್ನ ಮಗೆ ಏತ್ ಎಡ್ಡೆಂತಿನಾರ್. ಈರೆಡ್ದ್ ಕಲ್ತಿನ ಬುದ್ಧಿಂದ್ ಪನೋಂದ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಈರ್ನ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣನ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಈರ್ನ ಎದುರು ಬತ್ತೆ! ಕೋಪನ್ ಬುಡ್ಲೆ ಮಾಮಿ – ಈರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕೇನುವೆ! ಯಾನ್ ಈರ್ನ ಮಗನ್ ಮದ್ಮೆ ಆತಿನತ್ತಂಡೆ ಚೇತೆ ದಾಲ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತ್‌ದಿಜ್ಜಿ! ಮಧುಮಾಸ ತಿನಂದೆ ಈರ್ನ ಜಾತಿದಾಲೇ ಯಾನಾತೆ! ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡ್ ಜಾತಿಗ್ ಬಿಲೆ ಇಜ್ಜಿ ಮಾಮಿ! ಆಣ್ – ಪೊಣ್ಣು ರಡ್ಡೇ ಜಾತಿ!'

‘ತೂಲ ಸೂರ್ಪನಖಿ! ನಿನನ್ ಉಂತಾದ್ ಪಾತೆರ್‌ದಿನವೇ ತಪ್ಪು! ನಟ್ಟು ಪರ್ದೇಶಿಯಾದ್ ಬೈದಾಂದ್ ಕರುಣೆ ಖಂಡಿತಾ ತೋಜಾವಾಯೆ! ನಡಪುವನಾ – ಸೊಂಟಗ್ ತೊರ್ತುದ್ ಪಿದಾಯಿ ನೂಕೊಡಾ?’

‘ಮಾಮಿ – ಈರ್ ಹಾಕ್ಲೆ – ನೆರ್ಲೆ! ಇಜ್ಯಾ ಕೆರ್ಲೆ! ಯಾನ್ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಪಿದಾಡುನಾಲತ್ತ್! ಮಾಮಿ ಇತ್ತೆ ಕಾಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್ – ಏತ್ ಕೋಡಿಡ್, ಈ ಜಾತಿ ಕೆಟ್ಟಿನಾಲ್‌ಂದ್ ನೆರ್ತಿನಾರೇ ಒಟ್ಟುಗು ಸಂಸಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಇಜ್ಜೆರಾ? ಜಾತಿ – ಜಾತೀಂದ್ ಭಜನೆ ಮಲ್ತೋಂದು ಕುಲ್ಲುಂಡ, ನಮ ಖಂಡಿತಾ ಉದ್ಧಾರ ಆಪುಜ್ಯಾ! ಪೂರ್ವ ಕರ್ಮೊದ ಫಲಟ್, ಮದ್ಮೆದ ಅನುಗ್ರಹ ನಡಪುನಿ! ಬ್ರಹ್ಮೆ ಮೇರೇ ಎನ್ನ ಕಂಡಾನೀಂದ್ ಬರೆದಿಪ್ಪುನಗ ದಾಯೆ ಜಾತಿದ ಬೂತನ್ ಎದುರು ದೀದ್ ದೂರ ಮಲ್ಪುವರ್? ಬ್ರಹ್ಮೆ ತತ್ತಿನಾ – ಅತ್ತ್ ಎಂಕುಲಾ? ಆಂಡ ಪೂರಾ ಸರಿಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ನಡತ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗ ಈರ್ನ ವಿರೋಧ ದಾಯೆ? ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಸಾದಾಂದ್ ಎಣ್ಣ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲು ಒಂಜೇ ಇಲ್ಲಡ್ ಸಂತೋಷಡ್ ಬದ್ಕೆರೆ ಇಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಲೇಂದ್ ನಟ್ಟುವೆ ಮಾಮಿ!’

‘ಆಂಡಾ… ಮುಗೀಂಡಾ? ತೂಲ ನಿನ್ನ ತಂಗಣೆ – ಮಂಗಣೆ ಮೆಚ್ಚಾವುನ ಪಾತೆರೊಗು ಕರಗುನ ಜೀವ ಉಂದತ್ತ್! ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಾಲಾಯಿನ, ನಿನ್ನೊಟ್ಟುಗು ಸಂಸಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಎನ್ನ ಮಂಡೆ ದಾಲ ಕುಂಬಾತಿಜ್ಜಿ! ಎನ್ನ ಮಗನ್ ಎನಡ್ದ್ ದೂರ ಮಲ್ತಿನ ರಕ್ಕಸಿ – ಈ! ಹಾಳಾದ್ ಖಂಡಿತಾ ಪೋಪ! ಹಾಳಾದೇ ಪೋವೊಡು! ಯಾನ್ ಮಲ್ತಿನ ವ್ರತ, ಪೂಜೆಗ್ ದೇವೆರ್ ದಾಸಾಂಡಲ ಮೆಚ್ಚಿನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ, ಈ ಹಾಳಾದ್ ನರಕುನ ತೂಪಿನ ಭಾಗ್ಯ ಖಂಡಿತಾ ಕೊರ್ಲೆ! ದಿನಾಲ ನಟ್ಟೋಂದ್ ಉಲ್ಲೆ! ವ್ರತ ಮಲ್ತೋಂದು ಉಲ್ಲೆ! ನಡಪು ನಾಯಿ – ಎನ್ನ ಎದುರುಡ್ದ್’.

‘ಅವು ಮಾಮಿ ಪೋಪೆ! ಆಂಡ ಅಕೇರಿದ ಎನ್ನ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೋಪೆ! ಕೋಪ ಬುಡ್ಲೆ! ಈರ್ನ ಜಾತಿದಾಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕನೇ ನಡತೋಂದು ಇತ್ತಿ ಎನನ್, ಈರ್ನ ಜಾತಿದಾಲ್‌ಂದ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಲೆ! ಮಾಮಿ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮರ್ಮಾಲ್‌ಂದ್ ನಡಕೆಡ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ! ತೆರಿದಿನ ಈರ್ ಜಾತಿಗ್ ಮಲ್ಲ ಸ್ಥಾನ ಕೊರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ! ದೇವೆರ್ನಾಜೆ – ಮದ್ಮೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಾಸನ್ ತೂತಿನಾಲತ್ತ್! ಈರ್ನ ಮಗೆ ಮೆಚ್ಚಿನ ಬುಡೆದಿ ಆತೆ. ಕೋಪ ಬುಡ್ಲೆ ಮಾಮಿ! ಈರ್ನ ಮಗನ್ ನಿಕ್ಲೆಡ್ದ್ ದೂರ ಮಲ್ತಿನ ಅಪಾದ ಮಾಜಾಲೆ ಮಾಮಿ!’

‘ತೂಲ ಬೋಸುಡಿ! ನಿನ್ನ ಮುಸುಂಟ್‌ಗ್ ಮಗೆ ಮರ್ಲಾಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ನಿನ್ನ ಪಾತೆರೊಗ್ ಬಗ್ಗಾಯೆ! ಅಂತ್ಯ ಕಾಲೊಡು ಎಂಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಗ್ ನೀರ್ ಬುಡೊಡಾಯಿನಾಯನ್ ದೂರ ಮಲ್ತಿ – ತಾಟಕಿ! ಈ ಹಾಳಾದ್ ಪೋಪ’

‘ಹಾಳಾಪಿನ ಯೋಗ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಈರ್ಲಾ ಹಾಳಾಯೆರೆ ಯಾವು! ಯಾನ್ಲಾ ಹಾಳಾಯೆರೆ ಯಾವು! ದೇವೆರ್ನ ಇಚ್ಚೆನ್ ತೆರಿದಿನಾಕ್ಲು ಏರ್ – ಮಾಮಿ!’

‘ಪೋಯು, ನನ ಒಂಜಿ ಗಳಿಗೆ ಎನ್ನ ಎದುರುಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮೈಪುಸೂಡಿಡ್ ಹಾಕ್ದ್ ತೊರ್ಪೆರೆ ಉಂಡು!’

‘ಈರ್ ಹಾಕ್‍ಂಡ ಭಾಗ್ಯಾಂದ್ ಈರ್ನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುವೆ - ಮಾಮಿ! ಈತ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕಾಂಡಲ ಕೋಪನ್ ಬುಡ್ಲೆ. ಮಾಮುಡ ಕೇಂಡ್ದ್ ನಿರ್ಧಾರೊಗ್ ಬಲೆ!’

‘ಆರ್ ಕೊಂಬಿರೆಲ್‌ಡ್ ಉಂತುದು ಲೆಪ್ಪೆರೆ ತಯಾರಾದುಲ್ಲೆರ್. ಈ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಎನ್ನ ಪುಣ ಪೊತ್ತಾಯೆರೆ ಉಂಡೊಂದ್ ಪನ್ತೆ! ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದೆರ್! ಆಯಗ್ ಬೋಡಾಂಡ ಈ ಇಲ್ಲಡ್ ಜಾಗ ಉಂಡು! ಈ ಮಾರ್ಗೊಡು ಬೂರೊಡು!’

‘ಆರ್ ಎನನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪುನ ಆಲೋಚನೆನೇ ಬುಡ್ಲೆ ಮಾಮಿ! ಕನಿಕರ ದಾಂತಿ ನಾರ್‌ಂದ್ ಪನ್ತೆರ್! ಯಾನೇ ಆರ್ನ ಮನಸ್ಸ್ ಗೆಂದ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನಿ!’

‘ಅಡೆಮುಟ್ಟ ಲಾಗಿಯನಾ ನಾಯಿ? ನಿಕುಲು ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೆಟ್ಟಿನಾಕ್ಲು! ನಡಪು ಮುಲ್ತು!

ಮೇಲ್‌ಗ್ ಕೈ ಪಾಡ್ದ್ ನೂಕುದು ದಿಡ್ಕ ಬಾಕಿಲ್ ಪಾಡಿಯೆರ್!

‘ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆ ಮರ್ಜಿಯೇ’ - ಪನೋಂದ್ ಪಿದಾಡಿಯಲ್ ರತ್ನ!

ಇಲ್ಲಾಡೆಗ್ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನಾಲ್, ಕಂಡಾನಿಡ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಾಯಲ್! ಕಣನೀರ್ ಪಾಡ್ದ್, ಮಾಮಿ ಅಂಚ ಮಲ್ತೆರತ್ತಾಂದ್ ಬುಲಿತಿಜ್ಯಲ್! ತೆರಿದಿನ ಪಂಡಲಾ, ಈ ಪೋತಿನ ತಪ್ಪೊಂದ್ ಮಾತ್ರ ಪಂಡಿ ವಾಸುದೇವೆ, ಆ ವಿಚಾರೊನ್ ಮದತಿಲೆಕ್ಕ ನಡತ್‌ದ್ ನಿತ್ಯ ಸಂತೋಷಡ್ ಮಾತೆನ್ಲಾ ಮದತೆರ್.

★ ★ ★

ತರಕಾರಿ ಕನಯೆರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗ್ ಪೋತಿನ ಸೀತಮ್ಮಗ್ ಸಾದಿಡ್ ಸ್ಕೂಟರ್ ಹಾಕ್ದ್ ಬಾರೀ ಪೆಟ್ಟಾದ್, ಬೋಧದಾಂತೆ ಬೂರ್ದಿನಾರೆನ್ ಏರೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರ್ಸಾಯೆರ್! ಆಪರೇಷನ್, ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಪಾಡ್ದ್ ಮೂಜಿ ದಿನ I.C.U.ಡ್ ದೀದ್, ಒಂತೆ ಚೇತರಿಕೆ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ವಾರ್ಡ್‌ಗ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಮಾದಪ್ಪಯ್ಯ, ವಾಸುದೇವ, ರತ್ನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಸುಶ್ರೂಷೆ ಮಲ್ತಿನ ಆರೆ ಗ್ಯಾನೊಗ್ ಬತ್ತ್‌ದಿಜ್ಜಿ. ಏಳ್ ದಿನತ ಬೊಕ್ಕ ಒಂತೆ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡಿನ ಸೀತಮ್ಮ ಕೈತಾಲ್ ಕುಲ್ದು ಮುಸುಂಬಿ ರೇಸನ್ ಪರ್ಪಾಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರೋಂದಿ ಇತ್ತಿ ರತ್ನನ್ ತೂದು, ಅಡೆಗೇ ಹಾಂ - ಹೂಂ ಪನೋಂದ್ ಮೋನೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್. ಆಂಡ ಪಾತೆರುನ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಇಜ್ಯಂದಿನಾರ್ ಕೈಟೇ ಬೇನೆ ಪತ್ತೋಂದು ಪೋಲಾಂದ್ ಪಂಡಲಾ ರತ್ನ ಲಕ್ಕಿಜ್ಯಲ್. ಹಟಟ್ ಪೊಂಜೋವ್‌ಲೆನ್ ಬಗ್ಗಾಯೆರೆ ಏರೆಡ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜೀಂದ್ ತೆರಿದಿನಾಲಾದಿತ್ತಲ್ ರತ್ನ!

ಇರ್ವ ದಿನ ಕರಿಬೊಕ್ಕ, ಮಾಮಿಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಮಾತಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ದ್, ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಲ್ - ರತ್ನ! ಚೇತರಿಕೆಡ್ ಸರಿಟ್ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಎಂಚ - ದಾದಾಂಡ್‌ಂದ್ ಕಂಡಾನಿಡ ನಡತಿನ ಪೂರಾ ತೆರಿಯೋಂದಿ ಬೊಕ್ಕ, ಉಡಾಲ್‌ಡ್ ಉರಿಯೋಂದಿತ್ತಿ ಉರಿಟ್ ಆಲ್ ದಾಯೆ ಇಡೆಗ್ ಬರ್ಪಿನಿ - ಬೋಸುಡಿ! ಬೇನೆಡ್ಲಾ ನೆರಿನ

ಬುಡೆದಿಡ ...

'ತೂಲ ಕೊರೆಪುನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಂತಾವು! ಆಲ್ ಇತ್ತಿನೆಟ್ ಈ ಬದ್ಕ್‌ದ್, ಇತ್ತೆ ಪಾತೆರೋಂದುಲ್ಲ! ಈ ಉಣೊಂದ್ ಇತ್ತಿನ ಪೂರಾ ಆಲೆನನೇ ತಯಾರಿ! ನಿಕ್ಕ್ ಬೋದ ಬರೊಡಾಂಡ ಮೂಜಿ ಕುಪ್ಪಿ ನೆತ್ತೆರ್ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್! ಅವುಲಾ ಆಲೇ ಕೊರ್ತಿನಿ! ಇತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಮೈಟ್ ಪರಪುನ ಆಲ್ನ ನೆತ್ತೆರ್! ಎಂಕುಲು ಏರೆನ್ ಜಾತಿದ ಪುದಾರ್‌ಡ್ ದೂರ ಮಲ್ತನಾ ಅಕುಲೇ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಂಡ್! ಯಾನ್ಲಾ ಉಪ್ಪುನಿ ಇತ್ತೆ ಆಲ್ನ ಇಲ್ಲಾಡ್ - ಮಗನೊಟ್ಟುಗ್! ಈ ನನ ನಾಲೈನ್ ತಿಂಗೊಳ್ ಲಕ್ಕರೆ ಇಜ್ಜಿ ನನ ಆಲ್ನ ನಿರೆಲ್‌ಡೇ ಎಂಕ್ಲೆ ಬದ್ಕ್ - ಸೀತಾ' ಪನ್ನಗ -

'ಯಾನ್ ಉಂದುವೇ ಅಲಚನೆಡ್, ಊರುಡು ಕೆಲವು ಕೋಡಿಡ್ ನಡತಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೆರಿದ್, ರತ್ನಡ ಅಂಚ ಪಾತೆರ್‌ಂಡಲಾ, ಆಲ್ ಕೋಪೊಡ್ ಉಲ ಪಾತೆರಂದೆ, ಎಡ್ಡೆತನ ತೋಜಾಂಡಲ ಎಂಕ್ ದಾಯೆ ಅರ್ಥ ಆಯಿಜಿ ಪಂಡ್ ಎನ್ನೊಂದು ಅಕಲ್ ದಾಂತೆ ಮಾರ್ಗಡ್ ಪೋನಗ ಈ ಎಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಂಡ್! ಯಾನ್ ಬುಳೆಯಿ ವಾತಾವರಣ ಜಾತಿಗೆ ಬಿಲೆ ಕೊರ್ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್! ಹೂಂ.. ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಅಂಚ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡಿನಾಲೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೆರ್ ಮಾದಪ್ಪಯ್ಯೆರ್!

ರತ್ನ ಪೇರ್ ಪತ್ತೊಂದು ಬನ್ನಗ, ಮಾಮಿ - ಮಾಮು ದಾದನೋ ಪಾತೆರೋಂದುಲ್ಲೆರ್‌ಂದ್ ಬಾಕಿಲ್‌ಡೇ ಉಂತಿನಾಲೆಗ್ ಕೈತಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಂದ್ ಸೀತಮ್ಮ ಲೆಪ್ಪುನಗ...

'ಪೇರ್ ಕನತ್‌ದೇ ಮಾಮಿ - ಪರ್ಪರಾ!' ಕೇಂಡಿನಾಲೆಗ್

'ಈಯೆ ಪರ್ಪಾವು ರತ್ನೆ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್ದ್ ಬಾರೀ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಂಡ್. ಉಂದು ಎಂಚಾಂಡ್ - ಮಾಮುನ ಮೋನೆ ತೂಯಿನಾಲೆಗ್ ಸನ್ನೆಡೇ ದಾದನೋ ಪಂಡೆರ್ ಮಾಮು! ಬೊಕ್ಕ ದಮ್ಮು ದೆಪ್ಪಂದೆ ಮಾಮಿ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ, ಲೋಟೆಡ್ ಪೇರ್ ಮೈತ್‌ದ್ ಚೌರಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪರ್ಪಾಯಲ್!'

•

ಶಿವ ದೇವೆರೆ ನಲಿಕೆ

ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಲ್ಕಿ

ಓಂ ಶಿವ ಓಂ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ ಸದಾಶಿವ
ಮಾಯಕೊಡು ರಾತ್ರೆಪಗೆಲ್ ದಾಯೆ ನಲ್ಪುವ ॥

ನಿನ್ನ ಏಸೊ ಈಯೆ ತೂದು ಇಂಚೊ ನಲ್ತನೊ
ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲಸುಕೊನ್ ನೆನತ್ ಎಂಚ ತೆಲ್ತನೊ
ಮೂಜಿ ಲೋಕೊ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡ್ದು ಭಸ್ಮ ಮಲ್ಪುನ
ಮೂಜಿ ಕಣ್ಣ್ ನಿನನ್ ಸುಗಿಪೆ ವಂತೆ ಪಸ್ಪನ ॥

ಇಲ್ಲ್ ದಾಂತೆ ಪೋದು ಈ ಪೊದ್ದೆರವುಲು ಕುಲಿಯದೆ
ಏಕಾದೆ ಅರ್ಧ ಮೈನ್ ಅರ್ದಾಂಗಿಗ್ ಕೊರಿಯದೆ
ದಾನಿ ಪನಡ್ ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟೊ ಆಲ್ ಚಂಡಿ ಚಾಮುಂಡಿ
ಮೋನೆ ಆಜಿ ಒರಿ ಮಗಕ್, ಆನೆದಂಚ ನನಪ್ಪೊರಿ
ಮೀರಿನಾಯೆ ಊರುಗೊರಿಯೆ ಕುಡೊರಿ ವೀರಭದ್ರೆಯೆ
ಬಾರಿ ಗೊಬ್ಬು ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡು ಗಂಡೊಗಣೊನು ಸೇರವೆ
ಬುಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲೆ ಕತೆನೆ ಇಂಚ ಆಪಿ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚೊಡು
ಚಾಕ್ರಿದಕುಲು ಬೂತೊ ಪ್ರೇತೊ ತುಯ್ಯಿನಕುಲು ಪೋಡ್ಯೊಡು
ದಿಂಗಿ ಇಸತ ಬೇಂಕೆ ರಟ್‌ದ್ ಜೋಳಿಗುಡ್ಡೆ ಚಳಿಕ್‌ಲ
ಪಿಲಿತ ಚರ್ಮೊ ಸುತ್ತೊಡಾಂಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಳಾ ಪೂಜಿಯ ॥

ಪಂತಿ ಪಜಿರ್ ಮೇವುದಾಂತೆ ನಿನ್ನ ಬೋರಿ ಬದುಕಯ
ಐತ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲುದು ನಿಕ್ಕ್ ಏರಿ ಗುಡ್ಡೆ ಜಪ್ಪೊಲ್ಯ?
ಪೆತ್ತ ಪಿಲಿನ್ ಉಚ್ಚು ಎಲಿನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್ ತೂವೊಡು
ನೆತ್ತ ಬೆಚ್ಚ ಇಲ್ಲಡೆಂಚ ಗುರ್ಕರಡನೆ ಕೇನೊಡು
ಬೋರಿ ತೂದು ದೊಲ್ಲೆ ಅರಿವು ಪಿಲಿತ ಬಿರ್ದ್ ತೂತರ
ಮಾರಿ ಅಪ್ಪೆ ಏರ್ದ್ ಕುಲುದ್ ಐತ ಆಸೆ ಅರ್ದೊಡೆ
ಮಗನ ಮೈರ್ ಕಂಠಲ್ಡಿತ್ತಿ ಮರಿನ್ ತೂಪುಂಡು
ಮರಿತ ದಿಟ್ಟಿ ತಿರುಗೊಂದಿತ್ತಿ ಎಲಿತ ಮಿತ್ತುಂಡು
ಎಲಿನ್ ಗಿಡಪು ಉಚ್ಚು ತೂದು ಗಣಪೆ ಕೋಪೊಡು
ಪಿಲಿಕ್ ಪತಿನ ಶೂಲೊನ್ಯೊತ್ ಗಿರಿಜೆ ಕೊಣೊಪೊಲು
ಎಂಚ ಬದುಕುನಿಂಚಿ ಸಂಸಾರೊಡುಂದೆ ತೆರಿಯುಂದೆ
ನೇಡ್ಪ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಸಣೊ ಪಂದ್ ಧ್ಯಾನೊಡವುಲೆ ಕುಲಿಯದೆ

ಸಂಸಾರೊಡೀತೆ ಸಾರ ಪಂದ್ ಪನ್ಪಿನಂಚ ನಲಿತನೆ
ಲೋಕೊಗುಂದು ಮಲ್ಲ ಪಾಠ ಪಂದ್ ನಲಿತ್ ತೆಲಿತನೆ
ನಲಿಪು ಇದ್ಯೆ ಈಯೆ ಕೊರಿನ ಪದೊತ ರಾಗೊ ಮಾತಲ
ಒಲಿದ್ ತರ್ಕ್ ತಟೊನು ಎಂಕ್ಲ್ ನಿನ್ನ ಪಾದ ನಂಬಿಯ

ಓಂ ಶಿವ ಓಂ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ ಸದಾಶಿವ
ಆವುಲು ಮೂಲು ಓಲು ತೂಂಡ ಈಯೆ ನಲ್ಪುವೆ ॥

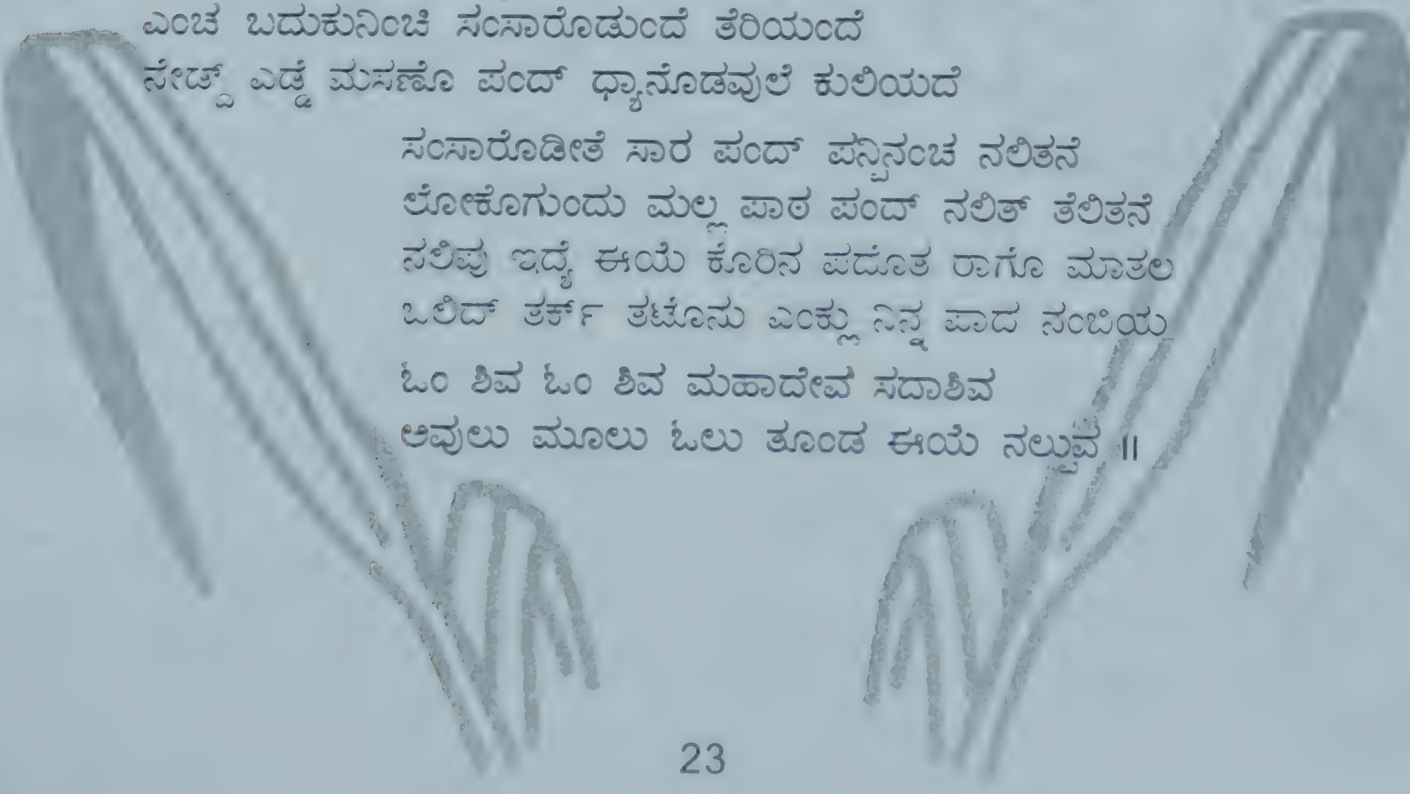

ಕರಿಮುಗಲ್ ಕರಾಂಡ್

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಾ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಕುಂಬಳೆ

ಬೊಲ್ಪುದ ಪತ್ ಗಂಟೆ ಸಮಯ. ಪಡ್ದಾಯಿ ಜಗಲಿಡ್ ಕಜಿಪ್ಪುಗು ಮೂರೊಂದಿತ್ತಿ ವಿಮಲಾಗ್ ನಾಯಿ ಕೊರೆಪ್ಪಿ ಸಬ್ದ ಕೇಣ್ಂಡ್. ಅಲ್ತೇ ತರೆ ದೇರ್ತ್ ತೂಯಾಲ್. ಜಾಲ್ದ ತರೇಟ್ ಏರೋ ಬರ್ಪೆರ್. ಪಿದಾಯಿ ತಿನೆಕ್ ಬತ್ತಾಲ್. "ಓಹೋ... ಹೋ... ಅಣ್ಣಯ್ಯ! ಬಲ್ಲೆ... ಬಲ್ಲೆ..." ಪಂಡ್ದ್ ಉಲಾಯಿ ಪೋತ್ ಒಂಜಿ ಚೆಂಬು ನೀರ್ ಕೊನತ್ತ್ "ಕಾರ್ ದೆಕ್ಕೊನ್ಲೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯ" ಪಂಡ್ನಾಲ್ ಉಲಾಯಿಡ್ದ್ ಬೆಲ್ಲ ನೀರ್ ಕೊನತ್ ಕೊರಿಯಲ್.

"ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಊರ್ಡ್ದೇ ಬತ್ತಾರಾ? ಸೌಖ್ಯ ನೆನಾ?" ಕೇಂಡಲ್ ವಿಮಲ.

"ದೇಬೇರೆ ದಯೊಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಸೌಖ್ಯನೇ ಅಕ್ಕಾ.. ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾಂಡ್ ಒರ ತೂದ್ ಪಾತೇರ್ದ್ ಪೋಕೋ ಪಂಡ್ದ್ ಬತ್ತೆ". ಬತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶೊನು ಮನತುಲಾಯಿ ದೀತೇ ಸುಕ ದುಕ್ಕೊ ಪಂಡೆರ್ ಅಣ್ಣಯ್ಯ. ಅಮ್ಮೆರ್ನ ದೂರೊದ ಸಂಬಂಧಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯ. ಆರ್ನ ಪುದಾರ್ ಸದಾಶಿವ ಪಂಡ್ದ್. ಮಾತೆರ್ಲ ಲೆಪ್ಪುನಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಪಂಡ್ದ್. ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಏಪೊಲಾ ಬತ್ತೊಂತ್ ಇತ್ತೆರ್. ಇಂಬೆರ್ನ್ ತೂವಾಂದೆ ಪಾಕ ಸಮಯಾಂಡ್. ದಾಯೆ ಬತ್ತೇರೋ! ದಾಲಾ ಕಾರಣ ಇದ್ಯಾಂದೆ ಬರಾಯೆರ್. ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಯೋಚನೆ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ "ಈರ್ ಬತ್ತ್‌ನ ಕುಸಿ ಆಂಡಣ್ಣ. ಬೊಕ್ಕ ಊರ್ಡ್ ದಾದ ವಿಶೇಷೊ?"

"ದಾದ ಪನ್ಪುನಿ ಅಕ್ಕ! ಬೇಸ್ಯಡ್ ತೋಟೊ ನೀರಿದ್ಯಾಂದೆ ಉಣುಂಗ್ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಮರಿಯಾಲಡ್ ಬರ್ಸ ಎಚ್ಚಾದ್ ತೊಟೊಗ್ ರೋಗ ಬತ್ತ್ಂಡ್".

"ಆವು ಮಾತಲಾ ನಮ ಕಷ್ಟ ಏರೆಡ ಪನ್ಪುನಿ?" ಸ್ವಂತ ಕೃಷಿ ಇತ್ತಿನ ವಿಮಲ ಕೇಂಡ್ದ್ "ಒಂಜಿ ಗ್ಲಾಸ್

ಕಾಪಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊನಪ್ಪೆ' ಪಂಡ್ದ್ ಉಲಾಯಿ ಪೋಯಾಲ್. ಅಡ್ಪಿ ಉಲಾಯಿ ಪೋತ್ ಕಾಪಿ ಕೆಲಸೊಡ್ ಉತ್ತಿ ವಿಮಲಾಗ್ ತರೆಟ್ ''ಈ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ದಾಯೆ ಬತ್ತೆರ್? ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪಾತೆರ್ದ್ ಒಣಸ್ ಮಾಲ್ತ್ ಪೋಪಿ ಆಸಾಮಿ ಅತ್ತ್ ಇಂಬೆರ್. ಮದುಮ್ಮೆಗ್ ಬುಲೆತ್ತ್ ಉಂತಿ ಜವ್ವನ್ತಿ ಉಲ್ಲಾಲ್ ಯಂಕ್. ಸಂಧಾನ ಪಾಡಿಯೆರಾತುಪ್ಪೊ? ಪೋ್ಲ್ಂ.. ತೊಂದರೆ ಇಜ್ಜಿ. ದುಂಬು ಬಡವೆರಾದ್ ಉತ್ತ್ಂಡಲಾ ಇತ್ತೆ ತೋಟೊಲಾ ಮಗಾಡಿಕ್ಕುಲೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕೆಲ್ಸೊಲಾ ಉಂಡು. ತನ್ನುಲಾಯೇ ಯೋಚನೆಡ್ ಸಂತೋಸಾಂಡ್ ವಿಮಲಾಗ್.

ಹಳ್ಳಿಟುತ್ತಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗೊದ ಪೊಂಜೇವ್ ವಿಮಲೆ. ಶಂಕರ, ಮೋಹನ, ವಸುಮತಿ ಪಂಡ್ದ್ ಮೂಜಿ ಜೋಕ್ಲೆ ಅಪ್ಪೆ. ಕಂಡಣಿ ತೀರ್ದ್ ಪೋತ್ ಪಾಕ ವರ್ಸೊ ಆಂಡ್. ಅಪಗ ಮಿರ್ಲ್ಲ ಪೊಡಿ ಜೋಕ್ಲ್. ಕಂಡಣಿ ತೀರ್‌ಪೋಯಿ ದುಕ್ಕೊನು ಸಹಿಸೊಣ್ತ್ ಬಜ್ಜೈ ತೋಟೊದ ಕೃಷಿ ಮಲ್ತೊನ್ದ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊರ್ತ್ ಒಂಜಿ ನೆಲೆಕ್ ಕೊನತ್ತಾಲ್. ಬದುಕುದ ಕಷ್ಟ ಸುಕೊ ಪಿಂದ್‌ತ್ ಮಾಗ್‌ನ ಪೊಂಜೆವ್. ಆಲೆ ಆಣ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಮದಿಮೆ ಕರಿತ್ತ್ಂಡ್. ಪೊಣ್ಣುಮಗಳ್ ವಸುಮತಿನ್ ಇವ್ರೋಡ್ ಮದಿಮೆ ಕರಿಪ್ಪೊಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆನೆತ್ತೊನ್ದು ಉತ್ತಾಲ್.

ಐನ್ ನಿಮಿಷೊಡು ಪೊವ್ವತ್ತಿನ ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿ ಪಚ್ಚಿಲ್, ಹಪ್ಪಳೊ, ಉಂಡ್ರ್‌ಂಗ ಇವುಕ್ಕುಲೆನೊಟ್ಟುಗ್ ಕಾಪಿ ಕೊನತ್ ದೀಯಾಲ್ ವಿಮಲೆ.

''ಒಲು?... ನಿನ್ನ ಮೋಹನೆ ತೋಜುಜ್ಜಿ'' ಕೇಂಡೆರ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಅಣ್ಣಯ್ಯ. ತೋಟೊಗ್ ಮರ್ದ್ ಬುಡುಪ್ಪುಂಡು ತೋಟೊಟುಳ್ಳೆ. ಗಾಡಿ ಪಾಡಿಯರೆ ಜನ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಪ್‌ಗ್ ಗಾಳಿ ಪಾಡಿಯೆರ ಉಂತ್‌ದೆ. ಮಲ್ಲಮಗೆ ತೋಟೊ, ಭೂಮಿ ಬೋಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡುದು ಪೋಯೆ. ಇಂಬೆ ಉಂತ್‌ನೆ ಎನ್ನ ಪುಣ್ಯ. ವಿಮಲಕ್ಕನ ಪಾತೆರಡ್ ಎಲ್ಯ ಒಂಜಿ ಬೇನೆ ತೆರಿಂಡ್.

''ನಿನ್ನ ಮಗಾನ್ ಪುಗರೊಡು ಅಕ್ಕ. ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ಭೂಮಿ ತೂವೊಂದು ಕುಲ್ಲುನಾಕ್ಲು ಏರ್? ಆಂಡಲಾ ಕೃಷಿ ಮಲ್ತ್‌ನಾಯಗ್ ದರಿದ್ರೊ ಇಜ್ಜಿ. ಎನ್ನ ಜವ್ವನೊಡ್ ಯಾನ್ ತೋಟೊಗ್ ಮರ್ದ್ ಬುಡುಪ್ಪುನಿ, ನೀರ್ ತೇಪುನಿ, ಮರ ಬಡತ್ತುನಿ ಮಾತ ಬೇಲೆಲಾ ಮಲ್ತೊನುತ್ತೆ. ಇತ್ತೆದ ಜವ್ವನೆರ್ ತಿಗಲೆ ಬಗ್ಗಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಾಲ್ಪಾಯೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಸ್ ಕೈಡ್ದ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ಂಡ ಬಗ್ಗದ್ ಪೆಜ್ಜಾಯೆರ್. ಸರೀರ ಆರೋಗ್ಯಗು ಕೋಣೆತುಲಾಯಿ ಕುಲ್ಲುತ್ತೇ ವ್ಯಾಯಾಮೊ'' ಉಂಡ್ರುಂಗ ಕುಟು ಕುಟು ಅಗಿಯೊನ್ದ್ ಎಳ್ಪ ವರ್ಷದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಪಾತೆರಿಯೆರ್.

ಕಾಫಿ ಪರ್‌ದ್ ಲಕ್ಕ್‌ನ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ''ನನ ಯಾನ್ ಒರ ತೋಟೊಗ್ ಜತ್ತ್ ಬರ್ಪೆ'' ಪಂಡ್‌ದ್ ಲಕ್ಕೆರ್. ವಿಮಲಕ್ಕ ಅಡುಪ್ಪುನುಲಾಯಿ ಪೋಗ್ಯಾಳ್.

''ವಸೂ, ಒಂಜಿ ಗಡಿ ತಾರಾಯಿ ಪಿರೆತ್ ಕೊರು ಮಗಳೆ. ಅರಿಪಾಡ್ದ್ ಅಟಿ ತಪ್ಪುದ ಚೀಯುನ ಮಲ್ಪುಕಾ'' ಮಗಳೆನ್ ಲೆತ್ತಾಲ್. ''ಪೋ್ಲ್ಂ, ಅಪ್ಪೆ ಪಂಡಿ ಬೇಲೆ ಮಾಲ್ತಿಜ್ಯಾಂಡ ನೆರಡ್ಡೆ ಕೇಣೊಡು. ಬೇಗ ಮಲ್ತ್ ಬರ್ಪುನ್ಯೇ ಸುಕೊ'' ಉಲಾಯಿ ಕೋಣೆಡ್ ಓದೊನ್ತಿ

ಮಗಾಳ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಾಲ್.

''ಏರಮ್ಮ ಬತ್ತಿನಾರ್'' ತಾರಾಯಿ ಪಿರೆಯೊನ್ದ್ ಕೇಂಡಲ್ ವಸುಮತಿ.

''ಆರ್ ನಿನ ಅಜ್ಜನಾಕ್ಲೆಗ್ ಕುಟುಮ್ಮತಾರ್. ಯಂಕ್ ಪರೆ ಆವೊಡು. ಆರೆನ ಆಣ್‌ಜೋಕ್ಲು ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಉದ್ಯೋಗೊಟುಲ್ಲೇರ್ ಮಗಳೆ.''

''ಆರೆನ ಜೋಕ್ಲು ಉದ್ಯೋಗೊಟುಲ್ಲೇರಾಂಡ ಯಂಕ್ ದಾದ! ಈ ಅಪ್ಪೆನ ಪಾತೆರದ ಮರ್ಮ ಯಂಕ್ ಗೊಂತಾಂಡ್!'' ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಪಂಡಿನಾಲ್ ''ನಿನ ಬಿನ್ನೆರ್ಲಾ ನಿನ ಪಾಯೊಸಲಾ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಿತ್ತ್ ಎನಾನ್ ಓದಿಯೆರ ಬುಡಾಯ'' ಅಪ್ಪೆಡ ಪಂಡಾಲ್ ಮಗಳ್. ''ಜವ್ವಂದಿ ಪೊಣ್ಣುಲೇಗ್ ಆಣಾನ್ ನಾಡುನೆ, ಇಲ್ಲ್‌ತುಲಾಯಿದ ಬೇಲೆ ಕಲ್ಪಾವುನಿ ಪದಿ ಅಪ್ಪೆನಾಕ್ಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಉಂದ್ ಮಾತಾ ನಿಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಾಂದ್. ನಿನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಉತ್ತ್‌ಂಡ ಯಂಕ್ ಈ ತರೆಬೆಚ್ಚ ಇಜ್ಯಾಂಡ್. ನಿನ್ನ ಮಲ್ಲ ಅಣ್ಣೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿ ಪೊಣ್ಣಾನ್ ಕೊನತ್ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡುದ್ ಪೋಯೆ. ಉಂದ್ ಮಾತಾ ನಂಕೊಂಜಿ ಮಜಿ. ಅಯಿಡ್ದಾವರ ನಿನ ಮದಿಮೆಗ್ ಪನಿ ಬಜ ಉಂಡ್. ನೆನೆಪ್ಪುನಾಗ ಸಂಕಟ ಆಪುಂಡು'' ಪಂಡಿ ಅಪ್ಪೆ ಸೆರಗ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣೊರೆಸೊನ್ತ್ ಪಾತೆರ್ನಗ ವಸುಮತಿ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಯಾಳ್.

ಅಣ್ಣಾ ಇಂಬಳೇ ಎನ್ನ ಮಗಳ್ ವಸುಮತಿ. ಎನ್ನ ಮಾಮಿನ ಪುದರ್ ಸುಮತಿ. ಒಂಜಿ ಅಕ್ಷರ ಸೇರ್ಸಾದ್ ವಸುಮತಿ ಎಂದ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್ ಆಲೆ ಅಮ್ಮೆರ್. ಎಂಕ್ಲ್ ಅಯಿಡ್ದ್ ರಡ್ಡ್ ಅಕ್ಷರ ಬುಡುದ್ 'ವಸು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪೊ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಣಸ್ ಮಾಲ್ಪುನಾಗ ಪಂಡಾಲ್ ವಿಮಲ. ಅಣ್ಣಾ ಉಂದ್ ಆಟಿ ತಿಂಗಳ್. ಅಂಚಾದ್ ಆಟಿ ತಪ್ಪುದ ಪಾಯೊಸ ಮಾಲ್ತೆ. ರಡ್ಡ್ ಕೈಲು ಪಾಯೊಸ ಪಾಡೊನ್ಲೆ ಅಣ್ಣಾ ಪಂಡಲ್ ವಿಮಲೆ. ''ಎಂಕ್ ಯಾವು ಅಕ್ಕ. ಎಂಕ್ ವರ್ಸೊ ಎಳ್ಪೊ ಆಂಡ್. ನನ ವಣಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕಡಿವಾಣೊ ಬೋಡು'' ಪಂಡಿನಾರ್, ವಸುನ ಮೋನೆ ತೂದ್ ದಾದ ಕಲ್ಪುವಾ ಮಗಳೆ ಕೇಂಡೆರ್ ಅಣ್ಣಯ್ಯ. ಬಿ.ಎ. ಅಕೇರಿತ ವರ್ಸೊ ಪಂಡಲ್ ವಸು. ಈ ವರ್ಷೊ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿನಗ ದಾರೆ ಮೈತ್ತ್ ಕೊರೊಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತಂಗಡಿನ ಮೋನೆ ತೂಯೆ ಮೋಹನ.

''ಮೋಹನಾಗ್ ಮದಿಮ್ಮೆ ಆತ್‌ಂಡತ್ತ ಅಕ್ಕ?. ಅಪಗ ಆಯನ ಬುಡೆದಿ ಓಲುಲ್ಲಾಲ್?''

''ಮರ್ಮಾಲ್ ಉಷಾ ಪದಿಯರೆ ಅಪ್ಪನಾಡೆ ಪೋತಾಲ್ ಅಣ್ಣ''

''ಓಹೋ.. ಅಂಚನೋ? ಒಂಜಿ ಆಣ್‌ಬಾಲೆ ಆವಾಡ್ ಈ ಮರ್ಮಾಯಾಗ್.''

ಆ ಸಮಯಗ್ ಅಪ್ಪೆಲಾ ಮಗೆಲಾ ಮೋನೆ ಮೋನೆ ತೂಯೆರ್. ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಮಾಲ್ತಿ ವಿಚಾರ ಪೊಣ್ಣುಬಾಲೆ ಎಂದ್ ಪಂಡಿನ ವಿಚಾರೊ ಗೊಂತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಪಿರಿಯಾಕ್ಲೆ ಆಶೀರ್ವಾದೊ ಬೋಡಾದ್ ''ಮಾಮಣ್ಣ... ಪೊಣ್ಣೋ, ಆಣೋ ಒವಾಂಡಲಾ ಸುಕೊಟ್ ಆವಾಡ್ ಪಂಡಿ ಆಶೀರ್ವಾದೊ ಮಾಲ್ಪಿ.''

ಜವ್ವನಿಗನಾ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಬತ್ತಿ ಪಾತೆರೊಡು ಪರಬ್ಬೆಗ್ ಸಂತೋಷಾಂಡ್. ದೇಬೇರ್ ಎಡ್ಡೆ ಕೊರಾಡ್ ಪಂಡೆರ್.

ಆತಾನಗ ಫೋನ್ ಬುಲ್ತ್ಂಡ್. ವಸು ಪೋದ್ ದೆತ್ತಾಲ್. ಕುಡ ಬತ್ದ್ ಪಂಡಾಲ್ “ಉಷ ಅತ್ತಿಗೆಗ್ ಬೇನೆ ಸುರುವಾದ್ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗ್ ಸೇರಾಸ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಮೋಹನಣ್ಣ ಕುಡ ಪೋವೊಡಿಗೆ’

“ಮಗಾ ಬೇಗ ಸ್ಕೂಟರ್‌ಡ್ ಪೋ”. ‘ದೇಬೆರೇ ಹೆರಿಗೆ ಸುಸೂತ್ರವಾದ್ ಆವಾಡ್’ ಕೈಮುಗಿಯಲ್ ವಿಮಲ.

ಬೆಂಗಳೂರುಡ್ ನಿನ ಶಂಕರೆ ಬೊಕ್ಕ ಎನ ಮಗೆ ಗೋಪಿಲಾ ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಉಲ್ಲಾಯಿನೆಗೆ ಅಕ್ಕಾ! ಉಂಡ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲ್‌ದ್ ಪಾತೆರ ದೆತ್ತೇರ್ ಅಣ್ಣಯ್ಯ. ಶಂಕರೆ ಇತ್ತೆ ಎಡ್ಡೆ ಆಣ್. ಆಯೆ ಇತ್ತೆ ದುಂಬುದ ಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಜಿ ಮಾರ್ಪಾಡ್ ಆಯಿನಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡ್. ಆಯನ್ ಏರೋ ಹಾಳ್ ಮಾಲ್ಪೆರೆ ಪುಣೆಯೆರ್. ಈರೆಗ್ ಆಯನ ಸುದ್ದಿ ಪಿನ್‌ಪಾವೊಡ್ ನಿಕ್ಲ್ ಅಪ್ಪೆ - ಮಗಾನ್ ಒಂಜಾದ್ ಸೇರ್ಪಾವೊಡು ಪಂಡಿ ವಿಚಾರೊಡೇ ಯಾನ್ ಬತ್ತಿನ” ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಪಂಡೇರ್. ನಿಕ್ ಸರಿಯಾದೇ ಪನ್ಪೆ ಬೆಂಗಳೂರುಡ್ ಪಲಯನೊಟ್ಟುಗ್ ಉತ್ತಿ ಎನ್ನ ಎಲ್ಯ ಮಗಳ್ ಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಆತುಲ್ಲಾಲ್. ಪೋಲಿಯೋ ಆದ್ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ ಒಂತೆ ಎಲ್ಯ. ಒಯ್ತ್ ನಡೊಪ್ಪೊಡಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡ್. ಆಲೆ ಪ್ರಾಯೊ ಮುಪ್ಪ ಆಂಡಲಾ ದಾರೆದ ಯೇಗೊ ಸೇರ್‌ತಿಜ್ಜಿ. ಆ ಮಗಳೆ ಪುದಾರ್ ಸುಕನ್ಯ. ಆಲೆನ್ ನಿನ ಶಂಕರಾಗ್ ಮದಿಮೆ ಮಾಲ್ಪೊಲಿ ಪಂಡಿ ವಿಚಾರ ಯೆಂಕ್ಲೆನಾ. ನಿಕ್ಲ್ ಅಪ್ಪೆ - ಮಗೆ ಸೇರಿಗೆಟ್ ಆವೋಡ್ ಈ ಮದಿಮ್ಮೆ ಪಂಡೆರ್ ಮೋಕೆಡ್ ಅಜ್ಜೇರ್.

ದಾದ ಪಾತೆರೊ ಅಣ್ಣಯ್ಯನ...? ಶಂಕರೆ ಇತ್ತೆ ಬದಲಾತೆ. ಅವುಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ...! ಅಂಚಾದ್ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಆರೆ ಮಗಲೇನ್ ಶಂಕರಾಗ್ ಕೇನ್ಪೇರ್. ಆಂಡ ಆಯನ ಬುಡೆದಿ ಕೇನ್ಪಾಲೋ! ನನ ಒಂಜಿ ಮದಿಮೆ ಆಂಡ ಕೋರ್ಟ್‌ಗ್ ಪೋವಾಯಲೋ?

“ಶಂಕರಾಗ್ ಮದಿಮೆ ಆಯಿನ ನಿಜ. ಆಂಡ ಆಯನ ಬುಡೆದಿ ನಾಲ್ ತಿಂಗಳ್ ಪಿರ ಬಸ್ ಅಪಘಾತೊಡ್ ತೀರ್ ಪೋಯಾಲ್. ಒಂಜಿ ವರ್ಷದ ಆಣ್‌ಬಾಲೆ ಉಂಡು” ಪಂಡಿ ಅಜ್ಜೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಾತೇರಿಯೆರ್ “ತೂಲೆ ಅಕ್ಕಾ, ಇರ್ ಮುಲ್ತ್ ಶಂಕರಾಗ್ ಭೂಮಿ ಓದಿ ಕೊರುದುಪ್ಪರ್. ಆಂಡ ನಿಕ್ಲ್ ಅಪ್ಪೆ - ಮಗಾನ ಸಂಬಂದೊ ತೀರ್ಸಾದ್ ಕೈದೆಕ್ಕೊಣೆ ಯೆರ ಬಲ್ಲಿ! ದಾದ ಪನ್ಪಾರ್?” ಎನ್ನ ಮಗಳೇನ್ ಕೇಣಿಯೆರ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಬತ್ತೇರ್ ಪಂಡಿ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾತ್ ಉತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಮಗಾನ್ ಕೇಣ್ಪೆರ್. ಮೂಲು ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಸ್ವಾರ್ಥ ಉತ್ತ್ಂಡಲಾ ಎನ್ನ ಮಗಾನ ಸುಕೊಲ ಉಂಡ್. ಎಂಚಿ ವಿರೋಧ ಮಾಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಮಗಾನ ಕಷ್ಟೊಗ್ ಮನಸ್ಸ್ ಕರಾವಂದಿ ಅಪ್ಪೆ ಉಪ್ಪೊ? ಉಡಾಲ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟಿ ದಿನೊಡ್ದ್ ಸುರುವಾದ್ ಅಕೇರಿದ ಎಕ್ ಉಪ್ಪಿ ಕ್ಷಣತ್ತ ಮುಟ್ಟ ಅಪ್ಪೇನ ಮಮಕಾರ. ನೆಕ್ಕೇ ಲೋಕೊಡು ಅಪ್ಪೆ ಪಂಡ ದೇಬೆರೆಗ್ ಸಮ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊ. ಬೇತೆ ಜಾತಿತಾಲ್ ಆಂಡಲಾ ಮಗಾನ ಬುಡೆದಿ ಅತ್ತಾ? ಆಲ್ ಸಯಿದ್ ಬಾಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಜ್ಯಾಂದೆ ಆಂಡ! ಛೇ ಸಂಕಟ ಆಂಡ್. “ಶಂಕರನ ವಿಚಾರೊಡ್ ಎಂಕ್ ಬಲ್ಮದ ಬೇನೆ ಉಂಡಣ್ಣ. ಆಯನ ಅಮ್ಮೆರ್ ತೀರ್ ಪೋನಾಗ ಮಿಕ್ಲ್ ಪೊಡಿ ಬಾಲೇಲು. ಅವೇನ್ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತ್ ವಿದ್ಯೆ - ಬುದ್ಧಿ ಕೊರಿಯೆ. ರಕ್ಕೆ ಬುಲೆಯಿ ಪಕ್ಕಿ

ಪಾರ್ನಲೆಕ್ಕ ಪಾರ್ಯೆ. ತೂಲೇ ಉಂದ್ವೇ ತೋಟೊಗು ತಾಗೊನ್ದಿ ಉಪ್ಪಿ ತೋಟೊ ಆಯನ. ಅವಿತ್ತೆ ಬ್ಯಾರಿಲೆಗ್ ಸೇರ್‌ಂಡ್. ಆಕ್ಲೆಗ್ ಮಾರ್ಯೆ. ಅಯಿನ್ ನೆನೆಪಿಯೆರ ಆಪಿಜ್ಜಿ. ಈ ಬಾಲೆಲು ಎನ್ನ ಜೀವೊದ ಅಂಶ ಆಂಡ ಈ ತೋಟೊ ಎನ್ನ ಬೆಗರ್‌ದ ಫಲ'' ಪನ್ನಗ ಪೊಂಜೆನ ಕಣ್ ಕರೆಟ್ ನೀರ್ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕ್ಷಣೊ ಬುಡ್‌ದ್ ಪಂಡೇರ್ ''ಆಯಾಗ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುವೇಶನ್ ಆನಗ ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಡೂಂದ್ ಪುನೆ ಯೊಂದ್ ಉತ್ತೆ. ಆಯನ ದೋಸ್ತಿಗುಲ್ ಏರೋ ಒಂಜಿ ಲಕ್ಷ ಕೊರ್‌ಂಡ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಡ್ ಫಿನೆನ್ಸ್ ಒಂಜೇಡ್ ಕೆಲ್ಸ ಉಂಡ್ ಪಂಡೇರ್. ಎನ್ನಡ ಪಣವು ಕೇಂಡೆ. ನಮ ಭೂಮಿಡೇ ಬೆನ್ಲ ಪಂಡೆ. ಕೇಂಡಿಜ್ಯೆ. ಒಂಜೋ ಪಣವು ಇಜ್ಯಾಂಡ ಓದಿ ಕೊರ್ಲ ಪಂಡೆ. ಆಯಾಗ್ 'ಓದಿ'ಯೇ ಕೊರಿಯೆ. ಬ್ಯಾರಿಗ್ಲೆಗ್ ಮಾರ್ದ್ ಪೋಯೆ. ಪಣವು ಕರಾಂಡ್ ಕೆಲ್ಸ ಸರಿಗಟ್ ಆತಿಜ್ಜಿ. ನಿನ್ನಾಡ ಎಂಕ್ ವಾ ಸಂಬಂಧಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡಿಯೆ. ಉಂದ್ ಸಂಗತಿ'' ಪಂಡೇರ್ ವಿಮಲ.

''ಒರೊರ ಸಮಯ - ಸಂದರ್ಭೊಡ್, ದೆಸೆ ಹಾಳಾಂಡ ಇಂಚಿನ ಮಾತಲಾ ಕಷ್ಟೊ. ಆಯನ ತಪ್ಪು ಆಯಾಗ್ ಇತ್ತೆ ತೆರಿಂಡ್. ಅಪ್ಪೆನ ಕೋಪೊ ಕರಾತಿಜ್ಯೊ? ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆ ಆಯಾಗ್. ನಿಕ್ಲೆ ಅಪ್ಪೆ - ಮಗಾನ ಮದ್ಯೊಡಿತ್ತಿ ಕರಿಮುಗಾಲ್ ಕರಂಡ ಮಾಂತ್ರ ಈ ಮದಿಮೆ ಆವಾಡ್. ಬೊಕ್ಕೊ ಆಯಾಗ್ ಮುಲ್ತ್ ಪಣವು ಭೂಮಿ ಬೋಚ್ಚಿ ಪನ್ವೆ ಪೋತ್ - ಬರಿಯರ ಇಲ್ಲ್ ಬೋಡುಂದಾಯಾಗ್ ಉಂಡ್. ಎನ್ನ ಮಗಾಳೆಗ್ ಮಾಮಿ ಬೋಡೂಂದುಂಡು. ಆಲೆ ಭವಿಷ್ಯೊ ಈರ್ನ ಕೈಯಿಟ್ಟುಂಡ್ ಅಕ್ಕ'' ಪಂಡೆರ್ ಅಣ್ಣಯ್ಯ. ಕುಡ ಪಂಡೇರ್ ಎನ್ನ ಮಗಳ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಜ್ಯಾಂದಿ ಬಾಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಆಯಾರ ರೆಡಿ ಉಲ್ಲಾಲ್. ವಿಮಲೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಸಂತೋಷೊಡ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಲಕ್ತ್ ಪಿದಾಡ್ಯೆರ್. ಆತನಗ ಮೋಹನನ ಸ್ಕೂಟರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

''ಮರ್ಮಾಲ್ ಸೌಕ್ಯೊಡ್ ಪೆದಿಯಾಲೊ?'' ಮಗಟ್ಟ್ ಕೇಂಡಲ್ ವಿಮಲೆ. ''ಪೆದಿಯಾಲಮ್ಮ ಆಣ್ ಬಾಲೆ''

''ದಾದ...? ಆಣ್ ಮಗೆನಾ? ಅಪಗ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಪೇಳಿಕೆ?''

''ಒರೊರ ಇಂಚ ಆಪಿ ಚಾನ್ಸ್ ಉಂಡಿಗೆ. ಪಂಡ.. ಬಂಜಿತುಲಾಯಿ ಇತ್ತಿ ಶಿಶುನ ಜನನಾಂಗ ಅಯಿತ ತೊಡೆತ್ತುಲಾಯಿ ಉಂಡಾಂಡ ಅವು ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿಗೆ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕೇಸ್‌ಡ್ ತಪ್ಪು ಪೇಳಿಕೆ ಬರಿಯೆರ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡ್ ಪಂಡೆರ್ ಡಾಕ್ಟ್ರು.

''ಇತ್ತೆದ ವಿಜ್ಞಾನೊ ಏತೇ ಬುಲೆಂಡಲಾ ಜನನ - ಮರಣದ ಗುಟ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿ ಬುಡುದು ಕೊರ್ತ್‌ಜ್ಜಿ'' ಪಂಡೆರ್ ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

ಪಲೆಯೆ ಇತ್ತೆ ಬರ್ಪಿ ಸುದ್ದಿ ರಾಜಿ ಆದ್ ಮದಿಮೆ ಆಪಿ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿ ಮೋಹನ ಈ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ನೇ ನಂಬುವೆ! ಈ ಮಣ್ಣ್‌ಡೇ ಬಾಲುವೆ! ಮಣ್ಣೇ ಎಂಕ್ ಬಂಗಾರ್ ಕೊರ್ಪಿ ಅಪ್ಪೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯೆ! ಮಣ್ಣೇ ಲೋಕೊಡು ಬಿಲೆ ಬರ್ಪಿ ಸೊತ್ತು! ಪಂಡೆ ಮೋಹನೆ ತನ ಪಲಯನ ಪೋಟೋ ಉಲಾಯಿಡ್ದ್ ಕೊನ್ತ್ ಗೋಡೆಡ್ ಪಾಡ್ಯೆ. ವಿಮಲೆನ ಒಡಲ್ ಜಿಂಜಿಂಡ್.

•

ಬಿನ್ನೆದಿ

ತಮ್ಮಲೆ ಅರುವತ್ತಕಟ್ಟ್ ಸಿರಿ ಪಾಡ್ದನ

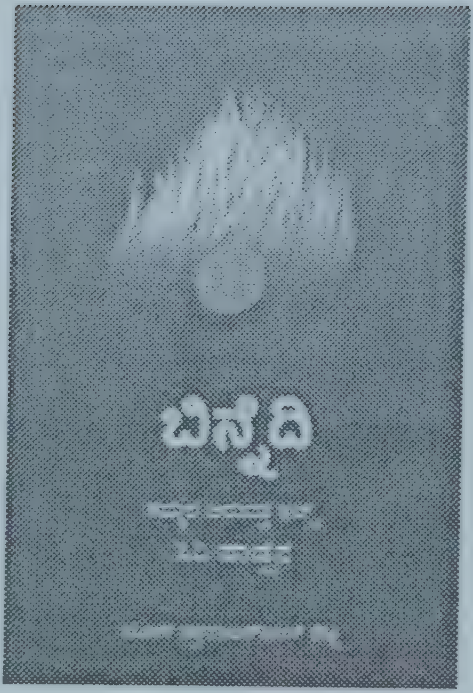

ಬರೆತಿನಾರ್ : ಬೋಳ ಚಿತ್ತರಂಜನದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ
ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನತಿನಕುಲು : ನಾಗಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು
ದೂರವಾಣಿ : 0824 2440279
ಪುಟಕುಲು : ೧೬೮
ಬುಡುಗಡೆ : ೨೦೦೮
ಬಿಲೆ : ರೂ. ೧೦೦

ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬಾಯ್ಪಾತೆರೊದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಮಲ್ಪ ಕತೆ. ಜಗತ್ತ್‌ದ ಜಾನಪದ ಕಳಟ್ಟೇ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಕಥೆ. ತುಳು ಜಾನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ ತುಳುವೆರೆನ ನಂಬಿಕೆಗ್ ಉದಾಹರಣೆಯಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ವಸ್ತ್ - ಮಾನಿ ಕಾರ್ಲದ ಬೋಳಡ್ದ್ - ಕುಂದಾಪುರೊದ ಬಸ್ರೂರು ಮುಟ್ಟ ಮೂಡಾಯಿಡ್ದ್ ಪಡ್ಡಯಿ ತುಳುನಾಡಿಡೀಕ ಪಸರ್‌ದುಪ್ಪಿನ ಈ ಕತೆ ಮಸ್ತ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕಾರಣೊಡ್ದಾದ್ ವಿಶೇಷವಾಯಿನವು. ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಉಂದು ತುಳುತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೌಖಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಈ ಕಾವ್ಯದ ಆಧಾರೊಡು ಏತೋ ಕಾದಂಬರಿ, ಪದ್ಯ, ಗದ್ಯ, ನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ರಚನೆಯಾದ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಬತ್ತ್‌ದ. ಇತ್ತೆ ತುಳು - ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕೆ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರೆ ಬೋಳ ಚಿತ್ತರಂಜನ ದಾಸ ಶೆಟ್ರ್ 'ಬಿನ್ನೆದಿ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕಾವ್ಯದ ಒರುಕು ಸಿರಿನ್ ಬಿನ್ನೆದಿಯಾದ್ ಕನತ್‌ದೆರ್. ಕಾವ್ಯದ ಶೈಲಿ, ಪಾಡ್ದನೊದ ದಾಟಿಡ್, ಮುಕ್ತ ಛಂದಸ್ಸ್‌ಡ್ ಉಂಡು. ೨೬ ಕಿನ್ನ ಅದ್ಯಾಯೊಳೆಡ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಆಯಾಮದೊಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕಾವ್ಯ ಸಿರಿನ ಕತೆನ್ ಸಕ್ತಿ ದಿಂಜಾದ್ ಪಿರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಕಾವ್ಯದ ಪುದರ್ ಬಿನ್ನೆದಿ. ಜೊತೆಗ್ ತಮ್ಮಲೆ - ಅರುವತ್ತ ಕಟ್ಟ್ - ಸಿರಿಪಾಡ್ದನ ಪನ್ಪಿ ಕುಡ ಒಂಜಿ ಪುದರ್‌ಲ ಕೊರ್ತೆರ್. ಈ ಪುದರುಲು ಕವಿ - ಕಾವ್ಯ ಬರೆತಿನ ಉದ್ದೇಶೊನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಸಿರಿನ್ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್ ಪನ್ಪಿನ ಕುಟುಮೊದ ಆರ್ಥಿಕ ಪದ್ಧತಿದ ನೆಲೆಟ್ ಬಿನ್ನೆದಿಯಾದ್‌ಲಾ ತೋಜಾವುನ ಕವಿನ ಉದ್ದೇಶ. ವಾಸ್ತವ - ಕಾವ್ಯ ಸತ್ಯ, ಸಮನ್ವಯ - ಧೋರಣೆ ಕಾವ್ಯದುದ್ದೊಗುಲಾ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಕುಡರಿ ರಾಮ ದೇವೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಅದ್ಯಾಯೊಡು ಸುರುವಾಯಿನ ಕತೆ ತಂಗಡಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಧ್ಯಾಯೊಡು ಆಕೇರಿ ಆಪುಂಡು. ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಸಿರಿ ಪಾಡ್ದನೊಡು ಉಪ್ಪಿನ ಸಿರಿನ ರಡ್ಡನೆ ಮದಿಮೆ ಆಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಳೆನ ಅಂತ್ಯ (ಅಳ್ ಮಾಯಕ) ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಸೊನ್ನೆ - ಗಿಂಡೆನ ಕತೆ ಮೂಲಿಜ್ಜಿ). ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ದ ವಿಚಿತ್ರ ಕಟ್ಟಳೆಲ್, ಸೋತುದು ಸುಣ್ಣಾಯಿನ ಪೂಂಜೊರ್ತಿ ಬೋಳದ ಅರಮನೆದ ದೇಸಿಂಗ ರಾಯೆರೆನ ಆಸರೆಡ್

ಬಿನ್ನದಿಯಾದ್ ಉಪ್ಪುನಡೆಗ್, ಊರುದಕುಲು ಅಳೆನ ಬಂಜೊನು ತೂದು ಕನಿಕರ ದೀದ್, ತಂಗಡಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುನಾಡೆಗ್ ಕತೆ ಮುಗಿಪುಂಡು. ಕಾವ್ಯ ಬೇಗ ಮುಗಿನಂಚನೆ ತೋಜಿಂಡಲಾ ಈ ಬಗೆಯ ಮುಕ್ತಾಯ ಕವಿನ ತಾಳ್ಮೆನ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡು. ಕಾವ್ಯೊದ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಾಯೊಳೆನ ಪುದರ್ ಮಾಟ ಕಿರ್ತಿಮೆದ ಗುಮ್ಮೆ, ಎಡ್ಡೆ ಮೆಲ್ಲಿ, ಗುತ್ತುಗು ಬತ್ತಿ, ಜದ್ರ ಕಟ್ಟ್ ಕೈಯೆಂಗಿ ದಾರು, ಅರಲ್‌ಗಾಳಿ, ನುಪ್ಪು ಉದಿತ್‌ಂಡ್ ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಪುದರುಲು ಓದುನಕುಲೆಗ್ ಉಮೇದ್ ಎಚ್ಚಾವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು.

ಅಮ್ಮೆರೆನ ಆದೇಶದಂಚನೆ ಅಪ್ಪೆನ ತರೆ ಕಡ್ತಿನ ಕುಡರಿ ರಾಮೆ ಆ ಊರುಡು ಉಪ್ಯೆರೆ ಬಯಕಂದೆ ಇಡೆಗ್ ಬತ್ತೆಂಡಲಾ ಅಪ್ಪೆನ ಮೂಲೊದ ಕುಟುಮೊ ಪದ್ದತಿನ್ ನೆಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಯನ ಕುಡರಿದ ಮೆಂಚಿಗ್, ಉಡಲ್‌ದ ಕೋಪೊಗು ತುಳು - ತುಳು ಪಂದ್ ಕಡಲ್ ಅಲೆಂಕಾದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಪೊರ್ಲಾತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಕವಿನ ಸ್ವಂತಿಕೆಲು ಕಾವ್ಯೊದುದ್ದೊಗುಲಾ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ನೆಗತ್ ತೋಜುಂಡು.

ಸಿರಿನ್ ಅಪ್ಪೆ ಮೂಲ ಕುಟುಮೊದ ತಮ್ಮಲೆ - ಅರ್ವತ್ತ ಕಟ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿದ ದ್ವಂದ್ವೊಗು ಬಲಿಯಾಯಿನ ಜೇವು ಆದ್ ಕವಿ ತೂಪಾಯಿನವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ. ಅಂಚಾದ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದ್ ಜಾಸ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆದ ಎಡ್ಡೆ - ಪಡಿಕೆಲೆನ ನೆಲೆಡ್ ನಂಬಿಕೆದ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ಕಥೆನ್ ಮುಡೆಯಿಲೆಕ ತೋಜುಂಡು. ಈ ಬಗೆತ್ ಬಿರ್ಮಾಳ್ವ, ಶಂಕರಾಳ್ವ, ದಾರು ಪಾತ್ರೊಳೆಗ್ ಪುನರ್‌ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊರ್ತೆರ್. ಬಂಜಿದ ತೂವು, ನುಪ್ಪು ಉದಿತ್‌ಂಡ್, ನುಪ್ಪುದ ಕತೆ, ಮೀನ ಬೋಂಟೆ ಅದ್ಯಾಯೊಳೆಡ್ ಚಿತ್ತರಂಜನದಾಸೆರೆ ವರ್ಣನಾಶಕ್ತಿ ಪೊರ್ಲುಡೆ ನೆಗತ್ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಒಕ್ಕಣೆ - ತಾರ್ಕಣೆಲು ಕವಿನ ಕೈತ ಪುಂಡಿದುಳಯಿ ಉಂಡುಂದು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ನಿರೂಪಣೆ, ಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿಲು ಉಂಡು. ಕತೆತ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಡಿತ ಉಂಡು. ನೆನ್ನ್ ಮಾತ ತೂನಗ ಕತೆ ನನಲಾತ್ ಉದ್ದೊಗು ಬೈತುದೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಪುಂಡು. ಕತೆಕ್ ಓಟ ಉಂಡು.

ಸಿರಿನ ಕತೆಲು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ನೆಲೆ ಬುಡಂದೆ ತನ್ನನೇ ಆಯಿನ ವಿಚಾರದೃಷ್ಟಿಡ್, ಉಟರ್‌ನೆ ಮಂತ್ ಬರೆಯಿನ ಬಿನ್ನದಿ ತುಳುತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಕಾಣಿಕೆ. ಡಾ. ಅಶೋಕ ಆಳ್ವೆರೆನ ಮುನ್ನುಡಿಡ್ ಬಿನ್ನದಿಗೊಂಜಿ ಬೊಟ್ಟು ದೀತೆರ್. ಬಿನ್ನದಿ ಕವಿನ ಕಂಟೊಡ್ದು ಪಾಡ್ದನ ದಾಟಿದ ಗೀತೆಯಾದ್ ಸೂರೊ ಲಕ್ಕವುನ ಸಿ.ಡಿ.ಯಾದ್ ಬೊಳ್ಪು ತೋಜಾವೊಂದುಂಡು.

ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ
ಎನ್ 8, ಪೀಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್
ಪಿಂಟೋಸ್ ಲೇನ್, ಕದ್ರಿಕಂಬಳ, ಮಂಗಳೂರು

ಬರ್ಪಿ ತಿಂಗೊಳ್ದ ಬೂಕು ವಿಮರ್ಶೆ

ಪೊಲಿಸಪ್ಪು - ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ - ತಿಲಕನಾಥ ಮಂಜೇಶ್ವರ

ಅಜ್ಜಿ ಪಂಡಿನ ಕತೆ

ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಒಂಜಿ ಊರುಡು ಒರಿ ಜವನೆ ಇತ್ತೆ. ಆಯನ ಪುದರ್ ತಿಮ್ಮಣ್ಣೆ. ಬಡವೆ ಆಯಿನ ಆಯೆಗ್ ಏರ್ಲಾ ದಿಕ್ಕ್ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಇತ್ತಿನಕ್ಳೆ ಇಲ್ಲದ ಕೂಲಿನಾಲಿ ಮಾಂತ್‌ದ್ ಆಯಡ್ದಾಪುನ ಸಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಂಚನೋ ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತೆ.

ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಒರಿ ಬೈರಾಗಿ ತೋಡು ಕಡಪ್ಯರ ಪೋದು ಜಾರ್ದ್ ಬೂರ್ದಿತ್ತೆ. ಮೊರಂಪುದ ಗಂಟ್ ಉಳ್ಕ್‌ನ ಕಾರಣ ಲಕ್ಯರಾವಂದೆ ಒದ್ದಾಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಆಯೆನ್ ತೂದ್ ತಿಮ್ಮಣ್ಣೆ ಕೈತಾಳ್‌ಗ್ ಬಲಿತ್ತ್ ಬತ್ತೆ. ದಾನ್ನೋ ದೈತ್ತ ತಪ್ಪು ಕಣತ್ತ್ ಅರೆತ್ತ್ ಆಯನ ಮೊರಂಪುಗು ಪೂಜುದು ಉಪಚಾರ ಮಾಣ್ತೆ. ಬೈರಾಗಿಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತಿ ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಸಂತೋಸೊಡು ತಿಮ್ಮಣ್ಣನ ತರೆ ಪೂಜಿಯೆ. 'ನಿಕ್ಕ್ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡ ಎನಡ ಎಂಚಿನಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಕಿಸೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಬಟಾಣಿ ಉಂಡು. ಪ್ರೀತಿಡ್ ಉಂದೆನ್ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆ. ದೆತೊನ್ಲ. ಈ ಬಟಾಣಿ ಡ್ದಾವರ ಅರಸ್ ಪಟ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡೇ' ಪಂಡೆ. ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಬಟಾಣಿನ್ ಆಯನ ಕೈಟ್ ದೀದ್ ಆಯೆ ದುಂಪೋಯೆ.

ಬಟಾಣಿನ್ ಕೈಟ್ ಪತೊಂದು ಒಂಜಿ ಮರತ್ತ ಅಡಿಟ್ಟ್ ಕುಳ್ಳಿನ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಗ್ ಮೈಮರತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಂಡ್. ಆಯೆ

ಮನಸ್‌ಡೇ - ಈ ಬಟಾಣೆನ್ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ದೈ ಮನ್ಪೊಡು. ಅಯಿಟ್ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಬಟಾಣಿ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಅಯಿನ್ ಪೆರಪ್ಪ ಬಿತ್ತೊಡು. ಅಯಿಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಸೇರ್ ಬಟಾಣಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಸೇರ್ ಬಟಾಣೆನ್ಲಾ ಪೆರಪ್ಪ ಬಿತ್ತಿನೆಂದಾಂಡ ಒಂಜಿ ಗೋಣಿ ಬಟಾಣಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಕನೊ ಕಟ್ಪೊಂದು ಪೋಯೆ. ಇಂಚ ಮನಸ್ಸ್‌ದುಲಾಯಿ ಬಟಾಣೆನ್ ಬೇಸಾಯ ಮಾಂತ್‌ದ್ ಏಳ್ ಕಪ್ಪಲ್‌ಡ್ ಜಿಂಜುನಾತ್ ಬಟಾಣಿ ಬುಳೆಯಿಲೆಕ್ಕ ಎನ್ನಿಯೆ.

ಏಳ್ ಕಪ್ಪಲ್ ಮುಟ್ಟ ಬಟಾನಿನ್ ಬೇತೆ ದೇಶೊಗು ಕಡಪ್ಪುಡುಂಡ ನಿಲಿಕ್ಕೆ ಪಣವು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಐಸ್ರೊವಂತೆ ಆಪೇಂದ್ ಎನಿದ್ ತಿಮ್ಮಣ್ಣೆ ದುಂಬಾತ್ ಕಪ್ಪಲ್ ಓಲುಂಡೊಂದ್ ನಿಘಂಟ್ ಮಾನ್ಪರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಣ್ತೆ. ಆ ದೇಶದ ಅರಸುಳೆನಲ್ಪ ಕಪ್ಪಲು ಉಂಡೊಂದು ಆಯೆಗ್ ತೆರಿಂಡ್. ಸೀದ ಅರಸುನ ಸಭೆಕ್ಕ್ ಪೋಯೆ. 'ಬಟಾಣಿ ಸಾಗಾವರ ಏಳ್ ಕಪ್ಪಲು ಬೋಡಾಂಡ್. ಈರ್ನ ಕೈತ್ರಳ್ ತಿಕ್ಕುವೋ?' ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂಡೆ. ಅರಸುಳೆಡ ನಾಲ್ ಕಪ್ಪಲೆ ಮಾಂತ್ರ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

ಇಂಬ್ಯಡ ಏಳ್ ಕಪ್ಪಲ್ ಮುಟ್ಟ ಬಟಾಣಿ ಉಂಡಾಂಡ ಮಲ್ಲ ಐಸ್ರವಂತೆ ಆದಿಪ್ಪೊಂದ್ ಅರಸು ಎನಿಯೆ. ಮಂತ್ರಿನ ಕೆಬಿಟ್ಟ್ ಇಂಬ್ಯನ ನಿಜ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಯರ ಕುಸುಕುಸು ಪಂಡೆ. ಅವು ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್ಂದ್‌ದ್ ಮಂತ್ರಿ ಅಂದಾಜು ಮನ್ತೆ. ತಿಮ್ಮಣ್ಣಡ, 'ಇನಿ ರಾತ್ರೆ ಈ ಅರಮನೆಟ್ಟ್ ಉಂತುಲ. ಎಲ್ಲೆ ನಿಕ್ಕ್‌ಬೋಡಾಯಿ ಕಪ್ಪಲ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮನ್ಪುಕೊ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯೆನ್ ಉಂತಾವೊಂಡೆ.

ಆನಿ ಇರ್‌ಳ್ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಗ್ ಜೆಪ್ಪರ ಒಂಜಿ ಪರ್ಕ್ ಪಜೆನ್ ಮಂತ್ರಿ ಕೊರಿಯೆ. ಒಂಜಿ ಮೂಳ್ಯೆಡ್ ಜೆಪ್ಪರ ಪಂಡೆ. ಜೆಪ್ನಾಗ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನ ಕಿಸೆಟತ್ತಿನ ಬಟಾಣಿ ಬೂರ್ದ್ ಪೋಂಡು. ಬೈರಾಗಿ ಕೊರ್ನ ಮಾಮಲ್ಲ ಬಟಾಣೆನ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಪಾಡ್ಯೆತ್ತ ಪಂಡ್ದ್ ಆಯೆ ಬೊಳ್ಪಾನೇಟ ಪಜೆಟ್ಟ್ ನಾಡೊಂದೇ ಇತ್ತೆ. ಆಯೆ ಎಂಚಿನ ಮನ್ಪುವೆಂದ್ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಉಂತ್‌ದ್ ಗಮನ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಂತ್ರಿಗ್ ಇಂಬ್ಯೆ ಖಂಡಿತ ಒರಿ ಐಸ್ರವಂತೆ ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಅಂಚಾದ್ ಪರ್ಕ್ ಪಜೆಟ್ಟ್ ನಿದ್ರೆ ಬರಂದೆ ಪೊರೆಳೊಂದಿತ್ತೇಂದ್‌ದ್ ಗ್ರಹಿತ್ತೆ.

ಮನದಾನಿಲಾ ಮಂತ್ರಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನ್ ಅರಮನೆಟ್ಟೇ ಉಂತಿಯರ ಪಂಡೆ. ನನೊಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಣ್ತೆ. ಆನಿ ರಾತ್ರೆ ಆಯೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಹಾಸಿಗೆನೇ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆ. ಕರಿರಾತ್ರಿದ ಲೆಕ್ಕ ಆವರ ಬಲ್ಲೀಂದ್ ತಿಮ್ಮಣ್ಣೆ ಬಟಾಣೆನ್ ಕುಂಟುಡು ಗಟ್ಟಿ ಗಂಟ್ ಕಟ್ಪೊಂಡೆ. ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಣ್ತಿ ಕಾರಣ ಜೆಯಿದಿ ಕೂಡ್ಲೆ ನಿದ್ರೆ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಮಂತ್ರಿ ಉಂದೆನ್ ತೂಯೆ. ಅರಸುಡ, ''ಇಂಬ್ಯೇ ಐಸ್ರವಂತೆ ಪನ್ಪಿನ ನಿಜಾಂದ್ ತೆರಿಯೊಂದೆ. ನನ ಆಯನ ಇಲ್ಲಗ್ ಒರ ಪೋದು ತೂಂಡ ಈರ್ನ ಮಗಳೆನ್ ಆಯೆಗ್ ಕೊರ್ದ್ ಮದ್ಮೆ ಮನ್ಪೊಲಿ'' ಪಂಡೆ.

ಅರಸು ತಮ್ಮಣ್ಣನ್ ಕೈತ್ತಾಳೆಗ್ ಲೆಪ್ಪಾಯೆ. 'ಮಗಾ, ಈ ಏಳು ಕಪ್ಪಲ್ ಬಟಾಣಿ ಬುಳೆದಿತ್ತಿಂಡ ಈ ಚಿಲ್ಲರೆದಾಯೆ ಅತ್ತ್ಂದ್ ತೆರಿಯೊಂಡೆ. ಎನ್ನ ಮಗಳೆನ್ ನಿಕ್ಕ್ ಕೊರ್ದ್ ಮದ್ಮೆ ಮನ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬೈದ. ಎಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲ್ ತೂವರ ಯಾನ್ ಪರಿವಾರದೊಟ್ಟುಗು ಬರೊಂದುಲ್ಲೆ. ಎನ್ನ ಆಸೆಗ್ ಅಪುಜ್ಜಿಂದ್ ಪನೊಡ್ಚಿಯಪ್ಪ' ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಪ್ಪಾಯೆ. ಈ ಪಾತೆರ

ಕೇಣ್ದ್ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಪತ್ತಿನ ಭ್ರಮೆ ಕರಾದ್ ಪೋಂಡು.

ಎಂಕ್ ಇಲ್ಲಾಂಡಲಾ ಓಲುಂಡು? ಯಾನ್ ತೂಯಿನ ಕನಾಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಅರಸು ಎಂಕ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊರಂದೆ ಬುಡಾಯೆ. ಅರಸುನ ಕೋಪೊಗು ತಿಕ್ಕುನ ಬದಲ್ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಜಾರೊಣೆಯರ ಆಯೆ ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಣ್ತೆ. 'ಅವ್ವೇ ಅಲ್ಪ ಒಂಜಿ ತುದೆ ತೋಜುಂಡತ್ತ್? ಆ ತುದೆ ಕಡತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಕಾಡ್ ಉಂಡು. ಅಲ್ಪ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲ್ ಇಪ್ಪುನ. ಯಾನ್ ದುಂಬು ಪೋದು ಈರ್ನ ಸ್ವಾಗತೊಗು ಬೋಡಾಪಿ ಅಟ್ಟಣೆನ್ ಮಾನ್ಪುವೆ' ಪಂಡೆ.

'ಅಂಚನೆ ಆವು' ಪಂಡ್ದ್ ಅರಸು ತಿಮ್ಮಣ್ಣಗ್ ತುತ್ಯರ ಜರಿತ್ತ ವಲ್ಲಿ, ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಶಾಲು ಮಾತ ಕೊರ್ದು ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ಕಡಪ್ಪುಡಿಯೆ. ತಿಮ್ಮಣ್ಣೆ ಅಯಿನ್ ಮಾಂತ ಪಾಡೊಂಡೆ. ಆಯನ ಮೆಯಿಟ್ ಇತ್ತಿನ ಅಂಗಿ ಕುಂಟುಳೆನ್ ಗಂಟು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕತ್ತಲೆ ಆನಗ ಸುದೆತ್ತ ಕರೆಕ್ಕ್ ಬತ್ತೆ. ಸರಿರಾತ್ರಿ ಆನಗ ನೀರ್‌ಗ್ ಲಾಯಿತ್ತ್ ಸೈಯೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಣ್ತೆ. ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕುಳ್ಳ್‌ದ್ ಪೊರ್ತ್ ಪೋಯಿಜ್ಜಿ ಆಯನ ಪರತ್ತ್ ಕುಂಟು ಳೆನ್ ಪೂರ ಪರಿತ್ತ್ ಚೂರು ಚೂರು ಮಾನ್ತ್‌ದ್ ಸುದೆತ್ತ ಬರಿಟತ್ತಿನ ಮಾಂತ ದೈಕ್ಕ್ ಳೆಗ್‌ಲಾ ಒಂಜೊಂಜಿ ತುಂಡು ಕಟ್ಟಿಯೆ. ಕತ್ತಲಾನಗ ಈ ಚೂರುಗ್ ಪೂರ ತೂ ಕೊರಿಯೆ. ಸುದೆತ್ತ ಬರಿತ್ತ ಒಂಜೊಂಜ್ಯೆ ಕಲ್ಲ್ ಪೆಜಿದ್ ಪೆಜಿದ್ ನೀರ್‌ಗ್ ದಕ್ಕೊಂದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

ತುದೆತ್ತ ಅಂಚಿದ ಕರೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕಾಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಕಾಡ್ದ ಉಳಾಯಿ ಇತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲಡ್ ಕಳುವೇರ್ ಇತ್ತೆರ್. ರಾತ್ರಿ ಪೊರ್ತ್‌ಡ್ ಅಕ್ಳೆಗ್ ಸುದೆತ್ತ ಬರಿಟ್ಟ್ ಸಾಲಾದ್ ತೂ ಪೊತ್ತಿನ ತೋಜುಂಡು. ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆ ಸೈನಿಕೆರ್ ತೂಟೆ ಪತ್ತೊಂದ್ ಕಾಡ್‌ಗೇ ಬತ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರೆಂದ್‌ದ್ ಅಕ್ಳೆಗ್ ತೆರಿಂಡ್. ತಿಮ್ಮಣ್ಣೆ ನೀರ್‌ಗ್ ಕಲ್ಲ್ ಡಕ್ಕ್‌ನ ಸಬ್ದೊ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಅವು ಕುದುರೆಳ್ ನಡತ್ ಬರ್ಪುನೇಂದ್ ಎನಿದ್ ಪೋಡಿಯೊಂಡೇರ್. ನನ ಮುಲ್ಪ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಬದುಕ್ಕುನ ಸಾದಿ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಅಕ್ಳ್ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಕತ್ತಲೆಡೇ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತುದೆಕ್ಕ್ ಜತ್ತೆರ್. ಕತ್ತಲೆಡ್ ಸಾದಿ ತೋಜಂದೆ ಮುರ್ಕ್‌ದ್ ಸೈತೇ ಪೋಯೆರ್.

ಕರೆಟ್ಟ್ ಕುಳ್ಳಿನ ತಿಮ್ಮಣ್ಣೆ ಕಳುವೇರ್ ಗಾಬರಿಡ್ ಬಲಿತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ನೀರ್ಗ್ ಬೂರ್ದು ಸೈತ್ತಿನೇನ್ ತೆರಿಯೊಂಡೆ. ಮನದಾನಿ ಬೊಲ್ಪಾಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಸುದೆ ಕಡತ್ತ್‌ದ್ ಆಯೆರೆಗ್ ಪೋದ್ ಕಳುವೇರೆನ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪೊಗ್ಗಿಯೆ. ಅಲ್ಪ ಅಕ್ಳ್ ರಾಸಿ ಪಾಡಿನ ಮುತ್ತು, ರತ್ನ ಬಂಗಾರು, ದುಡ್ಡುದ ರಾಸಿಯೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅರಸು ಆಯನ ಪರಿವಾರದೊಟ್ಟುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ರಾಸಿ ಬೂರ್ದಿನ ಐಸ್ರೊನು ತೂಯೆ. 'ಈ ಜವನನ್ ಸಸಾರ ಮಾಣ್ತ್ತೆ. ಇಂಬ್ಯಡ ಇಪ್ಪುನ ಬಟಾಣೆ ಅತ್ತ್. ಬಂಗಾರದ ರಾಸಿ. ಇಂಚಿನ ಐಸ್ರವಂತೆ ಎನ್ನ ಮರ್ಮಾಯೆ ಆಂಡ ಅವು ಮಲ್ಲ ಭಾಗ್ಯ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂತೋಸೊಡು ನಲಿತ್ತೆ. ಆಯನ ಮಗಳೆಗ್‌ಲಾ ಆಣ್ ಇಷ್ಟ ಆಯೆ. ತಮ್ಮಣ್ಣಗ್ ಅರಸುಳೆ ಮಗಳೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮದ್ಮೆ ಆಂಡ್. ಅರಸುನ ಕಾಲ ಕರಿ ಬೊಕ್ಕ ಊರ್ದ ಅರಸು ಆಯೆನೇ ಆಯೆ.

(ಕತೆ ಹೇಳಿದವರು : ಅಮ್ಮಿ ಪೂಜಾರ್ತಿ)

ಮುಗುಲು ತುಳುವೆರ್

• ಡಾ। ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ

1. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
ಪಾಡ್ದನೊನು ಒರಿಪ್ಪಾದ್ ।
ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು ಮೆರೆದ್ ।
ತುಳುವ ಭಾಷೆಗ್ ಸಲದ್ ।
ಊರು ಊರುನು ಅಲೆದ್ ।
ತುಳುವ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಕೀರ್ತಿ ಕೊನತ್ತಿನಾರ್ ॥

2. ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ
ಕೋಟೆ ಕಾಪುನ ಭಟನ ।
ಶನಿನ್ ಪತ್ತ್‌ನ ನಳನ ।
ಅಂಕು ಡೊಂಕುದ ಮೋನೆ ।
ಬೂರ್ದ್ ತಳಿಪಬಿ ಜಾಣೆ ।
ತುಳುನಾಡ್‌ಡಿಪ್ಪಿಂಚಿ ಹಾಸ್ಯರತ್ನೆ ॥

3. ಡಾ। ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ತುಳುನಾಡ ಅಧ್ಯಯನೊ ।
ಸಂಸ್ಥೆಡೇ ಜಾಗರಣೊ ।
ಭಾಷೆ ಮೇಲ್ಮೆಗ್ ಸಲದ್ ।
ಊರು ಒಂಕುರ್ಜನು ಅಲೆದ್ ।
ತುಳುವ ಸಂಪುಟೊಗಾದ್ ನಿತ್ಯ ಬೆಗರ್ ॥

4. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್
ಧರ್ಮದೇಳಿಗೆಗಾದ್ ।
ತುಳುವ ನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟುದು ।
ಒಂಜಿ ಜೀವೊದ ರಡ್ಡ್ ।
ಅಮರ್ ಜೋಕುಳೆನಾಡ್ ।
ನ್ಯಾಯ ಶಕ್ತಿನ್ ದೇರ್ತ್ ವೀರ ಭಟೆರ್ ॥

5. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆರ್
ತುಳುವೇ ದೇವೆರ್ ಪಂಡಿ ।
ಭಾಷೆ ಒರಿಪ್ಪಯಿ ಕೊಂಡಿ ।
ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಾಕ್ಪಟು ಇಂಬೆರ್ ।
ತುಳುವೆ ನಾಡ್‌ದ ತುಡರ್ ।
ಊರು ಭಾಷೆಗ್ ಪುಣೆಯಿ ಕರ್ಮಜೀವಿ ॥

6. ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬ
ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಗರ್ಭ ।
ಕಣಿಪುರೊತ ಕವಿ ಸುಬ್ಬ ।
'ರಾಮಚರಿತೆ'ನ್ ಬರೆದ್ ।
'ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆ'ನ್ ಕೊರ್ದ್ ।
ಮೆರೆದಿತ್ತೆ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟ್‌ದ ಕೀರ್ತಿ ಪೊರೆದ್ ॥

7. ಕೆ.ಎನ್. ಟೈಲರ್
ತುಳುವ ಭಾಷೆದ ಪ್ರೀತಿ ।
ದುಂಬು ಕೊನಪುನ ನೀತಿ ।
ತುಳುಟು ನಾಟಕ ಸಿನಿಮೊ ।
ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನೊದ ನಿಯಮೊ ।
ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟದ ನಡುಟು ದೇರ್ತಿನಾರ್ ॥

8. ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಅಂಬು
ಚುಟ್ಟಿ ಮುಖ ವರ್ಣಿಕೆದ ।
ದುಷ್ಟ ರಕ್ಕಸ ಬಗೆತ ।
ಪಾಡ್ದ್ ಭೀಕರ ರೂಪೊ ।
ತಾರಕದ ಸ್ವರ ಕೋಪೊ ।
ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು ಪ್ರಚಂಡ ಚೆಂಡೆನಲಿಕೆ ॥

ಹರಟೆ

ಪೊಡಿತ್ತ ಬುರುಡೆ

ಎಸ್. ಸದಾಶಿವ ಶೆಟ್ಟಿ

ಆಫೀಸ್‌ಗ್ ರಜೆತ್ತ ದಿನ ಐತ್ತಾರದಾನಿ ಬಯ್ಯಡ್ ಸುರತ್ಕಲ್ ಬೀಚ್‌ಗ್ ಪೋಪಿನ ಎಂಕ್ಲೆನ ರೂಢಿ. ಸದಾಶಿವ ಮಹಾ ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಡಕಾಯಿ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಲೈಟ್‌ಹೌಸ್‌ದ ಬರಿಟ್ ದುಂಬು ಉದ್ಯಾನವನ ಆದಿಪ್ಪು ಸಮಯೊಡು ಬತ್ತಿನಕಲೆಗ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆರೆ ಆಸನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲಾ ತೂಪಿನಕಲೆಗ್ ಪೊರ್ಲುಸು ತೋಜರೆ ಮಂಟಪಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ದೀಪಸ್ತಂಬ ಆನಗ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಆದಿತ್ತಿನ ಜಾಗೆಡಿತ್ತಿನ ಉದ್ಯಾನವನ ಪೋದು ಐತ ಜಾಗೆಡಿತ್ತಿನ ಮಂಟಪ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ ಜನಕುಲೆಗ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆರೆಗಿತ್ತಿನ ಸೀಟ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತೆ ಒರಿದ್‌ಂಡ್. ಬೀಚ್‌ದ ಸೌಂದರ್ಯಯೊನುಲಾ ಕಡಲ್‌ದ ಗಂಭೀರತೆದ ಪೊರ್ಲುನು ತೂಪಿನ ರಸಿಕೆರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದಿಂಜುನ ಜಾಗೆ ಉಂದು. ಎಂಕ್ಲು ಪೋಯಂಡ ಕುಲ್ಲಿಯೆರೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ಪುನು ಉಂದುವೆ ಜಾಗೆನ್.

ಅಂಚ ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಎಂಕ್ಲು ಅಡೆ ಪೋದು ಕುಲ್ಲಿನಪಗ ಯಾನ್ ಕಡಲ್‌ನೆ ತೂವೊಂದು ಮನಿಪಂದೆ ಇತ್ತೆ. ಆತಾನಗ ಎನ್ನ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್‌ನಕುಲು ಎನನ್ ಉದ್ದೇಶಿಸ್‌ದ್ ಈರ್ ಇಂಚ ಮೌನೊ ಡಿತ್ತರ್‌ಡ ನಮ್ಮ ಪಿಕ್‌ನಿಕ್‌ಡ್ ದಾಲ ಮಜಾ ಇಜ್ಜಿ. ಐಕಾತ್ರ ಈರ್ ದಾದಾಂಡಲ ಪಾತೆರ್ಲೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಐಕ್ ಯಾನ್ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೆ. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಕಂಡೀಷನ್ ಅವು ಯಾನ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಬಾಯಿದ ಪಸೆ ಆಜಾವೊನ್ನ ಬೊಡ್ಚಿ. ಒವು ಆಂಡಲ ಒಂಜಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯದ ವಿಚಾರೊನು ಪಾತೆರೊಡು.

ಐಕ್ ಅಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಯೆರ್. ಐಕ್ ಯಾನ್ ಪಂಡೆ ಇತ್ತೆ ಯಾನ್ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಯಾನ್ ಪಾತೆರುನ ವಿಷಯ ಮನುಷ್ಯೆರೆಡ ಉಪ್ಪುನ ದುಶ್ಚಟತ್ತ ಬಗ್ಗೆ.

ದುಶ್ಚಟ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಅಮಲ್ದ ವಸ್ತ್ ಪರ್ಪಿನಿ, ಕೆಲವು ಬಗೆತ್ತ ಧೂಮಪಾನ, ಧೂಮಪಾನ ಪಂಡ್‌ಂಡ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜೆರ್‌ನಕುಲು ಮಾತ ಬಂಗಿ ಒಯಿತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ಪುಗ್ಗೆರೆಡ್ದ್ ತಯಾರಾಯಿನ ಚುಟ್ಟಾ, ಗಾಂಜಾ, ಸಾಮಾನ್ಯೆರ್‌ಲಾ ಒಯಿಪುನ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಉಂದು ಮಾತ. ಬೊಕ್ಕ ತಾಂಬೂಲ ಸೇವನೆ, ಬೊಕ್ಕ ನಶ್ಯ ಮೂಂಕುಗು ಒಯಿಪುನ ಪೊಡಿ. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಎಂಕ್ ಉಪ್ಪುನ ಚಟ ಪೊಡಿ ಒಯಿಪುನ. ಯಾನ್ ಎಲ್ಲಿಪ್ಪುನಗ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋನಗ ಎನ್ನ ಶಾಲೆದ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನಂಚನೆ ಒವು ಒಂಜಿ ದುಶ್ಚಟಲ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಡ್ಡೆ ನರಮಾನಿ ಆವೊಡುಂದ್ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆಯಿಜತ್ತ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ಕೀಳರಿಮೆಡ್ ಕೊರಗೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಒರ ತಿರುಪತಿಗ್ ಪೋದುಪ್ಪುನಗ ಅವ್ಲು ಭಕ್ತೆರೆಗ್ ಮಾತ ವಿಷ್ಣು ಮೂರ್ತಿ ರೂಪೊಡು ದೇವೆರ್ ದರ್ಶನ ಕೊರಿಯೆರ್. ಎಂಕ್ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ್ ಭಗವಂತೆನೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆ ರೆನಂಚ ದರ್ಶನ ಕೊರ್ದು ಎನನ್ ಪಾತೆರ್ಪಾಯಿನ ಅನುಭವ ಆಂಡ್. ಕೆಲವೆರ್ ತಿರುಪತಿಗ್ ಪೋದು ಬತ್ತಿನಕುಲು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ್ ತೂಯೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ತೂಯೆ, ಪದ್ಮಾವತಿನ ಕಂಡನಿಯನ್ ತೂಯೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನ್ ತೂಯೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಎಂಕ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ್ ವಿಷ್ಣು ದರ್ಶನ ಕೊರ್ನಗ ಆರ್ ಪ್ರಸನ್ನಬಾವೊಡ್ (Mood) ಇಜ್ಜಂದೆ ಡಲ್ ಆದೆ ಇತ್ತೆರ್. ಯಾನ್ ಆರೆಡ ಡಲ್ ಆದುಪ್ಪೆರೆ ಕಾರಣ ಕೇಂಡಿನೆಕ್ಕ್ ಆರ್ ಭಕ್ತೆರ್ ಮಾತ ಕಾತೊಂದುಲ್ಲೆರ್; ಪೂಜೆದ ಪೊರ್ತುಡು, ಅಕುಲು ಕೊರ್ಪಿನ ಸೇವೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ತಡ ಆಪುಂಡುಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಎನ್ನ ಪೊಡಿತ ಬುರುಡೆನ್ ಅಮಸರೊಡು ವೈಕುಂಠೊಡೆ ಬುಡ್ದು ಬತ್ತೆ. ಮೂಲು ಏರಾಂಡಲಾ ಪೊಡಿ ಒಯ್ಯುನಕುಲು ಉಲ್ಲೆರಾಂದ್ ತೂವೊಂದು ಇತ್ತೆ. ದುಶ್ಚಟ ಇತ್ತಿನ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಸಿಗರೇಟ್, ಬೀಡಿ, ಗುಟ್ಕಾ ಉಪಯೋಗಿಸುನಕುಲೆ ಉಪ್ಪುನು. ಈ ಒರಿ ಮಾತ್ರ ನೆಟ್ಟೆ ಪೊಡಿ ಒಯ್ಯುನಾಯೆ ತಿಕ್ಕಿಯ, ತುಕ ನಿನ್ನ ಪೊಡಿತ್ತ ಬುರುಡೆನ್ ಒರ ಕೊರು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೈ ನೀಡಿಯೆರ್. ಯಾನ್ ಕೊರಿಯೆ.

ನಿಕುಲು ಮಾತಾ ಯಾನ್ ಪಂಡಿನ ಈ ಸಂಗತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಬೊಕ್ಕ ಪೂರಾ ಲೊಟ್ಟೆ ರೈಲ್ ಬುಡ್ಪಿನಿ, ಈರ್ ಮಲ್ಲ ಪಟಾಕಿ ಬುಡ್ಪಿನಿಂದ್ ಪಣಿಯೆರೆ ಉತ್ಸುಕೆ ರಾದುಲ್ಲರ್‌ಂದ್ ಯಾನ್ ಎಣ್ಣುವೆ. ಯಾನ್ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುನಗನೆ ಎನ್ನ ಪಾತೆರ ಮುಗಿಯಂದೆ ನಡುಟು ನಿಕುಲು ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಕಂಡೀಶನ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾತ್ರ ಕೆಬಿ ಕೊರ್ದು ಕೇಣಿಯೆರೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಉಪ್ಪುನು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉಳಾಯಿ ಹೊಗೆಬತ್ತಿ ಸೇದಬಾರದು ಪಂಡಂದ್ ಬೋರ್ಡುಡು ಪಾಡ್ದೆರ್. ಬಸ್‌ಡ್‌ಲಾ ಅಂಚೆನೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಉಳಾಯಿಲಾ ಸಿಗರೇಟ್, ಬೀಡಿ ಒಯ್ಯುನ ಅನ್ಯಾಯ, ನ್ಯಾಯದೇವತೆನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಯಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶೆರೆಗ್ ಆಗೌರವ, ಅವ್ಲು ಸಿಗರೇಟ್ ಒಯ್ತಿನಕಲೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಗಿಡಪುವೆರ್. ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿನ್ಪಿನಕುಲು ಮಲ್ಪುನ ಗಲೀಜಿನ್ ತೂದು 'ನಮ್ಮ ಸ್ವಚ್ಛ ಸುಂದರ ಸ್ಥಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹಾಳು

ಮಾಡಕೂಡದು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೋರ್ಡ್ದು ಪಾಡುವೆರ್. ಮಂಜುನಾಥನ ವಠಾರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಟ್ಟು ಅಂಗಡಿದಕುಲು ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್, ಗುಟ್ಕಾ ಮಾರಂದಿಲೆಕ್ಕ ನಿಷೇಧಿಸಿದಿನ ಸಂಗತಿ ಅವು ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಪ್ರಕಟವಾತಿನ ಓದುದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತುತ್ತಿನವು. ಸ್ವತಃ ವಿಷ್ಣು ಪೊಡಿ ಒಯ್ಪುವೆರ್‌ಂದಾನಗ ಯಾನ್ ದಾಯೆ ಪೊಡಿ ಒಯ್ಪುನ ವಿಚಾರೊಡ್ ಕೀಳರಿಮೆ ದೀವೊನೊಡು?

ನಿಕ್ಲೆಗಿತ್ತಿನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಎನ್ನ ಪಾತೆರೊಗ್ ನಂಬಿಕೆ ಬರೊಡಾಂಡ ಎನ್ನ ಪಾತೊರೊನು ನನಲಾ ಒಂತೆ ಮುಂದುವರಿಸೊಡು. ಎನಡ ಪೊಡಿತ ಬುರುಡೆ ದೆತೊಂಡಿನಾರ್ ಭಾರೀ ತೀಕ್ಷ್ಣ ವಿಚಾರವಂತೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಆತೇ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆದಾರ್. ಆರ್ ದುಂಬು ಬೆಂಗಳೂರುಡು ಹೋಟೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗ ಎಂಕ್ ಪರಿಚಯ ಆತಿನಿ. ಬೊಕ್ಕ ದೋಸ್ತಿ ಆಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ತಿರುಪತಿಡ್ ಮಲ್ಲ ಹೋಟೆಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಪಣವು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ ಸ್ವತಂ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟೆಯೆರೆ ಜಾಗ್ ದೆತೊಂದು ಆರೆನ ಸಂಸಾರೊಗಾತ್ರ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾದ್ ಆರೆನ ಪುದರ್‌ಗ್ ತಕ್ಕವಾಯಿನ ಪುದರ್ ವೈಕುಂಠ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್‌ಲಾ ದೀಯೆರ್. ಆರೆನ ಪುದರ್ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ್. ಯಾನ್ ಆರೆನ ದೋಸ್ತಿಯಾಯಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಸಲಿಗೆಡ್ ವಿಷ್ಣು ಪಂಡ್‌ದೇ ಲೆಪ್ಪುನು.

ಈತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ದೋಸ್ತಿನಕಲೆಡ ನನ ನಿಕುಲು ಪಾತೆರೊಲಿಂದ್ ಪನ್ನಗ ಅಕಲೆಡ್ ಒರಿ "ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್, ಏಕಾದೇ ಈರೆನ್ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಪಂಡಿನಿ. ಈರ್ ರಡ್ಡ್ ನಿಮಿಷೊಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿಪ್ಪುನೆನ್ ಟಿವಿದ ದಾರಾವಾಹಿದ ಲೆಕ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ಪರ್‌ಂದ್" ಪಂಡೆ. ಐಕ್ ಯಾನ್ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾದ್ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ್ ಪಾತೆರಿನತ್ತ್. ಎಂಕಿತ್ತಿನ ಕೀಳರಿಮೆದ ವಿಷಯೊಡು ಪಾತೆರಿನಿ. ಇತ್ತೆ ಎಂಕ್ ಒರಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ ನೆನಪಾಂಡ್. ಅವು ದುಶ್ಚಟತ್ತ ಲಿಸ್ಟ್‌ಡ್ ಬರ್ಪುಜಿ. ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಬುದ್ಧಿನ್ ಉತ್ತೇಜಿಸವುನ ಅವು ಎಂಚ ದುಶ್ಚಟ ಆವರೆ ಸಾಧ್ಯ? ಐತ ಪುದರ್ ಜ್ಞಾನ ಚೂರ್ಣ. ಉಂದೆನ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಕೀಳರಿಮೆ ಪೋದು ಮನಸ್ಸ್ ಪ್ರಸನ್ನ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೀಚ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ಎನ್ನ ಅರ್ದಾಂಗಿ ಮೂಲು ಕುಲ್ಲಿನ ಯಾವು, ಟಿವಿಡ್ ದಾರಾವಾಹಿ ಸುರುವಾಪಿನ ಪೊರ್ತಾಂಡ್. ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯಿಂದ್ ಪಂಡಲ್. ದೋಸ್ತಿನಕಲೆಡ್ ಒರಿ ಪೊರ್ತು ಪೋವರೆ ಈ ಸರ್ತಿ ಕೊಂಕಣ ರೈಲ್ ಬುಡಿಯರ್, ಬರ್ಪಿ ಸರ್ತಿ ವಾ ರೈಲ್ ಬುಡ್ಪರ್‌ಂದ್ ತೂವೊಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆ. ಆತಾನಗ ಸೂರ್ಯದೇವೆರ್ ಕಡಲ್‌ಗ್ ಕಂತಿಯೆರ್. ಎಂಕ್ಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಎಂಕ್ಲೆಂಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲದ ತಾದಿ ಪತ್ಯ.

•

ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಆಲ್

• ಸುಗುಣಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ

ಅರಸು ಮಗಲಾಲ್ ಚೌಟೆರೆನ ರಾಣಿ ತುಳುನಾಡ್‌ದಾಲ್
ಉಳ್ಳಾಲದ ಕಡಲತಡಿತಾಲ್ ಮಡಲ್‌ದಡಿತಾಲ್ ಉಪ್ಪರಿಗೆದ ಯಿಲ್ಲದಾಲ್
ಬಂಗರಸೆನ ಬೊಡೆದಿ ಆಲ್ ಪೊರ್ಲಕಂತ್‌ದಾಲ್
ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಮಠಕ್ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತಲಾಲ್, ಸೋಮನಾಥೆನ್ ನಂಬೊಂದುಲಾಲ್
ಸೇನಗಣತ ಗುರು ಲಕ್ಷ್ಮೀಸೇನ ಭಟ್ಟಾರಕೆರೆನ ಶಿಷ್ಯೆ ಆಲ್
ಜಿನಧರ್ಮದಾಲ್ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿದಾಲ್, ರಡ್ಡನೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಆಲ್
ತೆಂಕ ಬಿಂಕದಾಲ್, ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟುದಾಲ್
ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಾವೊಂದ್, ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಮಲ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತಲಾಲ್ ಬಿರ್ಸೆದಿ ಪೊಂಜೋವ್ ಆಲ್
ಅರಿತ್ತ ಬುಳೆತ್ತ ರಾಣಿ ಆಲ್, ಯೆಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಲಾಲ್
ಅಪ್ಪೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್‌ನಾ ಕಪ್ಪ
ಮಗಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉಂತಾಯೋಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಗರ್ವದಾಲ್ ಅಕ್ಕೆ
ಮುಂಚಿಕಡೆಯೊಡಾಂಡ್, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ ಗಿಡಪರ
ಉರಿಮುಂಚಿ ಕಡೆಯೊಡಾಂಡ್!
ಜೈನರಾಣಿ ಆಲ್, ವೀರಕಚ್ಚೆ ಪಾಡೊಡಾಂಡ್
ನಾಡ್‌ದಾ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗ್ ಕತ್ತಿಕೊಟೊಡಾಂಡ್
ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ ಗಿಡತ್ತೊಳ್ ಖಡ್ಗ ಪತ್ತ್‌ದಾಲ್, ತುಳುವಪ್ಪೆ ಆಲ್
ಉದಿಪನ ಮಲ್ತೋಲ್, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮೊನಾಲ್
ಕೊರ್ಪಾಯೋಲ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತುಳುನಾಡ್‌ಗಾಲ್ ವೀರ ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿ ಆಲ್
ಗೆಂದೊಡು ತುಳುನಾಡ್, ಗೆಂದೊಡು ತುಳುಭಾಷೆ

ಕಥೆ

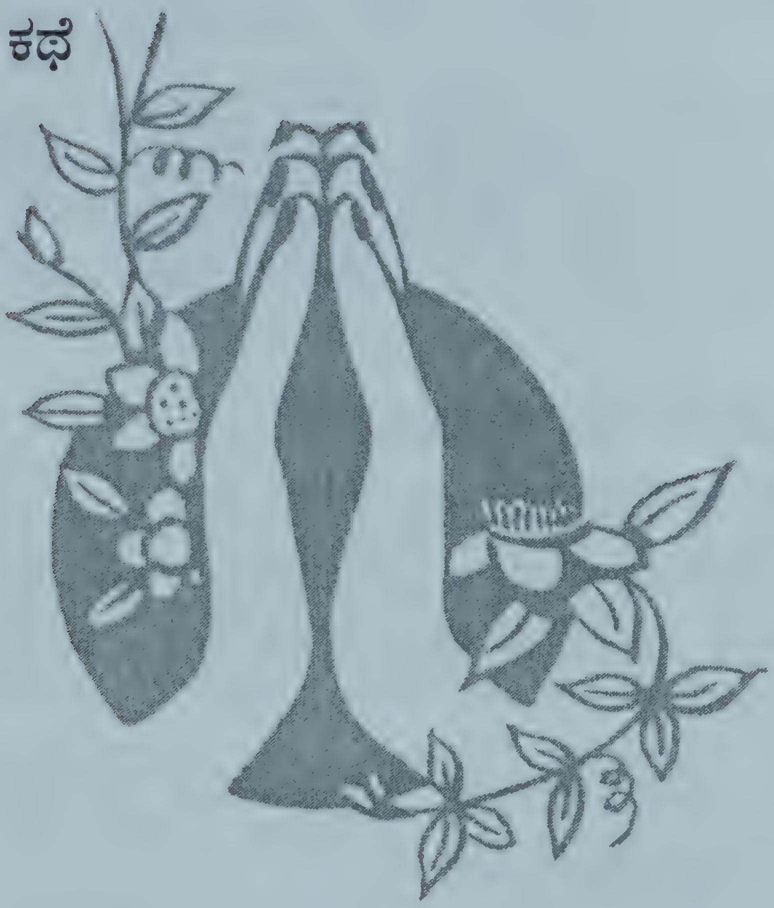

ವರ ಮಹಾತ್ಮೆ

• ಜಯರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ ಪಾತೂರು

ಚಳಿ ಚಳಿ ತಾಳೆನು ಈ ಚಳಿಯಾ।
ಬುಡೆದಿಯೆ ಬಾರೆಯ ನೀ ಸನಿಹ
ಮೋಕೆದ ಮುತ್ತವ ನೀಡುವೆನು
ಕೈತಾಡೆ... ಕೈತಾಡೆ.. ಬರುವೆಯಾ...?

ಎಂಚಯಾ ಎನ್ನ ಪದ?

ಎಂಚಿನಯೆ ಈರ್ ನನಲಾ ಎನನ್ ಅರಾದ್ ಪತ್ತುನಿ. ಈರ್ನ ಜೋಕ್ಲಾಟಿಕೆ ಬುಡ್ತುಜರಯೆ..

ಬೊಕ್ಕ ದಾನೆಯಾ ಎಂಕ್ ನಿನ್ನ ಪೊಪ್ಪನ ಪಿರಯ ಆಂಡ? ಜೋಕ್ಲಾಟಿಕೆಗೆ ಎಂಕಿತ್ತೆ ಮುಪ್ಪತ್ತೈನ್ ಪತ್ತುನಿ. ನಿಕ್ಕಿತ್ತೆ ಐವತ್ತೈನ್ ದಿಂಜುನಿ...

ದಾದ ಪಾತೆರ್ಪರ್‌ಯೇ ಈರ್? ಯೇರೆಗ್ ಐವತ್ತೈನ್ ದಿಂಜುನಿ..?

ಆಂ... ತತ್ರ್ ಪೋಂಡು ಎಂಕ್ ನಿಕ್ಕತ್ತ್!

ತೂಲ ಪ್ರೀತಿ ಮುರಾನಿ ಈ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋತಿನಾನಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ಬರ್ಪೆ ಪಂತಿನಾಲ್ ಒಂಜರೆ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಬರಂದಿನೆನ್ ತೂದ್ ಎಂಕ್ ಏತ್ ಉರು ಆಂಡ್ ಗೊತ್ತಾ.. ದಾದ ಪನ್ಪಿನಿ ಪನ್. ಯೇಪಲಾ ಈ ಒಟ್ಟಿಗ್ ಇತ್ತ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಇಲ್ಲಾಲ್ ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡ ದಾದನಾ ಒಂಜಿ ಸೊತ್ತ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಯಿಲೆಕಾನೆ ಆಪುಂಡೆಂಕ್.

ಅಂದಯೆ ಆತ್‌ಲಾ ಎನಡ ಇರೆಗ್ ಪ್ರೀತಿಯಾ...?

ನಿನಡ ಎಂಕ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಿತ್ತ್ ಕೊಂಡಾಟದ ಮೋಕೆ...

ಆಂಡ ಇಂಡೆನ್ ಮಾತ್ರ ಯೇರೆಡಲಾ ಪನಡ ಗುಟ್ಟುಡುಪ್ಪಡ್ ಜೋಕೆ...

ಅಂಚಾಂಡ ಈರ್ ಮದಿಮೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಯಾನ್ ಇರೆಗ್ ಬುಡೆದಿಯಾದ್ ಬರುವೆ

ಪಂದ್ ಕನಟಾಂಡಲಾ ಎನ್ನ್‌ದಿತ್ತರೇ?

ಕನೊಟು ದಾಯೆ ಪ್ರೀತಿ ನಿಜವಾದ್ಲಾ ನಂಬುದಿತ್ತೆ. ಆತ್ ಮಾತ್ರತ್ತ್ ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿಯಲ್ಲೆಡ ಪೂರಾ ನಿನ್ನ ಪುದರೇ ಯಾನ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವುಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆ.

ಅವು ಎಂಚಯೆ ಇರೆಗ್ ಮದಿಮೆ ಆಪಿನೆಕ್ ದುಂಬೇ ಪುದರ್ ಗೊತ್ತು. ಈರ್ ದಾಲಾ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಕಲ್ತ್‌ದರಯೇ?

ಯಾನ್ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಕಲ್ಪುನೆಡ್ದ್ ಪತ್ತ್‌ನೆನೆ ಪೂರ ಕಲ್ತ್‌ದಿಜಿಯಾ.

ಅಂಚಾಂಡ ಈರ್ ಎನನ್ ಮದ್ಮೆ ಆನಗ ಪೊಪ್ಪಡ ಬಿ.ಎ. ಕಲ್ತ್‌ದೆ ಪನ್ತರ್...

ಕಲ್ತ್‌ದೆಂದ್ ಪಂತ್‌ಜಿ ಯಾನ್. ಕಲ್ಪೆರುಂಡುಂದು ಪಂತೆ ಆತೆ. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ತೂಲ ಈ ಬಿ.ಎ. ಕಲ್ತಡ ಯಾನ್ಲಾ ಬಿ.ಎ. ಆಯಿಲೆಕಾನೆ, ನಮ ಮಿತ್ತ್ ಭೇದ ಉಂಡ. ಯಾನ್ ಪಂಡ ಈ, ಈ ಪಂಡ ಯಾನ್ ಅತ್ತಯಾ?

ಅವು ಮಾತ ಅಂದ್‌ಯೆ. ಇರ್ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಉಷಾರ್ ಉಲ್ಲರ್. ಈರ್ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತರ್‌ಡ ಇರೆಗ್ ಪೊರ್ತು ಪೋಯಿನನೇ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ.

ಪ್ರೀತಿ ಈ ಎನ ಕೈತಲ್ ಇತ್ತಂದಾಂಡ ಪೊರ್ತು ಪೋಯಿನ ಬುಡು ತಿಂಗೊಳಾಂಡಲಾ ನಂಕ್ ಗೊತ್ತೇ ಆವಂದ್...

ಯಾವುಯೆ ಇರೆನ ಕುಸಾಲ್!

ಪ್ರೀತೀ... ನಿಕ್ಕ್ ಕುಸಾಲ್ ತೋಜುಂಡು ಎನ್ನ ಪಾತೆರೊಲು... ನಂಕ್ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಇನಿಕ್ ಇರ್ವ ವರ್ಷ ಕರಿಂಡ್. ನಿನನ್ ಎಂಕ್ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಡುಂದಾಂಡ ಏತ್ ಭಗೀರಥ ಯತ್ನ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಅವು ನಿಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತುಪ್ಪೆರೆ ಇಜ್ಜಿ. ನಿನನ್ ಯಾನೆಂಚ ಪಡೆಯೆ. ಈ ಎಂಚ ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿಯಾದ್ ಬತ್ತಾ. ಉಂದು ಪೂರಾ ಕೇಂಡಡ ನಿಕ್ಕ್ ಸಿನೆಮದ ಕಥೆತಲೆಕನೆ ತೋಜು. ಇಂದೆತ ಹಿನ್ನಲೆ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಂಡು. ಉಂದು ಒಂಜಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಯಿನ ಕಥೆ. ಪ್ರೀತಿ... ಓಹೋ ಅಂಚಾಂಡ ಆ ಕಥೆನೆಂಕ್ ಪನ್ಪರೆಯೆ. ಈರ್ ಕಥೆ ಪನಂದೆಲಾ ಬಾರೀ ಸಮಯ ಆಂಡ್.

ಪನಿಯೆರೆ ಪನೊಲಿಯೆ. ಆಂಡ ನಿಕ್ಕ್ ಬೇಗ ನಿದ್ರೆ ಬರ್ಪುಂಡತ್ತಾ...

ಇಜ್ಜಿಯೆ ಇರೆ ಕಂಟೆಲ್ದೆ ನಿದ್ರೆ ಮಲ್ಪುಜಿ. ಊಂಗುಟ್ಟುವೆ ಪನ್ಲೆ.

ಎನ್ನ ಕಥೆಟ್ ಆತ್‌ಲಾ ಅಂಗಲಪ್ಪಾ ನಿಕ್ಕ್...?

ಇರೆ ಕಥೆ ಕೇನ್ನಗ ಸೈತಿ ಪುನಲಾ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುಯೆ.

ಅಂಚಾಂಡ ಯಾನ್ ಪುನಕ್ ಕಥೆ ಪನ್ಪಿನಾಯೆ ಪಂದ್ ಎನ್ನನಾ?

ಅಂಚತ್ತ್‌ಯೆ... ಪಾತೆರೊಗು ಪಂಡೆ ಆತೆ. ಸುರು ಮಲ್ಪುಲೆ.

ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಆಂಡ ಅರ್ಧೊಡು ಉಂಗುಟ್ಟಂದೆ ಕಣ್ಣ್ ತೂಂಕ್ಯಡ ಮಿನಿ ನಿನ್ನ ಕೆಬಿಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಪೀಂಟಾವೆ ದಾನೆ...!

ಆವುಯೆ ಪನ್ಲೆ.

ಪ್ರೀತಿ ಈ ಎಂಕ್ ವರತ ಬುಡೆದಿ.

ಅಂಚ ಪಂಡ ಅರ್ಥ ದಾದಯೆ...?

ಬಿ.ಎ. ಕಲ್ತಿನಲೆಗ್ ಈತ್ ಎಲ್ಯ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥ ಆಯಿಜಿಡ ಎಂಚಯಾ? ಪಂಡ ನಿನನ್ ಯಾನ್ ವರತ ಬಲೊಟು ಪಡೆಯೆ.

ಓಹೋ ಅಂದಯೆ. ಎಂಕ್ ಇನಿ ಮುಟ್ಟ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಪನ್ಲೆಯೇ ಬೇಗ ಪನ್ಲೆ.

★★★

ಕಥೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಕೆಬಿ ಕೊರ್ದು ಕೇನ್. ಯಾನ್ ಎಲ್ಯೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಉಳ್ಳಾಲ ಸಂಕದ ಆಪೆಕ್ಕ್ ಎಕ್ಕೂರು ಗುಡ್ಡೆದ ಈಪೆಕ್ಕ್ ಮುಗೇರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಊರು. ಒರ್ಸ ಬುಡಂದೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೂಜಿ ದಿನ ಬಾರೀ ಜೋರು. ಉಳ್ಳಾಲ ಬೋಲ್ಲೊಗು ಮುರ್ಕ್ಯನಗ ಎಂಕ್ಲೆನ ಮುಗೇರ್‌ದ ಇಲ್ಲ್ ಮಗ್‌ರ್‌ದ್ ಪೋಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆನ ಪರಿವಾರೊಗ್ ಪರಿಹಾರನೇ ಇಜ್ಜಂದಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಈತ್ ಆನಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡೊಗು ಬೊಲ್ಲದ ಮಂತ್ರಿಯಾದ್ ಗೆಂದ್‌ದ್ ಬತ್ತೆರ್ ವೇಣೂರು ವೆಂಕಮ್ಮಕ್ಕೆ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಕಷ್ಟೊನು ತೂದ್ ಆರೆಗ್ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣನೀರ್ ಅರಿಂಡ್. ನಿಕ್ಲು ಎಕ್ಕೂರುಡು ಕುಲ್ಲುದ್ ಎಕ್ಕಂದೇಲ್ ದೆಪ್ಪುನ ಬೊರ್ಚಿ ವೇಣೂರುಗು ಬಲೆ. ನಾಲ್ ದಿನ ಮಾತ್ರ ನಿಕ್ಲ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಬೆಂದ್ರ್ ಕೊಟ್ಯಡ್ ಉಂತೊಡಾವು. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಆತ್ ಮಾತ್ರತ್ತಂದೆ ಒಂಜಿ ಮುಡಿ ಬೊಟ್ಟುಲಾ ಮೂಜಿ ಎಕ್ರೆ ಬೋರು ಗುಡ್ಡೆಲಾ ಕೊರ್ಪೆಂದ್ ಬರವಸೆ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಎಕ್ಕೂರುನು ಬುಡಿಯ. ವೇಣೂರುಡು ನಿಲೆ ಊರಿಯ. ಬೊಟ್ಟುನು ಸಾಗೂವಳಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೋರು ಗುಡ್ಡೆನ್ ಕಂಡ ಮಲ್ಪೆರೆ ನಿರೆಕರೆತ ಜನೊಕ್ಲಾಯಿನ ದುಗ್ಗಲಾ ಪೂಡಿಯ ಬ್ಯಾರಿಲಾ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಬೊಟ್ಟು ಕಂಡೊನು ನಡಿಯ. ಬೋರು ಗುಡ್ಡೆದ ಕಂಡೊಡು ನೇಜಿ ಪಾಡಿಯ. ಪೂರ್ಲ ಕಂಟ್‌ಡ್ ಕೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ನೇಜಿ. ದಿನ ಕರಿಂಡ್ ಆಜಿ... ಏಳೆನಾನಿ ಪೋದ್ ತೂನಗ ನೇಜಿನ್ ಪೂರಾ ಮೇರುಲು ಲಗಾಡಿ ಕೊರ್ದಿತ್ತ. ಬಂಜ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಂಗಾರ್ ಬುಳೆನ್ ದೆಪ್ಪೊಡುಂದು ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಮ್ಮೆರೆನ ಆಸೆ ನಿರಾಸೆ ಆಂಡ್. ವೆಂಕಮ್ಮಕ್ಕೆಗ್‌ಲಾ ಇಂದೆನ್ ತೂದ್ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರಾಂಡ್. ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಗ್ ನನ ವೇಣೂರುದ ಮಣ್ಣೇ ಗತಿ ಪಂದ್ ಎತೆ ಬುಡಿಯೆರ್ ಅಮ್ಮೆರ್. ಈತ ಆನಗ ಪದವುಗು ಅಂಬಿ ಪೆಜ್ಜಿಯೆರೆ ಪೋದಿತ್ತಿನ ಯಾನ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ - ಅಮ್ಮೆರೆ ಈರ್ ಈ ಮೇರ್‌ದ ವಿಷಯೊಡು ದಾಲಾ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪಡೆ. ಈರ್ ಇತ್ತೆನೆ ಬಾರೆದ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್‌ದ ಇರೆನ ಬಾವೆ ಮಂಜಣ ಸಾಮಾನಿಯರಡೆ ಪೋದ್ ಆರೆನ ಬೆಡಿ ಒರ ಕೇಂದ್ ಕನಲೆ. ಯಾನ್ ಎಲ್ಯ ಸೋಗೆದ ದೊಂಪ ಪಾಡ್ದ್ ಇನಿ ರಾತ್ರೆಗ್ ಮೇರ್‌ನ್ ಕಾಪುವೆ ಪಂಡೆ.

ಬೆಡಿ ಕನಯೆರೆ ಕನವೂಲಿಯೆ. ಆಂಡಾ ನಿಕ್ಕ್ ಬೆಡಿತ ಈಡ್ ತೆರಿವಾ ಕೇಂಡೆರ್.

ಅಮ್ಮೆರೆ ಯಾನ್ ಆನಿ ಎಲ್ಯೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಪೆಂಗರೆದ ಬೆಡಿಕ್ಕ್ ತಲಕ್ಕೆದ ಅಚ್ಚಿಕೋಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರೆ ಕೇಪುಲ್ದ ಕಾಯಿನ್ ಅಯಿಕ್ ದೀದ್ ಎನ್ನ ಮಲ್ಲಪ್ಪೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ನೋಟ ದೀದ್ ಪುಡಪುನಗ ಆರೆನ ಕಣ್ಣ್ ತೋಜಂದಿಲೆಕ ಆತಿಜೆ? ಅಯಿಕ್ ಈರೆಂಕ್ ಹಾಕಿನು ನೆನಪಿಜ್ಜೆ...?

ಅಂದ್ ಮಗಾ ಅಂದ್. ನಿನ್ನ ಈಡ್‌ಗ್ ಮಂಜಣನ್ನನ ಈಡ್‌ಲಾ ಯಾವಂದ್ ಪಂಡೆರಮ್ಮೆರ್.

ಅಂಚೆನೆ ಬೆಡಿ ಕನತೆರ್. ಯಾನ್ ಸೋಗೆದ ಜೋಂಪುಡಿಲಾ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೆ. ಪೂರ್ತ್ ಕಂತ್‌ನಗ ಕತ್ತಲೆಲಾ ಆಂಡ್. ರಾತ್ರೆದ ವನಸ್ ಬೇಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೈಟೊಂಜಿ ಲೈಟ್‌ಲಾ ಬೆಡಿನ್ಲಾ ಪತ್ತೊಂದು ಆ ಜೋಂಪುಡಿಡ್ ಮೇರ್ ಕಾಪೆರೆ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಯೆ. ಒಂತೊಂತೆ ಬರ್ಸದ ಮುಗಲ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರ ಆ ರಾತ್ರೆ ಬಾರೀ ಕತ್ತಲೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪತ್ತೊಂಜಿ ಗಂಟೆ ರಾತ್ರೆ ಆಂಡಲಾ ಮೇರ್ ಬರ್ಪಿನಿ ತೋಜ್ಜಿ ಎಂಕ್ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರಾಂಡ್. ಸುಮಾರ್ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೆ ಕರಿದ್ ಒಂಜೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜರೆ ಆನಗ...!

ಪ್ರೀತೀ... ಪ್ರೀತೀ...

ಹೂಂ! ಎಚ್ಚೆರಿಗೆ ಉಂಡುಯೆ. ಪನ್ಲೆಯೆ ಒಂಜರೆ ಆನಗ?

ಮೇರ್ ಪಾರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಯಾ – ಕಂಡೊಗು ಜತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಯಾ.

ಅಂದಯೇ...

ಅಂದ್‌ಯಾ

ದಾನೆ ಪನ್ಪಿನಿ ಪನ್ ಎನ್ನ ಸಂತೋಸುಗು ಮಿತಿಯೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್ – ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಿನಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್ ಮೇಯರೆ.

ಈತ್ ಆನಗ ಲೈಟ್‌ನ್ ಕೈಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬೆಡಿನ್ ಮೆಲ್ಲ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಕುದುರೆಗ್ ಕೈ ಕೊರ್ದು ಜಿಗ್ಗನೆ ಮೇರ್ ತಿನ್ಪಿನಡೆ ಲೈಟ್ ಪಾಡಿಯೆ. ವಿಚಿತ್ರನೇ ವಿಚಿತ್ರ. ಚಣಮಾತ್ರೊಡೆ ಆ ಮೇರ್ ಬಾರೀ ರೂಪದ ಪೊಣ್ಣಾದ್ ಲೋಕಸುಂದರಿ ಐಶ್ವರ್ಯಾ ರೈಲೆಕನೆ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಉಂದು ದಾದ ಕಥೆ...? ವೆಂಕಮಕ್ಕನ ಮಾಯೆ ನಾ ಅತ್ತ್ ವೇಣೂರ್ದ ಗೊಮ್ಮಟ್ದೇವೆರೆನ ಲೀಲೆನಾ ಪಂದ್ ತೆರಿಯಿಜೆಂಕ್. ಬೆಡಿಲಾ ಲೈಟ್‌ಲಾ ತಿರ್ತ್ ದೀಯೆ. ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಹೆಜ್ಜೆ ದೀವೊಂದು ಕೈತಡೆ ಪೋಯೆರೆ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತೆ. ಆಂಡಲಾ ಪಾರ್‌ಜಿ. ಆ ದಿವ್ಯರೂಪದ ಪ್ರಕಾಶೊಗು ಎನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್‌ಲಾ ಬಲೆ ಕಟ್ಟಿಲೆಕಾಂಡ್.

ಪೋಡ್ಯಡ ಕೈತಡೆ ಬಲ ಪನ್ಪಿನಲೆಕನೆ ಕಣ್ಣ್ ಸನ್ನೆಡೆನನ್ ಲೆತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಪೋಯೆ ಯಾನ್.

ಅಂದಯೇ ರಾತ್ರೆ ಪೊಣ್ಣ ರೂಪ ಲೆತ್ತಿನೆಟ್ ಈರ್ ಆತ್ ಬೇಗ ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಪೋಯರ್. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಆನ ರೂಪು ಲೆತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ ಈರ್ ಆತ್ ಬೇಗ ಪೋತಯರಾಂದ್...

ಪ್ರೀತಿ.. ಕಥೆ ಪನ್ನಗ ಅರ್ದೊಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ತೂಲಾ.

ಆಂಡ್‌ಯೇ ನನ ಮನಿಪುಜಿ... ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಪೋದ್ ಅರಾದ್ ಪತ್ಯರೇ...?

ಅಬ ಈ ಪಿರ ಸುರು ಮಲ್ತತ್ತಾ ತಮಾಸ್ ಪಾತೆರ್ಯರೆ. ಕೇನ್ ಪನ್ಪೆ. ಬೊಕ್ಕಲಾ ಕೈತಡೆ ಪೋನಗ ಕಿರೀಟ ದೀತಿನ ಆನನ ರೂಪೊಗು ಬದಲಾಂಡ್ ಆ ಪೊಣ್ಣನ ರೂಪ. ಉಜ್ವಲವಾಯಿನ ತೇಜಸ್ಸ್‌ದ ಆ ಮೋನೆನ್ ತೂದು ಉಂದು ದಾದನಾ ಒಂಜಿ ದೇವಶಕ್ತಿ ಆದುಪ್ಪು ಪಂದ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಮೇರ್‌ದ ರೂಪೊಡು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗಳಿಗೆಗೊಂಜಿ ರೂಪೊಗು

ಬದಲಾಪುನ ಈರ್ ಯೇರ್ ಪಂದ್ ಕೇಂಡೆ.

ಆಪಗ ಆ ರೂಪ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್ -

ಬಾಲೆ ಯಾನ್ ಮೇರ್‌ದ ರೂಪೊಡು ಬನ್ನಗ ಈ ಬೆಡಿ ಪತ್ತಿನೆನ್ ತೂಯೆ. ನನ ಈ ಕೆರ್ಪೆ ಪಂದ್ ತೆರಿದ್ ಯಾನ್ ಪೊಣ್ಣುರೂಪೊಗು ಬದಲಾಯೆ. ಯಾನ್ ಕೇವಲ ಈ ನೆನೆತಿಲೆಕ ಎಲ್ಯ ಮೇರ್ ಅತ್ತ್. ನಿಕ್ಕ್ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್ ಆದುಲ್ಲೆ.

ಅಂಚಾಂಡ ಈರ್ ಎನ್ನ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್ ಮುದುಂಗಾರ್‌ಕಟ್ಟೆದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ್ನೆನಾ?

ನಿಕ್ಕ್ ಅವು ಅರ್ಥ ಆವಂದ್ ಬಾಲೆ... ಯಾನ್ ಈ ಲೋಕದ ಮಾತಾ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್ ಆದುಲ್ಲೆ.

ಅಂಚಾಂಡ ಈರ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ...

ಅಂದಂದ್ ಬ್ರಹ್ಮದೇವೆರ್ ಪಂಡ ಯಾನೇ...!

ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ದೇವೆರೆ ತೆರಿಯಂದೆ ಯಾನ್ ಈರೆಗ್ ಬೆಡಿ ದೀಯೆರೆ ತೂಯೆ. ಎಂಕ್ ಮಾಪು ಮಲ್ಪುಲೆ ದೇವೆರೆ. ಎನ್ನ ಅಪರಾದೊಗು ಮಾಪು ಕೊರ್ಲೆಂದ್ ಕಾರ್‌ಗಡ್ಡ ಬೂರ್ದು ಕಣನೀರ್ ಜಪುಡಾಯೆ.

ಬಾಲೆ ಈ ಬುಲಿಪಡ. ತೆರಿನಾಯೆ ಏಪಲಾ ತಪ್ಪು ಮಲ್ಪಯೆ. ಈ ತೆರಿಯಂದೆ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪುಗು ಎನ್ನ ಏಪಲಾ ಮಾಪು ಉಂಡುಂದು ಪಂದ್ ಎನ್ನ ಮುಂಡೊನು ಪೂಜಿದ್ ಕಣನೀರ್ ಒರಸ್‌ದ್ ಎನನ್ ಅರಾದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ ತೆಲಿತೆರ್. ಎಂಕ್ ಪೋಡಿಗೆ ಪೋದ್ ಸಂತೋಸ್ ಆಂಡ್.

ಈರ್ ಆ ಲೋಕ ಬುಡ್ದು - ಈ ಲೋಕೊಗು ಕಾರ್ ದೀವೊಡಾಂಡ ಕಾರಣ ದಾನೆ? ಯೇರ್ಲಾ ರಕ್ಕಸೆರ್ ಇರೆನ್ ಬೆರಿ ಪತ್ಯೆರಾ ದೇವೆರೆ?

ಇಜ್ಜಿ ಮಗಾ, ಯೇರ್ಲಾ ಬೆರಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಅತ್ತ್ ಯಾನ್. ಭೂಲೋಕೊದ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಗುಣನಡತೆ ಎಂಚ ಉಂಡು ಪಂದ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ಪರೆಗಾತ್ರ ಈ ಮೇರ್‌ದ ಅವತಾರೊಡು ಇನಿಕ್ಕ್ ಮೂಜಿ ರಾತ್ರೆ ಯಾನ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆವುಂದುಲ್ಲೆ. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ನರಪುರಿಯಾಂಡಲಾ ಎಂಕ್ ಎದುರಾವಂದಿನೆಟ್ ಒಂತೆ ನೇಜಿ ತಿಂದ್‌ಂಡ ನರಮಾನಿ ರಾತ್ರೆ ಬರುವೆರತ್ತಾ ಪನ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಯಾನ್ ನೇಜಿದ ತರೆನ್ ತುಂಡು ತುಂಡು ಮಲ್ತೆ. ಇತ್ತೆ ತೂಲ ನಿನ್ನ ನೇಜಿ ದುಂಬು ಇತ್ತಿಲೆಕಾನೆ ಮಲ್ತ್ ಬುಡಿಯೆ. ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪಡ.

ಅಂದೆ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರೆ ಈರ್ ಇಡೆ ಬನ್ನಗ ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆಲಾ ಬರ್ಪೆ ಪಂಡಿಜೆರೆ? ಆರೆಗ್ ಅವುಲು ಈರೆನ್ ಬುಡ್ದು ಕುಲ್ಯೆರೆ ಉರು ಆಪುಜೆ..?

ಬುಡೆದಿಯಲ್ಲು ಯೇಪಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆನೆ ಬೋಡಾಯಿನೆ ಈ ಭೂಲೋಕದ ನರಮಾನಿಯೆರೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಬಾಲೆ. ದೇವೆರ್‌ನಕ್ಲ್ ಏಪಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆನೆ ಉಪ್ಪುಜೆರ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕೇವಲ ಇಷ್ಟಾರ್ತೊಗು ಮಾತ್ರ ಬುಡೆದಿಯಲ್ಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಯಾವುಂಡು.

ಈರ್ ಪನ್ಪುನ ಸರಿ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರೆ. ಎನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಓಡೆ ಬಿನ್ನೆರ್ ಕಟ್ಟ್‌ನಗಲಾ ಅಪ್ಪೆನ್ ಬೆರಿಯೆ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಯಾನ್ ಅಂಚ ಇರೆಡ ಕೇಂಡಿನಿ. ಯಾನ್ ತೆರಿಯಂದೆ

ಕೇಂಡೆ ಪಂದ್ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪಡೆ.

ಬೇಜಾರ್ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಮಗ. ನಿನ್ನ ಈ ಪಾತೆರ ಕೇನ್ನಗ ಎಂಕ್ ಕೊಂಡಾಟ ಆಪುಂಡು.

ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರೆ ಎಂಕ್ ಮುರಾನಿ ಸಾಲೆಡ್ ಯೇಡ್‌ಮಾಸ್ಟ್ರ ರಡ್ಡ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಹಾಕಿಯೆರ್.

ಮಾಸ್ಟ್ರ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪೆಟ್ಟ್ ಕೊರಯೆರತ್ತಾ ಬಾಲೆ...

ಪೊಕ್ಕಡೆ ಅತ್ತ್ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರೆ...

ಬೊಕ್ಕ ದಾಯೆಗ್?

ಆರು ಮೂರ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಪಂದ್ ಎನಡ ಮಗ್ಗಿ ಕೇಂಡೆರ್. ಅಯಿಕ್ ಯಾನ್ ಪಕ್ಕ ಒಂಬತ್ತು ಪಂಡೆ. ಅಯಿಕ್ ರಡ್ಡ್ ಕೊರ್ದುಸ ನಿನ್ನ ತರೆಟ್ ಬ್ರಹ್ಮೆ ಉಜ್ಜೆರ್‌ಡ್ ಬರೆತೆ ತೋಜೊಡು. ನಿಕ್ಕ್ ಏತ್ ಪಂಡಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಬರ್ಪುಜಿ ಪಂದ್ ನೆರಿಯೆರ್.

ಅಂದೆ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರೆ ಈರ್ ತರೆಟ್ ಬರೆಯೆರೆ ಉಂಡುಗೆ ಅವು ಅಂದೇ...? ಅಂಚಾಂಡ ಎನ್ನ ತರೆಟ್ ಎಂಚಿನ ಬರೆತೆರ್ ಪನ್ಪರೇ? ಈರ್ ಪಂಡರ್‌ಡ ಇರೆಗ್ ರಾತ್ರೆಡ್ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಮಲ್ತ್ ದೀತಿನ ಚೀಪೆದ ಅಡ್ಯೆ ಉಂಡು. ಅಯಿನ್ ಯಾನ್ ಕನತ್‌ದ್ ಇರೆಗ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಕೊರ್ಪೆ.

ಸರ್ವ ಸುವಸ್ತ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಬಂಜಿದುಲಯೇ ಉಪ್ಪುನಗ ಎಂಕ್ ಆಹಾರನೆ ಬೋರ್ಚತ್ತ ಬಾಲೆ.

ಈರ್ ಅಡ್ಯೆ ತಿಂದಿಜರ್ಡಲಾ ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ ಎನ್ನ ತರೆತ ಬರವುನು ಪನೊಡೆ. ಇಜ್ಜಿಡ ಇರೆಡೆಂಕ್ ಕೋಪ.

ಅವು ಪನಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಯತ್ತಾ ಮಗಾ..!

ಈರ್ ಪಂಡಿಜರ್‌ಂದಾಂಡ ಈ ಬೆಡಿನ್ ಯಾನೇ ದೀವೊಂದು ಇರೆನ ಕಾರ್ದ ಮುದೆಲ್‌ಡೆ ಸೈಪೆ.

ಕೋಪ ದೆತೊನಡ ಬಾಲೆ. ನಿಕ್ಕ್ ಆತ್ ತೆರಿಯೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಮನಸ್ಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದಾಂಡ ನಿನ್ನ ಆಸೆನ್ ನಿರಾಸೆ ಮಲ್ಪುಜಿ ಪನ್ಪೆ.

'ತಾರಿ ಕಂಡೊಗು ಮೂಜಿ ಬುಲೆಗೆ ಬಾಲೆ' ಅಂಚನೆ ಮೂಜಿ ಬುಲೆ ಮುಟ್ಟ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಾವಂದಿ ಪೊಣ್ಣನ್ ಭವಿಷ್ಯೊಡು ನಿಕ್ಕ್ ಬುಡೆದಿಯಾದ್ ನಿನ್ನ ತರೆಟ್ ಬರೆತೆ ಮಗಾ...

ಅಯ್ಯೊ ಬ್ರಹ್ಮದೇವೆರೆ ಎನ್ನ ತರೆತ ಬರವುನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನನ್ ಜೂವಪ್ಪ ಕೆರಿಯರೀರ್. ಕೇವಲ ಮೂಜಿ ಬುಲೆತ್ತಾತ್ ಸಮಯಲಾ ಉಂತಂದಿ ಪೊಣ್ಣನ್ ಎಂಕೀರ್ ಬರೆತರಾ. ಬ್ರಹ್ಮನ ಬರವುನು ಮಾಜಾಯೆರೆ ಏರೆಡ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಪೂಜೆದ ಬಟ್ರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಯ್ಯೋ ದೇವಾ ಕಣನೀರ್ದ ಬಾಳ್ವೆನೇ ಕಡೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ಎಂಕ್ ಒದಗಾಯರ? ಯಾನ್ ಇರೆಗ್ ಮಲ್ತಿನ ದ್ರೋಹ ಆಂಡಲಾ ಎಂಚಿನ ದೇವಾ... ಯಾನ್ ಕಟ್ಟಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಆಶಾಗೋಪುರೊಳೆನ್ ಮಣ್ಣ್‌ಪಾಲ್ ಮಲ್ತರಾ. ಎನ್ನ ಕಣನೀರ್ ಇರೆಗ್ ಲೀಲೆನಾ? ಮೂಜಿ ದಿನತ ಬಾಳ್ವೆ ಮಾನವ ಜನ್ಮೊಗು. ಅಯಿಟ್ ಇರೆನ ಬೊಂಬೆಲಾದ್

ಎಂಕ್ಲ ಗೊಬ್ಬೊಂದುಪ್ಪೊಡು. ಆಂಡಾ ಅಯಿನ್ಲಾ ಎನ್ನ ಬಾಳ್ವೆಗ್ ಕೋಡಿಡ್ದ್ ಕೋಡಿ ಒದಗಾಯಿಜರತ್ತೆ. ವಾ ಸುಖೊಕ್ಕಾತ್ರ ಈ ಭೂಮಿಡ್ ಎಂಕ್ ಜನ್ಮ ಕೊರಿಯರ್ ದೇವಾ...!

... ಬುಲಿಪಡ ಬಾಲೆ ಬುಲಿಪಡ.

ಅಂಚಾಂಡ ಎನ್ನ ಈ ಜೀವೊನು ಇಡೆಗೆ ಅಂತ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಕೊರ್ಪರೇ...

ಯಾನ್ ಪಾಡಿನ ಆಯುಷ್ಯೊನು ಕಡಮೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜತ್ತಾ? ಆಂಡಾ...

ಆಂಡ ದಾನೆ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರೆ?

ಈ ಎಕಡ್ ಬುಲಿಪುನಗ ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಕೈಟ್ ನಿನ್ನ ಮುಂಡೊನು ಪೂಜಿಯೆತ್ತಾ. ಅಪಗ ನಿನ್ನ ತರೆತ ಬರವು ಮಾಜಿಂಡ್ ಬಾಲೇ...

ಸಂತೋಷ ಆಂಡ್ ದೇವೆರೆ. ಸಂತೋಷ ಆಂಡ್. ಅಂಚಾಂಡ ನನ ಎಂಕ್ ಬುಡೆದಿಯೇ ಇಜ್ಜೇ?

ವ್ಯಥೆ ಮಲ್ಪಡ. ನಿಕ್ಕ್ ಪರಿಹಾರ ಪನ್ಪೆ ಕೇನ್. ಬೂಕುದ ನೆವನೊಡು ನಿಕ್ಕ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಆಲೇ ನಿನ್ನ ನಿಜವಾಯಿನ ಬುಡೆದಿ. ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಅಮರ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಪಡೆದ್ ಸುಖ – ಸಂತೋಷೊಡು ಬಾಳ್ಲೆ.

ಧನ್ಯ ಆಯೆ ದೇವಾ ಧನ್ಯ ಆಯೆ ಪಂದ್ ಕಾರ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಲಕ್ಕ್‌ನಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವೆರ್ ಮಾಯ ಆಯೆರ್.

★★★

ಪ್ರೀತಿ ದಾನೆ ಉಂಗುಟ್ಟುಜಾ ನಿದ್ರೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡಾ...?

ಇಜ್ಜಿ.ಎ, ಎಚ್ಚೆರಿಗೆ ಉಂಡುಯೆ.

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ದಾನೇಂಡ್...?

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಚೆನೆ ಕೆಲವು ಸಮಯ ಕರಿಂಡ್. ಬ್ರಹ್ಮದೇವೆರೆನ ವರ ಪಡೆಯಿನ ಯಾನ್ ಬೂಕುದ ನೆವನೊಡು ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕುನ ಪೊಣ್ಣು ಯೇರಾದುಪ್ಪು, ಯಾನೆಂಚ ಆಳೆನ್ ಪಡೆವುನೆ ಪನ್ಪಿನ ಆಲೋಚನೆಡ್ ಬೂರಿಯೆ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವೆರೆನ ಪಾತೆರ ಏಪಲಾ ಸುಳ್ಳಾವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಎನ್ನಿಯೆ. ಈತ್ ಆನಗ ಕುಡಲಗ್ ಕಮಲಾ ಸರ್ಕಸ್ಸ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಕಾಲೇಜಿದ ಕ್ಲಾಸ್ ಬುಡ್ದು ಸೀದಾ ಮೂಜಿ ಗಂಟೆದ ಮೆಟನಿ ಸರ್ಕಸ್‌ಗ್ ಪೋಯೆ. ಬಯ್ಯಗ್ ಆಜಿ ಗಂಟೆಗ್ ಸರ್ಕಸ್ ಬುಡ್ದು ನನ ಹಂಪನ ಕಟ್ಟೆದ ಲಾಟರಿ ಬಾವೆ ಪಿ.ಎಂ. ಅಡಪ್ಪೆರೆಡ ಪಾತೆರ್‌ಗ ಪಂದ್ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಕ್ಲಬ್‌ದಡೆ ಎತ್ತ್‌ನಗ ಇಂಚಿಡ್ದ್ ಕದ್ರದ ಬಸ್ಸ್‌ಲಾ ಅಂಚಿಡ್ದ್ ಬೆದ್ರದ ಬಸ್ಸ್‌ಲಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂದ್ ಅಮಸರೊಡು ನಡುಮಾರ್ಗೊಡೆ ಪಾರ್ದ್ ಅಡ್ಡ ಕಡಪುನಗ ಎದುರುಡು ಕಾಲೇಜ್ ಬುಡ್ದು ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಒರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣನ ಮುಂಡೊಗು ಎನ್ನ ಮಂಡೆ ತಾಂಟ್‌ದ್ ಆಲೆ ಕೈಟತ್ತಿನ

ಬೂಕುಲಾ ಎನ್ನ ಕೈಟತ್ತಿನ ಬೂಕುಲಾ ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದ್ ಮಾರ್ಗೊಗು ರಟ್ಟ್‌ದ್ ಪೋಂಡು. ಆಳೆನ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆದ ಮೋನೆ ತೂದು ಎಂಕ್ ನಾಚಿಕೆಡ್ ದಾಲ ಬಲ್ಲಿ. ಸ್ಸಾರೀ ಪಂದ್ ಆಳೆನ ಬೂಕುಲೆನ್ ಪಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಕೊರ್ದು ಎನ್ನ ಬೂಕುಲೆನ್ ಪೆಜ್ಯೊಂದು ಪಾವಡಲ ಪಾತೆರಂದೆ ನಾಚಿಕೆಡ್ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೆ. ಕತ್ತಲೆಗ್ ಓದೆರೆ ಪಂದ್ ಬೂಕು ಬುಡ್ಪಾವನಗ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಜಾಸ್ತಿ ಉಂಡು. ಉಂದು ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿ ಪಿ.ಯಂ. ವೆಂಕಪ್ಪಣ್ಣನವು ಆದುಪ್ಪು ಪಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಬುಡ್ಪಾವನಗ ಕು। ಪ್ರೀತಿ, ಫೈನಲ್ ಈಯರ್ ಬಿ.ಎ. ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ತೂದ್ ಉಂದು ಪಾಪ ಆಳೆನವೇ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಇಲ್ಲಲ್ ಪೋದ್ ಎನನ್ ಏತ್ ನೆರ್ಪಲಾ ದಾನ್ನ. ಯಾನೆಂಚ ಈ ಬೂಕುನು ಆಳೆಗ್ ಕೊರಡ್. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಇನಿತ್ತಾತೆ ಪೊರ್ತುಗು ಎಲ್ಲೆಲಾ ಬರುವಲ್ ಪಂದ್ ಬೂರಿನ ಜಾಗೆಡೆ ಮನದಾನಿ ಕಾತ್‌ದ್ ಉಂತ್ಯೆ. ಆಲ್ ಬರ್ಪಿನ ತೋಜ್ಜಿ. ಬಾರೀ ಆಲೋಚನೆಡ್ ಬೂರ್ಯೆ. ತಕ್ಷಣ ಎಂಕ್ ಬ್ರಹ್ಮದೇವೆರೆನ ವಾಣಿ ನೆನೆಪುಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ 'ಬೂಕುದ ನೆವನೊಡು ನಿಕ್ಕ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಆಲೇ ನಿನ್ನ ಬುಡೆದಿ'.

ಅಂಚಾಂಡ ಈ ಪೊಣ್ಣು ಯೇರಾದುಪ್ಪು? ಯಾನ್ ವಾ ರೀತಿಡ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತಡ್ ಪಂದ್ ಎನ್ನೊಂದೇ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆ. ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಅಲೆನನೇ ಚಿಂತೆ. ಮದಿಪಂದೆ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಯೆ ಒಂತೆ. ಅಮ್ಮ ಗಂಜಿ ಬಲಸ್‌ದ್ ಉನಿಯೆರೆ ಲೆತ್ತೆರ್. ಉನಿಯೆರೆ ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

ದಾನೆಂಬೆ ಇನಿ ನಿಕ್ಕ್ ಬಂಗುಡೆದ ಕಜಿಪುಡ್ಲಾ ನುಪ್ಪು ಸೇರುಜಾ ಕೇಂಡೆರಮ್ಮ.

ಇಜ್ಜಮ್ಮ, ಯಾನೆಕಡ್ ಶಾಲೆಡ್ದ್ ಬನ್ನಗ ದೋಸ್ತಿನಕ್ಲೆವುಲು ಮಾಸದ ಕಜಿಪುಡು ರಡ್ಡ್ ಉಂಡೆ ಪಂಡೆ.

ಆನಿದ ದಿನ ಕರಿಂಡ್. ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಪತ್ತ್ ಗಂಟೆಗ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಪೋದು ಅಲ್ಪ ಕೆಲಸೊಡಿತ್ತಿನ ಎನ್ನ ಪ್ರೀತಿದ ಮಿತ್ರೆರಾಯಿನ ಯನ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನಡ ಈ ಬೂಕುನು ತೋಜಾದ್ ಈ ಪುದರ್‌ದ ಪೊಣ್ಣನ ಈರೆಗ್ ಪರಿಚಯ ಉಂಡೆ ಕೇಂಡೆ. ಆರ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಶಾಲೆಡ್ ಕಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಈ ಬೂಕು ಇರೆಗೆಂಚ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್... ಕೋಡೆ ಹಂಪನಕಟ್ಟೆಡ್ ಬೂರ್ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಂಡ ಆರೆನ್ ಯಾನ್ ಲೆಪ್ಪುವೆ. ಈರ್ ಬೂಕು ಕೊರ್ಲೆ ಆವಂದೆ...!

ಬೊರ್ಚಿ ಈರೇ ಈ ಬೂಕು ಬೊಕ್ಕ ಕೊರ್ಲೆ.

ಇರೆಡ್ದೊಂಜಿ ಉಪಕಾರ ಆವೊಡು ಗೋಪಾಲಣ್ಣ... ಈ ಪೊಣ್ಣನ ವಿಳಾಸ ಇರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡೇ...? ಎಂಕ್ ಪನುವರೇ.

ಓ ಯಸ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಈರ್ ಬತ್ತರ್‌ಡ ಅಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಮಾಡ್ ತೋಜುಂಡು.

ಇರೆ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಆತ್‌ಲಾ ಮುಟ್ಟನೆ ಅಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲ್?

ಇರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಪ್ಪೆರೆ ಯಾವು. ನಮ್ಮ ದೇರೆಬೈಲ್‌ದ ದೇರಣ್ಣನ ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ ಹೇಮಾವತಿ ಅಕ್ಕನ ಮೋಕೆದ ತಂಗಡಿ ಕೂಳೂರು ಕಾವೇರಮ್ಮನ ಕಾಶಾ ಮೆಗ್ಗಿ ಕಾವೂರು

ಕಾಂತವನ್ನನ ಮಗಳತ್ತೆ...

ಓಹೋ ಇತ್ತೆ ಗೊತ್ತಾಂಡ್. ಆರೆಗ್ ಒರ್ತಿಯೇ ಮಗಳ್, ಬೇತೆ ಜೋಕ್ಲು ಇಜ್ಜೆರೇ?

ಇಜ್ಜೆರ್. ಸಾರ ದೇವಸ್ಥಾನೊಳೆಗ್ ಪರಕೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಡೇಕ್ ಅರೆ ಬುಡೆದಿ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣುಬಾಲೆಗ್ ಜನ್ಮ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆ ಪೊಣ್ಣೇ ಈ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಕಲ್ಪೊಂದುಪ್ಪಿನ ಪ್ರೀತಿ.

ಪ್ರೀತಿ... ಇಂಚನೆ ಗೋಪಾಲೆರ್ ಪಂಡಿನ ಪೂರಾ ಸಂಗತಿನ್ಲಾ ಯಾನ್ ತೆರಿದ್ ಕಡೇಕ್ ಎನ್ನ ಸಂಬಂಧದಾರಾಯಿನ ಬಿಜ್ಜೈ ಬೋಜಣ್ಣನ್ಲಾ ಉರ್ವಾದ ಊವಪ್ಪನ್ನನ್ಲಾ ಜತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ಎಂಕ್ ಪೊದು ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಕಡಪುಡಿಯೆ. ನಂಕ್ ಕಂಕಣ ಬಲ ಕೂಡ್‌ಂಡ್. ಬಾರೀ ಗೌಜಿಡ್ ನಮ ಮದವೂರುಡು ಮದಿಮೆ ಆಯ ಪ್ರೀತಿ.

ಅಂಚಾಂಡ ಆನಿ ಹಂಪನ್‌ಕಟ್ಟೆಡ್ ಎಂಕ್ ತಾಗ್‌ದ್ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ್ನಡ ಬೂಕು ಕೊರಿನಾರ್ ಈರೆನೇ...?

ಅಂದ್ ಪ್ರೀತಿ, ಆಂಡ ಯಾನ್ ಮಾತ್ರ ಇನಿಮುಟ್ಟ ಈ ವಿಷಯೊನು ನಿಕ್ಕ್ ಪಂತ್‌ಜಿ.

ಈರ್ ದಾಯೆಗ್ ಈತ್‌ನೇಟ ಈ ಸಂಗತಿನ್ ಎಂಕ್ ದೆಂಗಾಯರ್?

ಗುಟ್ಟುದಾ ಸಂಗತಿನ್ ಬುಡೆದಿಡಲಾ ಪನಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಊರ್ದ ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಲೆರ್ ಆರೆನ ಸೇನೆರೆಡ ಪನೊಂದಿತ್ತಿನೆನ್ ಯಾನ್ ಕೆಬಿಕೊರ್ದು ಕೇಂಡ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅಂಚಾದ್ ಸಂದರ್ಭ ಬನ್ನಗ ಪನೊಡು ಪಂದ್ ನೆನೆತೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಂಚ ಇನಿ ಈ ಕಥೆ ಪನಿಯೆರೆ ಪಂಡ. ನಮ್ಮ ಕಥೆನೇ ನಿಕ್ಕ್ ಪಂಡೆ. ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವೆರೆನ ವರತ ಬಲೊಟ್ಟೆ ನಮ ಐಶ್ವರ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆನ್ಲಾ ಅಶೋಕೆ ಪನ್ಪಿನ ಆಣ್ ಬಾಲೆನ್ಲಾ ನಮ ಪಡೆಯ ಪ್ರೀತಿ. ಎಂಚ ಎನ್ನ 'ವರ ಮಹಾತ್ಮೆದ ಕಥೆ?

ಬಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡುಯೆ.

●

ನಮ್ಮ ತುಳು

ಕುಶಾಲಾಕ್ಷಿ ವಿ. ಕುಲಾಲ್

ತುಳುವ ನಾಡ್‌ದ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ
ತುಳು ಬಾಸೆನೆ ಪೊರ್ಲುದ
ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಮನಸ್ ದಿಂಜುನ
ಎತೋ ಎತೋ ತಿರ್ಲ್‌ದ ॥
ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆ ಪಗರಿ ಗೊಬ್ಬಿನ
ತುಳುವ ನಾಡ್‌ದ ಮಣ್ಣ್‌ಂದು
ಸಿರಿನ ಸಂದಿನ್ ಒರಿತ್ ಕೊರ್ತಿನ
ತುಳುವ ಬಾಸೆನೆ ನಮ್ಮೊಂದು ॥
ಪೂಂಜೆ, ಪೆರ್ಗಡೆ, ಬಳ್ಳಾಲೆ ಮೆರೆಯಿನ
ತುಳುವ ನಾಡ್‌ದ ಗದ್ದುಗೆ
ಕೊಡವೆ, ಕೊಂಕಣಿ, ಮಲೆಯಾಳಿ ಮೆಚ್ಚಿನಿ
ತುಳುವೆ ಮೆರೆಯಿನ ಸುದ್ದಿಗೆ ॥
ಏತೊ ಸತ್ಯದ ದೈವೊಲು ಮುಲು
ಕಾರ್ಣಿಕದಾ ಮೂರ್ತಿಲು
ಏತೋ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪಾಕ ಜಾತಿಲು
ತುಳುತ ಅಪ್ಪೆನ ಜೋಕುಲು ॥
ತುಳುತ ನರಮನಿ ಕೈಯಾರೆರ್
ಏತೊ ಪೊರ್ಲುಡು ಬರೆತೆರ್
ತುಳುತ ನರಮನಿ ಬಾಳಪ್ಪೆರ್
ಬುಡುಗಡೆಕ್ ಬಂಜ ಬೈದೆರ್
ದೇಶ ಸುತ್ತುದು ಕೋಶ ತೆರಿಂಡಲಾ
ತುಳು ಬಾಸೆನೆ ನೆನೆಪೊಡು
ತುಳುತ ಒಲ್ಮೆನ್ ತುಳುತ ಗೆಲ್ಮೆನ್
ತುಳುವೆರೆ ನಮ ಒರಿಪೊಡು ॥

ಸಾಹಿತ್ಯ ದಾಯೆಗ್ ಬೋಡು

• ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಧಾ ರತ್ನಾಕರ್

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮದಿಪುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಡು. ಇನಿ ಎಂಕ್ಲೆ ತೂಪಿಲಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಶಬ್ದ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕೆಳಮಟ್ಟೊಗು ಬರೊಂದು ಉಪ್ಪುನ ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ ಆತುಂಡು. ಇನಿ ಎಂಕ್ಲೆ ಪ್ರಗತಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆದ ಅದ್ಭುತ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಲೆನ್ ಮದತ್‌ದ್ ಖಾಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸುನ ಅಭ್ಯಾಸೊಗು ಕೈ ಪಾಡ್‌ದ. ಸಾಹಿತ್ಯ ದಾನೇ ಉಪ್ಪಡ್, ಎಂಚನೇ ಉಪ್ಪಡ್ ಅವು ನಮ್ಮ ಮನುಜ ಕುಲದ ಯೆಡ್ಡೆಗ್ ಬೋಡು. ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಧರ್ಮದ ಪುದರ್‌ಡ್, ಅತ್ತ್‌ಡ ದುಡ್ಡುದ ಅಮಿಷೊಗು ಜನಕುಲು ಅಶ್ಲೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಡೆಕ್ ಪೋಪಿನ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ನೆಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತಾ ನಮ್ಮ ಇನಿತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಾರಣ ಪಂಡ್‌ಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯೆರೆನ ಅನುಕರಣೆಡ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಡಾ ಅಕ್ಲೆನ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿನ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪುನವು ವಿಷಾದನೀಯ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಉದಾಹರಣೆ ಮುಲ್ಪ ಮಸ್ತ್ ಅಗತ್ಯ.

ನಮ್ಮ ಮಲ್ಲ ಅಮೋಘ, ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥೊಲಾಯಿನ 'ರಾಮಾಯಣ', 'ಮಹಾಭಾರತ'ಲೆನ್ ಉದಾಹರಣೆಯಾದ್ ದೆತ್ತೊನುಗ. ಈ ರಡ್ಡ್ ಗ್ರಂಥೊಲೆಡ್ ಮನುಷ್ಯ ಕುಲತ ಪೂರಾ ಆಯಿನ ಪೋಯಿನ ಸುಖ ದುಃಖ ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ್ ಉಲ್ಲೇಖನ ಮಲ್ದೆರ್. ಉಂದೆತ್ತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ ಮೆರೆನ ಪಾತೆರೊಡು ಪನ್ಪಿನಾಂಡ 'ಮುಲ್ಪದಾಂತಿನ ಬೇಲೆ ಒಲ್ಪಲಾ ಇಜ್ಜಿ'. ಇಂಚಿನ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ ಸಾಲ್‌ಗ್ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದಕ್ಲೆನ ಮಲ್ಲ ಗ್ರಂಥ ಆಯಿನ ಹೋಮರನ, 'ಇಲಿಯೆಡ್'ನ್ ಸರಿ ತೂಂಕ್‌ದ್ ತೂವನಗ ಈ ಗ್ರಂಥೊಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಭಯಾನಕ ಯುದ್ಧ ಉಂದು ಮಾತಾ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣಗಾದ್ ನಡತ್‌ದ್ ಪೋತಿನವು. 'ಇಲಿಯಡ್'ನ ಟ್ರೋಜನ್ ಯುದ್ಧ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಲಡಾಯಿ, ಬೊಕ್ಕ ಲಂಕೆದ ರಾವಣನ ಸೀತೆಗಾದ್ ಆಯಿನ ಲಡಾಯಿ ಈ ಮೂಜಿ ಲಡಾಯಿಲು 'ಹೆಲೆನ್', 'ದ್ರೌಪದಿ' ಬೊಕ್ಕ ರಾಮನ ಬುಡೆದಿ 'ಸೀತೆ'ಗಾದ್ ನಡತ್‌ಂಡ್.

ಎಂಕ್ಲೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಕ್ಲೆನ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಎಂಚಿನ ರೀತಿಡ್ ಪರೋಕ್ಷವಾದ್ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸವುಂಡು ಪನ್ಪಿನವು ತೋಜವರೆಗ್ ಬೋಡು.

ಅವೆನ್ ನಮ ಮುಲ್ಪ ತೂವೊಲಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಆನಂದ, ಉರುಪು, ಉಲ್ಲಾಸೊಲೆನು ಹೆಚ್ಚಿಸವುಂಡು ಬೊಕ್ಕ ಮನಃಶಾಂತಿನ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಬೃಹತ್ ಸಾಧನ ವಾದಿಪ್ಪುನ ಖಂಡಿತವಾಂಡಲ ಅಯಿತ ಉಲಾಯಿಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೃದಯೊಡು ಜೀವನಧರ್ಮ, ಎಂಕ್ಲೆನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಯಿನ - ಪೋಯಿನ ಕೊರ್ಪಿನವು, ತೋಜನವು ಒಂಜಿ ಪ್ರವಾಹ ಬೋಡೇ ಬೋಡು.

ಇತ್ತೆದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಶೈಲಿ ದಾದ ಪಂಡ ಮನುಷ್ಯನ ಕ್ರೂರ ಮನಸ್ಸುದ ಭಾವೊಲೆನ್ ದೆರ್ಪುದ್ ಪತ್ತುನವು ಬೊಕ್ಕ ತೋಜನವು. ಉಂದು ಪೂರಾ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯೆರೆನ ಅನುಕರಣೆ ಆವೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯಾನಾ? ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂಕ್ಲೆನು ಕಾಡೊಂದು ಉಪ್ಪುಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಅಮೇರಿಕಾದ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಞಾನಿ ಆಯಿನ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ 'ಅಲೆನ್ ಬ್ಲುಮ್' ಮೆರೆನ ಮಹಾನ್ ಕೃತಿ 'ಅಮೇರಿಕನ್ನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಂಧನ' ಉಂದೆಟ್ಟು ಪಿದಾಯಿ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಅರೆನ ಪಾತೆರದ ಪ್ರಕಾರ ಪನ್ಪಿನಾಂಡ ಎಂಕ್ಲೆನ ಇತ್ತೆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆ ಮನುಷ್ಯನ ಆತ್ಮೊನು ಜಡ ಮಲ್ತುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಂದೆನ್ ಅಡಿ - ಮೇಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗ್ ಕನತುದ್ ಉಂತಾದುಂಡು.

ಈ ಪುಸ್ತಕೊಡು ಅಪೂರ್ವ ಆಯಿನ ಮುಪ್ಪ ಪುಟತ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆತಿನ ಮಹಾನ್ ಚಿಂತಕೆರ್ ಆಯಿನ 'ಸೌಲ್ ಬೆಲ್ಲೊ' ಮೇರ್ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಅರೆನವೇ ಆಯಿನ ಶೈಲಿಡ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಕೊಲೆ, ದರೋಡೆ, ಮೋಸ, ವಂಚನೆ ಬೊಕ್ಕ ಜಾಹೀರಾತುಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ನಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದ ದೂರದರ್ಶನದ ಚಾನೆಲ್ ಉಂದು ಮಾತಾ ಎಂಕ್ಲೆನ ದುಂಬುದ ಜನಾಂಗದ ಎಳೆಯರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಡು ಮಲ್ಪುಂಡು. ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರದರ್ಶನದ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆಡ್ ಪ್ರಭಾವಿತೆರ್ ಆಯಿನ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರೆನ ಶಾಲೆದ ಜೋಕುಲು ಇಂಚಿನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಖಳ - ನಾಯಕೆರೆನ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಿನ್ನ - ಕಿನ್ನ ಲಡಾಯಿಲೆನು ಮಲ್ಲಗತಿನ ಬಂದೂಕುದ ಶಕ್ತಿನ್ ಪರಿಹರಿಸುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುನವು ಎಂಕ್ಲು ದಿನನಿತ್ಯ ತೂವೊಂದು ಉಲ್ಲ. ಉಂದು ಮಾತಾ ಬದಲಾವೊಡು ಆಂಡ ಎಂಕ್ಲೆನ ಸಾಹಿತಿಲೆನ ಕೃತಿಕುಲೆಡ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಧರ್ಮೊನು ಅಳವಡಿಸವುನ ಮಸ್ತ್ ಮುಖ್ಯ ಆಯಿನ ವಿಷಯ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗದ 'ಧ್ವನಿ'ಕಾದ್ ಮೂಡುದು ಬರೊಡು. ಅವು ಎಂಚ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಭಾಷೆ ಒಂಜೆಗ್ ಒಂಜಿ ಅಕ್ಷರ ಪುಟಿನದಗ ಮನುಷ್ಯೆ ತಾನ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿನ ರೀತಿ, ತಾನು ತೂಯಿನ, ತಾನು ಕೇಂಡಿನ, ಅನುಭವಿಸಿನವು ಈ ಜ್ಞಾನ ಪುದೆ ಪೀಳಿಗೆಡ್ - ಪೀಳಿಗೆಗ್ ಕಡಿಮೆ ಆವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಭಾಷೆದಾಂತಿನ ಮನುಷ್ಯೆ ಬದುಕೆರೆಗ್ ಆವಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತುಂಡ್. ಮನುಷ್ಯೆ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ಪುನವು ತರ್ಕಿಸವುನವು, ಕನ ಕಟ್ಟುನವು ಪೂರಾ, ಭಾಷೆದ ಮೂಲಕನೇ. ಭಾಷೆ ಪನ್ಪಿನವು ಸಂವಹನ ಉಂದೆಕ್ ಮಾತ್ರ ಒಂಜಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಆವಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ರೂಪ ಉಂದೆಕುಲಾ ಸಾಧನ ಆದು ಬತ್ತುಂಡು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧ್ಯತೆಲೆನ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಾದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಕಾವ್ಯ' ಉಂದೆಟ್ಟು

ಪನರೆಗ್ ಆವಂದಿನ 'ಕಥೆ' ಉಂದೆಟ್ಟು ಪನೊಲಿ. ಕಥೆ ಸೋತ್‌ದ್ ಬನ್ನಗ ನಾಟಕ ಪನ್ಪಿನ ಗೆಂದ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ನಾಟಕದ ಗಡಿ ಉಂದೆನ್ ದಾಟ್‌ದ್ ಬರೊಡು. ಆಂಡ ಕಾದಂಬರಿ ಪನ್ಪಿನವು ಬೋಡು. ಇಂಚಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ನಿತ್ಯದ ಒಂಜಿ ಪ್ರಯೋಗರಂಗ. ಉಂದೆಟ್ಟು ಅಗಲೊಗು ಪೋಯಿಲಕ್ಕಲಾ ಅಡಿಕು ಜಪ್ಪುಂಡು. ಮೂರ್ತವಾದ್ ಹರಳುಗಟ್ಟುಂಡು ಅಮೂರ್ತವಾದ್ ತೇಲ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ಮೌಲ್ಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಾದ್ ಅರಿವುನು ಮೂಡಿಸವೊಡು. ಮನುಷ್ಯನ ಉತ್ತರೊನು ಗುರುತು ಮಲ್ಪೊಡು. ಅವು ಮನುಷ್ಯನ ಅಧಃಪತನ. ಉಂದೆನ್ ತೋಜವಂದೆ ಸಫಲತೆನ್ ತೋಜದ್ ಕೊರೊಡು. 'ಈ ದಾದ ಆತ ಪನ್ಪಿನ ಜೊತೆಕು ಈ ದಾದ ಆವೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ' ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊನು ತೋಜವೊಡು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರದ ಜೊತೆಕ್ ಆಯನ ಅಂತರಂಗೊನು ಬರೆದ್ ತೋಜದ್‌ಂಡ್. ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆ ಬೊಕ್ಕ ಕನಸುಲೆಗ್ ಮೋನೆದ ಕನ್ನಡಿ ಆತ್‌ಂಡ್. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ಘೋಷಣೆ ಕೂಗುನವು ಅತ್ತ್. ವಿಧಿ ನಿಷೇಧೊನ್ ಪಾಡುಜಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಕ್ಲೆನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಉಂದೆನ್ ಲಕ್ಕವೆರೆಗ್ ಬೋಡು. ಚಿಂತನೆಗ್ ಸಾದಿ ತೋಜವರೆಗ್ ಬೋಡು. ಅಂತರ್‌ಸಾಕ್ಷಿನ್ ಪ್ರಶ್ನಿಸವೆರೆಗ್ ಬೋಡು. ಸಾಹಿತ್ಯ 'ಪೂ'ತ ಪರಿಮಳವಾದ್ ಹೃದಯ ಉಂದೆನ್ ಹಗುರ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಬೋಡು. ಬಂಡೆಕಲ್ಲ್ ಆದ್ ತಿಗಲೆನ್ ಒತ್ತರೆಗ್ ಬೋಡು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ಕೂಡ್ಲೆ ಪುಟ್ಟುನ ಭಸ್ಮಾಸುರೆ ಅತ್ತ್. ಅಯಿತ ಪಿರವುಡು ಶತ - ಶತಮಾನದ ಭ್ರೂಣಾವಸ್ಥೆ ಉಂಡು. ವರ್ತಮಾನದ ಬಾಲೆ ಆಪಿಲಕ್ಕ ಭೂತ - ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಲೆನ ಕಡೆಕ್ ಕೈ ನೀಡವುನ ದೈತ್ಯೆಲಾ ಅವು ಅಂದು. ನಮ್ಮೆದುರು ತೋಜವುನ ಮನುಷ್ಯಕುಲದ ಹಾಸು-ಬೀಸು, ಬೆರಲು, ತಲ್ಲಣ, ಉನ್ಮಾದ ಉಂದೆನು ಪೂರಾ ಒಂಜೇ ಕಾಲೊಡು ಉಂಡು ಮಲ್ಪುನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಡೇ ಬೋಡು. ಇಹ-ಪರಕುಲೆನ ದ್ವಂದ್ವ ಗಾದ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಪ್ಪೊಡು. ಧರ್ಮನೀತಿದ ನೆಲೆಗಟ್ಟ್‌ಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ಮೂಡ್‌ದ್ ಬರೊಡು. ಮನುಷ್ಯೆರೆಡ ರಡ್ಡ್ ಗುಣ ಉಂಡು. ಒಂಜಿ ಮೂಲಭೂತ ಗುಣ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಅರ್ಜಿತ ಗುಣ. ಉಂದು ರಡ್ಡ್ ಗುಣತ ನಡುಟು ದ್ವಂದ್ವ ಪನ್ಪಿನವು ಸಹಜ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಕಟ್ಟ ಕಡೆಟು ಪನ್ಪಿನಾಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ಧರ್ಮದ ನೆಲೆಗಟ್ಟ್‌ಡ್ ಬರೊಡು. ಧರ್ಮ ಪನ್ಪಿನವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕದ ಪೆಬ್ಬಾಗಿಲು ಆದುಂಡು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡುಲಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದಿನಿ ಧರ್ಮ. ಉಂದು ರಡ್ಡ್ ಬೇತೆ - ಬೇತೆ ನಿಜ. ಆಂಡ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಧರ್ಮ ಉಂದೆನ್ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಒರಿಯಗ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ ಪಡೆವರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಇಂದ್ರಿಯೊಲೆಗ್ ಅತೀತವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಉತ್ಕಟವಾಯಿನ ಅನುಭವನೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಂದ್‌ದ್ ಪನೊಲಿ.

ಎಂಕ್ಲೆನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಚಿತ್ರಕಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಕುಲು ನಮ್ಮ ಅನುಭವೊಲು ಉಂದೆನ್ ಈ ಮಟ್ಟೊಗು ಪತೊಂದು ಪೋತಿಜನಾ? ಧರ್ಮದ ಪ್ರೇರಣಾಡು

ಮಸ್ತ್ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಲು ಪುಟ್ಟುದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎಂಚಿನ ಅದ್ಭುತ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಂಡ್! ಎಂಚಿನ ದರ್ಶನೊಲು ಎಂಕ್ಲೆನ ಬುದ್ಧಿ ಭಾವೊಲೆನು ಸಮನಾದ್ ಬೆಳಗುಂಡು ಧರ್ಮ. ಧರ್ಮ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಬೆಂಗಾವಲಾದ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೂಡುದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್, ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ್ ಧರ್ಮ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿನ 'ಧರ್ಮ' ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ನಾಣ್ಯದ ರಡ್ಡ್ ಮೋನೆದ ಲೆಕ್ಕ. ಒಂಜೆಕ್ ಒಂಜಿ ಬೆಸವೊಂದು ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳಗೊಂದು ಉಂಡು. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಶಬ್ದ ಎಂಕ್ಲೆನ ದುಂಬುದ ತಲೆಮಾರ್‌ಗ್ ಇಂಚನೆ ಉಂದೇ ರೀತಿಡ್ ಬೆಳಗಾದ್ ಗಾಂಧೀಜಿ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ರಾಮ ರಾಜ್ಯದ ಕನಸ್ ಭಾರತೊಡು ಸದಾಕಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ – ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒರಿಯೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಶಿಸವುನ ನಮ್ಮ ಮಾತೆರೆನ ಕರ್ತವ್ಯ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಯಸ್‌ದ್ 'ಸಾಹಿತ್ಯ' ಪನ್ಪಿನ ಶಬ್ದೊಗು ನಮ ಸದಾಕಾಲ ಬೆಲೆ ಕೊರ್ದು ಅಯಿತ ಯೆಡ್ಡೆನ್ ಬಯಸ್‌ಗ.

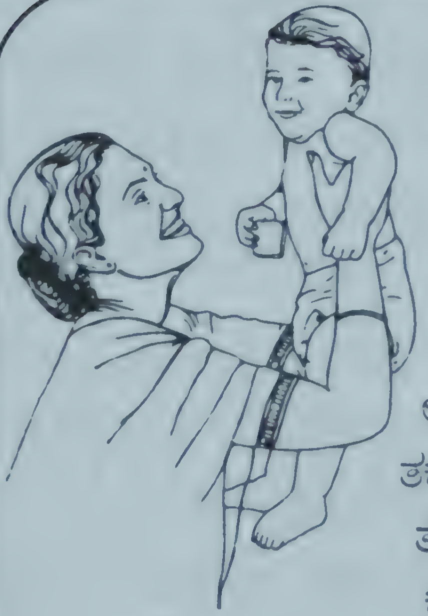

ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್ಸ್

• ಪದ್ಮನಾಭ ಮಿಜಾರು

ಅಮ್ಮಾ ಪನ್ಪಿನ ಆ ಪದೊಕುಲೆ ಏತೊಂಜಿ ಅರ್ಥೊಲು
ತರ್ಕ ಪತ್‌ದ್ ಸಾರ ಮುತ್ತುನು ಕೊರ್ತಿನ ಆ ನೆಂಪುಲು
ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಂಕುದು ಜೋ ಜೋ ಪನ್ಪಿನ ರಾಗೊಲು
ಕೇನೊರೆನೆ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು ಆ ಪದ್ಯೊದ ಸಾಲುಲು

ಅಮ್ಮನ ಜಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ಬಾಲೆಯಾದ್ ಉಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು
ದುಂಬು ಪಿರ ದಾದ ಪಂದ್ ತೆರಿಯಂದಿತ್ತೆ ಪ್ರೀತಿಡ್
ಬಾಲೆ ತೂದು ದಂಟೆ ಬುರ್ದು ಸರ್ತ ಉಂತಿಯೆರ್ ಅಜ್ಜೆರ್
ಸಂತೋಸೊದ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆಡ್ ತನನ್ ತಾನೇ ಮರೆತೆರ್.

ದಿನೊ ನಿಚ್ಚೊಲಾ ಬಾಯಿಗ್ ನುಪ್ಪು ಕೊರ್ದು ಮಾನಾವಲ್
ಜೆಂಜಿದಿ ಪ್ರೀತಿನ್ ಕೊರ್ದು ಕಡೇ ಮುಟ್ಟ ಸಾಂಕುವಲ್
ಜಾರ್‌ದ್ ಬೂರುಂಡ ಅಮ್ಮಾ ಪಂದ್ ಬುಲಿಪೊವೊ ಬೇನೆಡ್
ಏಳೇಳ್ ಜನ್ಮ ಕರಿಂಡಲಾ ಆ ಪದೊನೆ ಮಾಜಂದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್
ಕಷ್ಟೊನೆ ಬರಡ್ ಸುಖೊನೆ ಬರಡ್ ಅಸರ್ ತಿಕ್ಕು ಬೊಲ್ಪುಗೊ
ನಾಲ್ ಊರು ನಟ್ಟ್‌ದಾಂಡಲಾ ನುಪ್ಪು ತಿಕ್ಕು ಬಯ್ಯಗೊ
ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ ಎರೆಡ ತಿಕ್ಕು ಜೀವನಡೊ
ತಿಕ್ಕುನಾಂಡ ಅವು ನಮನ್ ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆನ ಉಡಲ್‌ಡೊ

ಪೊಣ್ಣು

• ಸುಧಾ ಕೆ.

ಪೊಣ್ಣನು ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡ್ದಿಂಚಿಲಾ ನಾರಿ, ಮಹಿಳೆ, ವನಿತೆ ಪನ್ಪಿನ ಪವಿತ್ರ ಪುದರುಡು ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತುದೆರು. ಪೊಣ್ಣು ಜೀವನದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮಜಲುಲೆನು ಹಿರಿಯೆರು ಈ ಪುದರುಡು ಲೆತ್ತುದೆರ್. ಪುಟ್ಟನಗ ಎಲ್ಯಾ ಬಾಲೆ ಆದು, ಶಾಲೆಗ್ ಪೋನಗ ಬಾಲಕಿ ಆದ್, ಪ್ರೌಢವಸ್ಥೆಗ್ ಬನ್ನಗ ಪೊಣ್ಣಾದ್, ಜವ್ವನೊಗು ಬನ್ನಗ ಪೊಣುಜೋವು ಆಪೊಲು. ಪೊಣುಜೋವು ಆದ್ ಮದಿಮೆಗ್ ತಯಾರಾನಗ ಮದುಮಾಲ್ ಪೊಲು. ಕಂಟೆಲ್‌ಗ್ ತಾಳಿದ ಮೂಜಿ ಗಂಟ್ ಬೂರಿಬೊಕ್ಕ ಕಂಡನೆನ ಮೋಕೆದ ಬುಡೆದಿ ಆಪೊಲು. ಕಂಡೆನೆಡ ತಾಯ್ತನದ ಆಸೆ ಮಲ್ತ್‌ಗ್ ಬಾಲೆಗ್ ಜನ್ಮ ಕೊರುದು ತಾನ್ ಅಮ್ಮ ಪನ್ಪಿನ ಪದೊಕು ಅರ್ಥ ಕೊರ್ಪೊಲು. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತಾನ್ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ – ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಅಕ್ಕ – ತಂಗಿ ಇಂಚೆನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರ್‌ಡ್ ಲೆತ್ತೊಂಬೊಲು. ಮಾತೆ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಬೊಕ್ಕ ತಾನು ಬಾಲೆದ ಅಮ್ಮ ಪನ್ಪಿನ ಪದೊಕು ಅರ್ಥ ಕೊರುದು ಅವೆನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸವೊಲು. ಪೊಣ್ಣು ತಾನು ಬಾಲೆನು ತನ್ನ ಬಂಜಿಡು ಪೋಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ಭೂಮಿಗು ಕೊರ್ದು ಅಯಿತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆನ್ ದೆತ್ತೊಂದು ಸಮಾಜೊ ಪ್ರಜೆಕ್ ಒಂಜಿ ರೂಪೊನು ಕೊರ್ಪೊಲು. 'ಪೊಣಂಜೋವು' ಉಂದೆತ್ತ ಮೂಲಪದನೇ 'ಪೊಣ್ಣು'.

ವಿಶ್ವದ ಚೇತನ ಪೊಣ್ಣು. ಬೆಳಗಡ್ ಅಲೆನ ರಕ್ಷಣೆದ ಕಣ್ಣ್ ಪನ್ಪಿನವು ಒಂಜಿ ಕವಿಪಾತೆರ. ಉಂದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕೆಲಸದ ಪಿರವುಡು ಅಲೆನ ಕೈವಾಡ ಉಂಡು. ಅವು ಯೆಡ್ಡೆ ಅಥವಾ ಹಾಳು ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಆವು. ಆಣುಜೊವು ಒಂಜಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಯಿನ ಗೌರವೊನು ಪಡೆಯಿನದಾಗ ಅಯಿತ ಪಿರವುಡು ಅಲೆನ ಸ್ಫೂರ್ತಿದ ಚಿಲುಮೆಲಾ ಉಂಡು. ಅಯಿಕ್ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆ ತಾನೇ ಪಂಡುದು ಕಾಯ್ಯ ಮಲ್ಪವೊಲು. 'ಪೊಣ್ಣು ಒಲಿಂಡ ನಾರಿ ಮುನಿಂಡ ಮಾರಿ' ಈ ಪಾತೆರ ಅಲೆಗ್ ಒಪ್ಪಿದು ಬರ್ಪುಂಡು. ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡುಂಡ ತನ್ನ ಎಡ್ಡೆತನೊಕು ಹಾಳು ಪುದರ್ ಬತ್ತಿನದಾಗ ಆಲ್ ಹಸಿದ ಹೆಬ್ಬುಲಿಯಾದ್, ಕೆರಳಿದ ಸರ್ಪಿಣಿ ಆಪೊಲು. ಕಾರಣ ಅಲೆನ ಯೆಡ್ಡೆತನ, ನೆಕ್ಕ್ ಮಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟು ಬೂರಿನದಾಗ ಆಲು ಈ ರೂಪ ತಾಲೊಡು ಆಪುಂಡು. ಉದಾಹರಣೆ ಬೆಂಗಳೂರುಡು ನಡತಿನ ಶೀಲಾ ಜೈನ್ ಪ್ರಕರಣ - ಅರೆನ ಯೆಡ್ಡೆತನ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂಬಿನ ಶಕ್ತಿ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅದಗ ಆರೆನ ರೂಪ ಬದಲಾವೊಡು. ಅವ್ವೆ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಾದಿ.

'ಪೊಣ್ಣಗು ಪೊಣ್ಣೆ ಶತ್ರು' ಈ ಪಾತೆರ ಪೊಣ್ಣಗು ಸರಿಯಾಯಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ. ಪಂಡುಂಡ ಅಲೆನು ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದಿನಾಲು ಪೊಣ್ಣೆ. ಆ ಪೊಣ್ಣೇ ಈ ಸಾದಿನು ದಾಟಿನದಗ ಅಲೆಗ್ ಆಲೇ ಶತ್ರು ಆಪೊಲು. ಉದಾಹರಣೆ ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲೆನ ಲಡಾಯಿ. ಮಾಮಿ ಜೋರುಂದು ಮರ್ಮಾಲ್ ಪನ್ಪಿನಿ. ಮರ್ಮಲ್ ಜೋರುಂದು ಮಾಮಿ ಪನ್ಪಿನಿ. ಆಂಡ ರಡ್ಡ್ ರೂಪೊಲು ಪೊಣ್ಣು ತಾನೇ? ಮುಲ್ಪ ಮರ್ಮಲ್ ಮಾಮಿ ಹಿರಿಯೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೌರವ ಕೊರ್ತುಂಡ ಮಾಮಿಗು ಗೌರವದ ಜೊತೆಕ್ ಅಮ್ಮನ ಸ್ಥಾನಲಾ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಆರು ಮಾಮಿ ಆವಂದೆ ಮರ್ಮಲೆನ್ ಅಮ್ಮನ ಪ್ರೀತಿಡ್ ತೂವೊಂಬೆರ್. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ವಿಚಾರ ಮಾಮಿ ಆಂಡಲಾ ಮರ್ಮಲೆಡ ಮರ್ಮಲೆನು ತೂವಂದೆ ತನ್ನ ಮಗಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರೀತಿ ಭಾವಲೆನ್ ತೋಜಯೆರ್‌ಡ ಮುಲ್ಪ ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್ ಬದಲು ಅಪ್ಪೆ - ಮಗಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಭ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಒರಿಯನ್ ಒರಿ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂಡ 'ಮಾಮಿ - ಮರ್ಮಲ್' ಪದೊಕು ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಬೂರುಂಡು. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ವಿಚಾರ ಶೀಲಾಜೈನ್ ಅರೆನ. ಆರು ದಾದನೇ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತುದು ಉಪ್ಪಡು ಅರೆನ ವಿಚಾರಣೆಗು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಉಂಡು. ಆಂಡ ನಾಗರಿಕೆರ್ ಆಯಿನ ಪೊಣುಜೊವುಲು ಅರೆನ ಮನಸ್ಥಿತಿನು ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪಂದೆ ಅರೆನ ಮಿತ್ತು ಮಲ್ತಿನ ಪಂಡ ಪೊಣುಜೊವುಲೇ ಸೇರುದು ಮಲ್ತಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಿಜಕ್ಲೊಲಾ ಭಾರತದ ಪೊಣ್ಣುಲೆಗ್ ನಿಜವಾದುಲಾ ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ ದಿನಂಚಿನ ಪ್ರಸಂಗ. ಆಂಡ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶೊನು ತೂಯಿನ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಬೊಟುದು ತೆಲಿಪುನ ಭಾರತೀಯ ಯುವಜನಾಂಗ ನಾಗರೀಕೆರು ಪೊಣ್ಣನ ಮಿತ್ತು ದೀಯಿನ ಗೌರವೊನು ದೆರ್ತುದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸವುಂಡು. ಅರೆನ ಮಿತ್ತುದ ದೈಹಿಕ ಹಲ್ಲೆ ಪೊಣ್ಣಡನೇ ನಡತಿನ ಉಂದು ಎಂಚಿನ ಪೊಣ್ಣಗುಲಾ ಕಣ್ಣೀರು ಬರ್ಪಿನವೇ. ಇಂಚಿನ ಏತೋ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಕಣ್ಣುದ ಎದುರು ಬತ್ತುದು ಉಂತುಂಡು. ಆರು ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊಡು ಸತ್ಯಾಂಶ ಉಂಡು. ಅವು ಲಕ್ಕುದು ತೋಜೊಂದು ಇತ್ತುಂಡು. ಅವೆನು ಪೊಣ್ಣಾಯಿನಾಲು ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನೊಡು.

'ಅವನತಿಗ್‌ಲಾ ಕಾರಣ ಪೊಣ್ಣೆ ಒಳಿತುಗ್‌ಲಾ ಕಾರಣ ಪೊಣ್ಣೆ' ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಪೊಣ್ಣಗ್ ಯೆಡ್ಡೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ತಿಕ್ಕೊಂದೆ ಇತ್ತುಂಡ್, ಗೌರವಲಾ ತಿಕ್ಕೊಂಡ್. ಎಂಚಿನ ರೀತಿಡ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಅಲೆಡ ಆಲೇ ನಿರ್ಮಿಸವೊಂದಿನ ಒಂಜಿ ಕಲೆ. ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಎಂಚಿನ ರೀತಿಡ್ ಉಪ್ಪೊಡು, ಬಾಳೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಗ್ರಂಥೊಲು, ಕಾವ್ಯೊಲು, ಕಾದಂಬರಿಲು ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ತ್. ನಿದರ್ಶನೊಲೆನ್ ಕೂಡಾ ನೀಡ್‌ದ. ಅಂಚೆನೆ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಗೌರವ ತಿಕ್ಕೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೆರೆನ ಪ್ರಭಾವೊಗ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಪೋದು ಅವು ತನ್ನ ಗಡಿ ದಾಂಟ್‌ದ್ ದೊಂಕುದು ಅಡಿ ಪಾಡ್‌ದುಂಡು. ಉದಾಹರಣೆಗ್ ಚಲನಚಿತ್ರೊಡು ತೋಜವುನು 'ಶೀಲ ಬೊಕ್ಕ ತಿಗಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ಮುಚ್ಚುನ ವಸ್ತ್ರದ ತುಂಡುಲು, ಅಶ್ಲೀಲ ದೃಶ್ಯೊಲು ಜವನೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರ್‌ದ್ ಆಯಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅನಾಚಾರ ಪನ್ಪಿನ ಕ್ರೂರ ಕೆಲಸೊಗು ಜಪ್ಪುವೆ. ಉಂದೆತ್ತ ನಿರ್ಮಾಣ ಪೊಣ್ಣಡನೇ ಆತಿನ. ಪೊಣ್ಣು ಈ ತರಹ ವರ್ತಿಸಯಿನಲ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ ಆಪುಂಡು. ಅಯಿತ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಆಣ್ ಆಂಡಲಾ ನಟನೆ ಮಲ್ಪುನಾಲ್ ಪೊಣ್ಣು ತಾನೇ? ಅವುಲಾ ಬೋಡು ಆಂಡ ಅಯಿಕುಲಾ ಒಂಜಿ ಮಿತಿ ಉಪ್ಪೊಡು. ಮಿತಿ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರ್‌ಂಡ ಅಧೋಗತಿಯಾಪುಂಡು. ಪೊಣ್ಣಾಯಿನಾಲ್ ಅವೆನ್ ಧಿಕ್ಕರಿಸಾದ್ ಭಾರತೀಯ ಪೊಣ್ಣನ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ದೆರ್ತೊದ್ ತೋಜವೊಡು. ಅವು ಅಲೆನ ಪಾಲ್‌ದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ 'ಬರ್ನಾಡ್‌ಷಾ' ಪೊಣ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ರಸವತ್ತಾಯಿನ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತುದೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ಪನ್ಪಿನ ಪದೊಕು ತನ್ನ ಕವಿವಾಣಿನ್ ಈ ತರಹ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತೆರ್ 'ಹೆಣ್ಣು ಕಾವ್ಯದಂತೆ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಅರ್ಥೈಸಿದಷ್ಟೂ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವವಳು' ಪಂಡ್‌ದ್. ಆರ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಗೌರವದ ದೃಷ್ಟಿಡು ನಾಲು ತರಹದ ವಿಂಗಡನೆ ಮಲ್ತುದೆರ್. ಆಣು ಆಯಿನಾಕುಲು ಪೊಣ್ಣನು ಈ ತರಹ ತೂಪೆರ್.

1. ಗಂಡಸಾದವನು ತಿಳಿದ ಹೆಣ್ಣನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾನೆ. 2. ಗಂಡಸಾದವನು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹೆಣ್ಣಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. 3. ಚೆಲುವೆ ಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರುತ್ತಾನೆ. 4. ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಪೊಣ್ಣು ಪುಟ್ಟಿನದಗ ಜನೊಕುಲು ಜರೆವೆರ್ ಪೊಣ್ಣು ಬೋಡ್ಚಿಂದ್. 'ಭ್ರೂಣ' ಹತ್ಯೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪೊಣ್ಣನ ಕುಲೊಕು ಕಳಂಕ ಕನದೆರ್. ಉಂದು ತಪ್ಪು, ದಾಯೆಗಾದ್? ಭೂಮಾತೆನ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಹೋಲಿಸದೆರ್. ಗೋಮಾತೆನ್ ಕೂಡಾ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಚೇತನನೇ ಪೊಣ್ಣು. ಪೊಣ್ಣನ್ ಪೆತ್ತಿನ ಅಪ್ಪೆಲಾ ಪೊಣ್ಣತ್ತೇ, ಆಣನ್‌ಲಾ. ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಸಲಹುನ ನವದುರ್ಗೆಯೆರ್ ಕೂಡಾ ಪೊಣ್ಣತ್ತೇ? ಪೊಣ್ಣು ಪೊಣ್ಣು ಪಂಡ್‌ದ್ ದಾಯೆಗ್ ಜರೆವೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಪೊರ್ಲು ಪಂಡುದು ಕವಿಭಾಷೆಡ್ ಪದ ಪಂಡ್‌ದ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪೆರ್.

ಪೊಣ್ಣು ಬುದ್ಧಿವಂತೆ, ಶೂರೆ. ಸಕಲಗುಣ ಸಂಪನ್ನೆ ಪೂರಲಾ ಆತೊಲು. ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಬೆಳವಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ, ಒನಕೆ ಓಬವ್ವ ಮೊಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲ ವೀರವನಿತೆಯರೇ! ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು 'ಗಾನಕೋಗಿಲೆ' ಮೆರ್ಲಾ ಪೊಣ್ಣೇ. ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಆಯಿನ

ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಲಾ ಪೊಣ್ಣೇ. ಇನಿತ ದಿನೊಟು ದೇಶದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಯಿನ 'ಪ್ರತಿಭಾ ಪಾಟೀಲ್' ಮೆರ್ಲಾ ಪೊಣ್ಣೇ. ಮೆರೆನ ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸೊಗು ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಪೊಣ್ಣಾಯಿನ ನಮ ಮಾತೆರ್ಲ ಮೆಚ್ಚೊಡೆ. ಇಂಚನೆ ಮಸ್ತು ಉದಾಹರಣೆಲು ಉಲ್ಲ. ರಾಮ ಸೀತೆನ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತಿನದಾಗ ಅಲೆನ ಸತ್ಯೊಡು ಆಲ್ ತನ್ನ ಪಾವಿತ್ರ್ಯೊನು ಒರ್ಪವೊಂಡೊಲು. 'ಪೊಣ್ಣು ಸತ್ಯ, ಆಣು ನಂಬಿಕೆ' ಉಂದು ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಒಂಜೆಕ್ ಒಂಜಿ ಬೆಸೆದುಂಡು. 'ನಾಣ್ಯದ ರಡ್ಡ್ ಮೋನೆದಲಕ್ಕ, ಮೋನೆದ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣುದಲೆಕ್ಕ'. ಪುರಾಣದ ಅನಸೂಯಾ, ಅಹಲ್ಯಾ, ಸೀತೆ, ಮಂಡೋದರಿ ಮೊಕಲು ಮಾತೆರ್ಲ ಪೊಣ್ಣು ಕುಲದಕ್ಲು ತಾನೇ!?

'ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಲಾ ಆಲೇ, ಮಾರಕ ಶಕ್ತಿಲಾ ಆಲೇ'. ಎಂಚ ಪಂಡ ಇಲ್ಲಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಕೊರ್ಪಲ್. ತ್ಯಾಗಮಯಿ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಣ್ಣನ ಪ್ರೀತಿಡು ನೆಮ್ಮದಿ ಕಳೆವೊಂದು ವಂಚಿತೆ ಆಯಿನಾಯೆ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಪೊಣ್ಣನ ಕೈತಲ್ ಪೋನಗ ನೆಮ್ಮದಿ ಪ್ರೀತಿ ಪಡೆವೆ. ಮುಲ್ಪ ರಡ್ಡ್ ರೂಪರೇಖೆಲುಲಾ ಪೊಣ್ಣು ಪನ್ಪಿನಯಿಟ್ ಸಂದೇಶನೇ ಇಜ್ಜಿ. 'ಒರ್ತಿಡ ಪ್ರೇರಣೆ, ಬೊಕ್ಕೊರ್ತಿಡ ಮಾರಣೆ ಕಾರಣ ಪೊಣ್ಣೆ ಅಳಿವು ಉಳಿವು ಪೂರಾ ಅಲೆನ ಕೈಟ್ ಉಂಡು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಆಲೆನ್ ದೂಷಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ. 'ಸರ್ವಂ ದೇವಿಮಯಂ ಜಗತ್' ಪನ್ಪೆರ್. ಪೊಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸ್ ಶಾಂತಸಾಗರ, ಆಕಾಶದಾತೇ ವಿಶಾಲ, ಕಡಲ್ದ ಅಲೆಕುಲ್ನಂಚ ಏರಿಳಿತ ಕೂಡಾ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಪೊಣ್ಣು ಅಪ್ಪೆಗ್ ಮಗಲಾದ್, ಕಂಡನೆಗ್ ಬುಡೆದಿಯಾದ್, ಇಲ್ಲದ ಆದರ್ಶ ಗೃಹಿಣಿ ಆದ್ ಮಾಮಿಗ್ ಮರ್ಮಲಾದ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಆದ್, ಪುಲ್ಲಿಲೆಗ್ ಪ್ರೀತಿದ ಅಜ್ಜಿಯಾದ್ ನಾನಾ ರೂಪೊಡು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸ್‌ದ್ ಯಶಸ್ಸ್‌ನ್ ಸಾಧಿಸವೊಲು. 'ಹೆಂಡತಿ ಒಬ್ಬಳು ಮನೆಯೊಳಗಿದ್ದರೆ ನನಗದೇ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ' ಪನ್ಪಿನವು ಪುದರ್ ಪೋತಿನ ಕವಿವಾಣಿ. 'ಬೆಚ್ಚನಾ ಮನೆ, ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನು, ಇಚ್ಛೆಯನರಿವ ಸತಿ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಿಚ್ಚು ಹಚ್ಚು' ಪನ್ಪಿನವು ಸರ್ವಜ್ಞನ ನುಡಿ. 'ಗೃಹಿಣಿ ಗೃಹ ಮುಚ್ಯತೇ' ಪಂಡ ಇಲ್ಲು ಪಂಡ ಪೊಣ್ಣು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಒಂಜಿ ಉಕ್ತಿ. ಪೊಣ್ಣಗ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಲ್ಪುನ ಅರುಂಧತಿ, ಅನಸೂಯಾ, ಗೌರಿ ಇತ್ತಿಲಕ್ಕ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ್ ದೀರ್ಘ ಸುಮಂಗಲಿಯಾದ್ ಉಪ್ಪುಲಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮುಲ್ಪ ಪೊಣ್ಣನ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಹೋಲಿಸದೆರ್. ಪುರಾಣೊಡು ಪೊಣ್ಣಗ್ ಎಂಚಿನ ಗೌರವ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತುಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ವ್ಯಕ್ತ ಆಪುಂಡು. ಈ ಗೌರವೊನು ಆಲ್ ಇಂಚೆನೇ ಒರ್ಪವೊಂಡ ಅಲೆನ ಕನಸು ನನಸು ಆಪಿನಯಿಟ್ ಸಂದೇಹನೇ ಇಜ್ಜಿ. 'ಸಮಾಜೊಡು ಪುರುಷಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಶಿಥಿಲ ಆದ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಮಾತಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶೊಲು ತಿಕ್ಕುನ ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು 'ಗೃಹಿಣಿ ಗೃಹದ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಅಲೆನ್ ಆಲ್ ಕಲ್ಪನೆ ಮಲ್ಪುನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ. ಶಿಕ್ಷಣೊಡು ವಂಚಿತೆರ್ ಆಯಿನ ಹಳ್ಳಿದ ಪೊಣುಜೊವುಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿ ಪಡೆದು ಕಂಡನಿ – ಇಲ್ಲು – ಜೋಕುಲು ಈ ಸೀಮಿತ ವಲಯೊಡು ಪಿದಾಯಿ ಬರ್ಪಿನವು ಇನಿ ನಮ ತೂವೊಲಿ.

ಭಾರತ ದೇಶೊನು ಪೊಣ್ಣಗ್ ಹೋಲಿಸದೆರ್. ಉಂದು ಸಮಾಜ ಪೊಣ್ಣನ ಮಿತ್ತ್ ದೀತಿನ ಗೌರವೊನು ಸೂಚಿಸವುಂಡು. ಪವಿತ್ರ ಆಯಿನ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಡು ಪೊಣ್ಣಗು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಸಂದುಂಡು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಡು ಸರ್ವಲಾ ಆಲೇ. ಅರ್ಥಾತ್ ವಿಶ್ವದ ಚೇತನನೇ ಪೊಣ್ಣು.

ಪೊಣ್ಣು ಕಡಲುದ ಲೆಕ್ಕ
ಅಲೆನ ಪ್ರೀತಿ ಕಡಲ ಅಲೆತಲೆಕ್ಕ
ಎಂಕ್ಲು ಕಡಲುಡು ತೇಲುನ ಮೀನುಲೆಕ್ಕ
ಬೆಸ್ತೆ ಬೀಸುನ ಬಲೆಕು ಬಂಧಿದಲ್ಕ

ಅರ್ಥಾತ್ ಕಡುಲುಡುದ ತೇವಿನ ಮೀನುನು ದಟೊಕು ಕನತಿನದಗ ವಿಲ ವಿಲ ಒದ್ದಾಡುದು ತೈಪಿಲಕ್ಕ ಪೊಣ್ಣನ ಪ್ರೀತಿಡು ಅಲೆನು ನಮ ಕೆಳೆವೊಂಡ. ಎಂಕ್ಲು ಮಾತೆರ್ಲ ಜೈಲ್ ಸೇರಿನ ಖೈದಿಲಕ್ಕ ಆಪ. ಪೊಣ್ಣನ ಮಹತ್ವ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಆತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಆತುಂಡು. ಪೊಣ್ಣನ ಪ್ರೀತಿದ ಮೌಲ್ಯೊಲು ಅಲೆನು ಎತ್ತರದ ಮಟ್ಟೊಗು ಕನಪುಂಡು. 'ಪೊಣ್ಣು ರೂಪೇಷು ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಚರಣೇಶು ದಾಸಿ, ಕಾರ್ಯೇಷು ಮಂತ್ರಿ, ಶಯನೇಷು ರತಿ ಕ್ಷಮಯಾಧರಿತ್ರಿಯಾದು ಪೂರಾ ರಂಗಲೆಡ್ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗದ ಮಾತೆ ಆತೊಲು.

ಪೊಣ್ಣಾಯಿನಾಲ್ ಸಿರಿತನ – ಬಡತನ ಬತ್ತುಂಡ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತೋಜವಂದೆ ನಡತೊಂದು ಪೋಪೊಲು. ಕಂಡನೆಗಾದ್ ಅಮ್ಮ – ಅಪ್ಪನ್ ತ್ಯಾಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ, ಶಾಂತಿ, ಸಹನೆ ಇಂಚನೆ ಸಾವಿರಾರು ಮೋನೆದ ಕನ್ನಡಿಯಾದ್ ಬಾಳ್‌ದ್ ಕಡೆಕ್ ಭೂಮಿಡ್ ಐಕ್ಯವಾದ್ ಪೋಪೊಲು. 'ಕಲ್ಪನಾಚಾವ್ಲ ಮೇರ್ ದೇಶದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಧನೆದ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರ ತನ್ನ ಜೀವನೇ ಬಲಿ ಕೊರಿಯೆರೆ. ಉಂದು ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನ ಸಂಗತಿ.

ಕಡೆಕ್ ಪನ್ಪಿನಿ ದಾದ ಪಂಡ ಕರುಣೆ – ಕನಿಕರೊನು ತನ್ನ ಸೆರಂಗ್‌ಡ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಸೃಷ್ಟಿದ ಪೊಣ್ಣಾದ್ ಅರ್ಥಾತ್ ಅಪ್ಪೆ ಆದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಅರ್ಥ ಕೊರುದು ಭೂಮಾತೆನ ಮಡಿಲು ಸೇರುದು ಪೋಪೊಲು ಪೊಣ್ಣುಗು ಮಾತೆಟ್ಲ ಜಯ ದೊರಕ್‌ದ್ ಅಲೆನ 'ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ' ಆವಂದೆ ಆಲ್ ಸದಾ ಕಾಲ ಒರಿಯಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಾರೈಸ್‌ದ್ ಈ ಲೇಖನೊನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸವೆ. 'ಪೊಣ್ಣು' ಪನ್ಪಿನ ಪದೊಕು ಪೊಣ್ಣಾದ್ ಗೌರವಿಸೊಂದು ಉಲ್ಲೆ. ಪೊಣ್ಣು ನಾಡ್‌ದ ಬೊಲ್ಪು ಬೊಕ್ಕ ಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಉಂದೆತ್ತ ಅರಿವು ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಯಸುವೆ.

●

ಬೆಂದಡ ತಿಂಬ - ಕಂಡ್ಯಡ?

ಪದ್ಮನಾಭ ಮಿಜಾರು

'ಅಯ್ಯ, ಕರೆಂಟ್ ಪೋಂಡು. ಅಜ್ಜೆರೆ, ಕರೆಂಟ್ ಬೇಗ ಬರುವತ್ತೆ? ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಇಂಚ ಅಪಗಪಗ ಕರೆಂಟ್ ಪೋಪುಜ್ಜಿ' ಪಂಡೆ ಸುರೇಶೆ.

'ಇನಿ ಬೈಯ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಕರೆಂಟ್ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಕೋಡೆ ಪೇಪರ್‍ಡ್ ಪಾಡ್ದೆರ್. ಕರೆಂಟ್ ಬೇಗ ಬರಂದ್' ಪಂಡೆರ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಆರೆನ ಮೋಕೆದ ಪುಳ್ಳಿ ಸುರೇಶಡ. ಮಗನ ಸಂಸಾರ ನವರಾತ್ರಿದ ರಜೆಕ್ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಜ್ಜೆರೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಕಳೆ ಬಯ್ದ್‌ಂಡ್. 'ಅಜ್ಜೆರೆ, ಯಂಕ್ ಮೂಲು ಬೋರ್ ಆಪುಂಡು. ಕೇರಂ ಗೊಬ್ಬುಗನೇ' ಕೇಂಡೆ ಸುರೇಶೆ. ಏಳನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಕಲ್ಪುನ ಆಣ್ ಸುರೇಶೆ ಬಾಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ 'ಬೋರ್' ಆಪುಂಡು ಪಣ್ಪಿ ಶಬ್ದ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಮನಸ್‌ಡೆ ಪಂಡೆರ್ - 'ಇತ್ತೆದ ಕಾಲದ ಮೈಮೆ. ಈ 'ಬೋರ್' ಆಪಿನ ಮಾತ ಜೋಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಡ್‌ಲಾ ಕೇಣೊಂದುಲ್ಲೆ'. ಕೇರಂ ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಅಯ್ತ ಕಾಯಿಲು ಓಲು ಬಿರ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡಾ ದಾನ್ನಾ. ಬಲ, ನಮ ಬಿತ್ತಿಲ್‌ಗ್ ಪೋಯಿ ಪಂಡೆರ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಸುರೇಶಡ. ಸುರೇಶೆಲಾ ಅಜ್ಜೆರ್‌ಲಾ ಕಂಡದ ಪುಣಿಟೇ ನಡತೊಂದು ಕಂಡದ ತರೆಕ್ ಪೋಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಪುಣಿತ ಬರಿಟ್ ಒಂಜಿ 'ಹೆಜ್ಜಪ್ಪೆ' ಗುಜ್ಜೆದ ಮರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಮರದ ಮುದೆಲ್‌ಡೇ ಐನ್ ಆಜಿ ಗುಜ್ಜೆಲ್ ನೇಲೊಂದಿತ್ತ್. ಅಜ್ಜೆರ್ ಬೊಟ್ಟುದು ತೂಯೆರ್ 'ಒಂಜಿಲಾ ಬುಲೆದಿಜ್ಜಿ' ಪಂಡೆರ್.

'ಅಜ್ಜೆರೆ ನಮ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಪೋಪಿನೇಡ್ದ್ ದುಂಬು ಗುಜ್ಜೆ ಬುಲೆದ್, ತಿನರೆ ತಿಕ್ಕು ಅತ್ತೆ? ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಒಂಜಿ ಪಚ್ಚೇರ್‌ಗ್ ರಡ್ಡ್ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರೊಡು'. 'ಅಯ್ಕೆ ಬಾಲೆ ಈ ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಊರುಡೇ ಬತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುಲ. ಇತ್ತೆ ಬದ್ಕ್ ತೂವೊಂಡಡ ಬಂಜಾರೆ ಉಂಡುದು ಸುಕೊಟು ದಿನ ಕರೆವೊಳಿ. ಯನ ಕಡೆತ ದಿನಕ್ಲೆಡಾಂಡಲಾ ಜೋಕುಲುಬಾಲೆಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಬದ್ಕೆರೆ ಆವು' ಪಂಡೆರ್ ಅಜ್ಜೆರ್. 'ಆವು ಅಜ್ಜೆರೆ, ಯಾನ್ ಊರುಡೇ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುವೆ' ಪಂಡೆ ಸುರೇಶೆ.

ಕಂಡದ ಒಂಜಿ ಮೂಲೆಡ್ ಕೈಪುಕಾಯಿದ ಬಿತ್ತ್ಲ್ ಉಂಡು. ತೆಕ್ಕರೆದ ಬೂರು, ಕುಂಬ್ಡದ ಬೂರು, ಕೆಂಬುಡೆದ ಬೂರು ಮಾತೆಟ್ಲಾ ಕಾಯಿ ಪತ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಕುಂಬ್ಡ! ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಕೆಂಬುಡೆ! ಅಜ್ಜೆರೆ, ಯಾನ್ ನನೊರ ಬನ್ನಾಗ ಕೆಂಬುಡೆದ ಬಿತ್ತ್ ದೆತ್ತ್ ದೀಲೆ. ಅವೆನ್ ಸೊಲ್ತುದು ಪೊರಿತ್‌ದ್ ಕಾರ ಉಪ್ಪು ಪತ್ತಾದ್ ಅಮ್ಮ ಕೊರ್ಪೆರ್ಲು. ವಾ ರುಚಿ ಅತ್ತೆ ಅಜ್ಜೆರೆ'.

'ಮೂಲು ಎಂಕ್ಲು ಅವೆನ್ ಅರ್ಕಂಜಿಗ್ ಪಾಡುವ. ಅವೆನ್ ಸೊಲ್ತುದು ಪೊರ್ತುದು ಮಾತ ಮಲ್ಪೆರೆ ಏರೆಗ್ ಪುರ್ಸೊತ್ತುಂಡು? ನಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಂಡ ನುಂಗಾದ್ ದೀಕ' ಪಂಡೆರ್

ಅಜ್ಜೆರ್. 'ಅಜ್ಜೆರೆ ಮೂಲು ತೂಲೆ, ತೆಕ್ಕರೆ ಕರ್ತ್ ಪಾಡ್ದಿನ' ತೋಜಾಯೆ ಸುರೇಶೆ. 'ಉಂದು ಕುದ್ಕನ ಕೆಲಸ. ಅಯ್ಕೆ ಬೇಲಿದ ಲೆಕ್ಕ ಬೂರುಲೆನ್ ಬುಲೆಪಾವುನಿ. ಬೂರುಡ್ದು ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗರೆ ಕಾಡ್‌ಪಂಜಿ ಕುದ್ಕೆರ್‌ನಾಕ್ಲು ಮಾತ ಪೋಡಿವ. ಇಜ್ಜೀಂದಾಂಡ ಬಿತ್ತಿಲ್‌ಡ್ ಕೈಪುಕಾಯಿದಾಲ ಒರ್ಯಂದ್. ಕಿರೆಂಗ್‌ದ ಬೂರು ಮಾತ್ರ ಒರ್ತ್ಯ' ಪಂಡೆರ್ ಅಜ್ಜೆರ್. ಒಂಜಿ ಲತ್ತ್ ತೆಕ್ಕರೆ ಕೊಯ್ದ್ ಸುರೇಶಗ್ ತಿನರೆ ಕೊರ್ಯೆರ್. ತಿನ್ ಪಂಡೆರ್. 'ದೆಕ್ಕಂದೆ?' 'ಅಂದ್ ಅಪಗನೇ ತಿನ್‌ಂಡ ಐಟ್ ಸತು ಮಸ್ತ್, ತಿನ್, ದಾಲ ಆಪುಜ್ಜಿ' ಪಂಡೆರ್ ಅಜ್ಜೆರ್. ಸುರೇಶೆ ತಿಂದೆ. 'ವಾ ರುಚಿ! ಮಾರ್ಕಿಟ್‌ಡ್ ತಿಕ್ಕುನವು ತಯ್ತಿ ಕಜಿಪುಕಾಯಿ' ಪಂಡೆ ಸುರೇಶೆ. ಆನಿಗ್ ಕಜಿಪುಗು ಬೋಡಾಪಿನಾತ್ ಲತ್ತಣೆ, ಬೆಂಡೆ ಪಜಿಮುಂಚಿ ಕೊಯ್ಯೊಂದು ಬಿತ್ತಿಲ್‌ಡ್ದ್ ಅಜ್ಜೆ ಪುಲ್ಲಿ ಪಿರ ಬತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ಕೋಣೆಡ್ ಬೇಂಚಿದ ಮಿತ್ತ್ ನಾಲೈನ್ ಅರಿತ ಮುಡಿ ದೀತಿನೆನ್ ಸುರೇಶೆ ತೂಯೆ. 'ಅಜ್ಜೆರೆ, ಈ ಅರಿತ ಮುಡಿ ವಾ ಮರಟ್ ಆಪಿನಿ? ಈ ಅರಿತ ಮುಡಿತ ಮರ ನಮ್ಮ ಬಿತ್ತಿಲ್ಡ್ ಇಜ್ಜಾ?' ಕೇಂಡೆ. ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ತನ ಪುಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂಬೆ ಪಣ್ಪೆನೇನ್ ನಂಬೆರ್ನೇ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಊರುಡು ವಾ ಕಿನ್ನಿಬಾಲೆಲಾ ಅರಿತ ಮುಡಿ ಮರಟ್ ಬುಲೆಪಿನಿ ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ಪಂಬು. ಮೀಸೆ ಕೊಡ್ಯೆರೆ ಸುರುವಾತಿ ತನ ಪುಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಣುನ್ಯಾ? ಮಾತ ಪೇಂಟೆದ ಪ್ರಭಾವ. ಅಲ್ಪ ಓಲು ತೂತೆ ಅರಿತ ಮುಡಿ? ಊರ್ಯಾಯೆ ಏರಾಂಡಲಾ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆನ್ ಕೇಂಡಿನಾಗ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ ಖಂಡಿತ ಸುರೇಶನ್ 'ಎಡ್ಡದೂಮೆರೆ' ಸಾಲ್‌ಗ್ ಸೇರಾದ್ವೆರ್. ಇಂಚ ಮನಸ್‌ಡ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಎಣ್ಣೊಂಡೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಸುರೇಶಗ್ ತನ್ನ ಮನಸ್‌ನ್ ತೆರಿಪಾವಂದೆ 'ಬಾಲೆ ಕಂಡೊದ ಬಾರ್‌ನ್ ಎಂಚ ಅರಿ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಪಣ್ತೆ ಅತ್ತಾ? ಬಾರ್ ಬೆಯ್ಪಾವಂದೆ ಉಜ್ಜೇರ್ಡ್ ಕುಟ್ಟುದು, ಪುಡೆತ್‌ದ್ ಉಮಿ ಬೇತೆ ತೌಡು ಬೇತೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಬುಲಂತ್ಯೆ ಅರಿ ಆಪುಂಡು. ಬಾರ್‌ನ್ ಬೈಪಾದ್, ಜಾಲ್‌ಡ್ ನುಂಗಾದ್ ಕುಟ್ಟುದು ಉಮಿ ತೌಡು ಬೇತೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಉರ್ಪೆಲ್ ಅರಿ ಆಪುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ನಿಕ್ಕ್ ಯಾನ್ ದುಂಬು ತೆರಿಪಾದೆ, ಮದತ್ತ್‌ಂಡಾ? ನಿಕ್ಕ್ ಪಾವು, ಬಳ್ಳ, ಸೇರ್, ಕಳಸೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ದುಂಬುಡು ಅರಿಬಾರ್‌ನ್, ಒಯ್ತ್ ಲತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಅವೆನಿ ತೋಜಾದ್ ತೆರಿಪ್ಪಾದೆ. ಇತ್ತೆ ಮುಡಿ ಎಂಚ ಕಟ್ಟುನಿ ಕೇಣ್‌ಲ ಪಣ್ಪೆ. ಐನ್ ಆಜಿ ಬೈತ ಸೂಡಿಲೆನ್ ನಡುಟು ಕಟ್ಟ್‌ದ್, ಉರುಂಟು ಬುಡ್ಪಾದೀದ್, ಅರಿದೊರ್ಯಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಿತ್ತ್ ಬೈಪಾಡ್ದ್ ಐತ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಮೂಜಿ ಕಳಸೆ ಅರಿ ಪಾಡ್ದ್ ಬೈತ ಬಲ್ಲ್‌ಡ್ ಉರುಂಟು ಕಟ್ಟ್ ದೀಂಡ ಅರಿತ ಮುಡಿ ಆಪುಂಡು. ಅವೆನ್ ಕಟ್ಯೆರ್ಲಾ ಗೊತ್ತು ಬೋಡು. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅವೆನಿ ಕಟ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅವು ಒಂಜಿ ಕಲೆ. ಇತ್ತೆ ಮಾತ ಆ ಕಸುಬೇ ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಗೋಣೆಡ್ ಜಿಂಜಾಂಡ ಆಂಡ್. 'ಅಜ್ಜೆರೆ ಉಂದೆನ್ ಏರ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನಿ?' 'ಯಾನ್' 'ಈರಾ? ಈರೆಗ್ ಏರ್ ಕಲ್ಪಾದಿನಿ?' 'ನಲಿಕೆದ ಕರ್ಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒರಿ ಇತ್ತೆ. ಆಯೆ ಜಾತಿಡ್ ನಲಿಕೆದಾಯೆ. ಪಂಜುರ್ಲಿ ಕೋಲ ಕಟ್ಟೀಡೆ. ನಲಿಕೆಡ್ ಬಾರೀ ಬಿರ್ಸೆ. ಮುಡಿಕಟ್ಟುನೆಟ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಬಿರ್ಸೆ. ನಲಿಕೆದಕ್ಲೆನ್ ಮುಟ್ಟೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಯನ ಮಗೆ ನಾಲನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ಯನ ಒಟ್ಟುಗೇ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋತಿನಿ. ಸಾಲೆಡ್ ಆಯನ್ ಮುಟ್ಟೇದ ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆ ಅಂಗಿ ಕಳೇದ್ ಮೂಲೆಡ್

ದೀದ್, ಮನದಾನಿ ಕುಡ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಯಿನಾಗ ಅವೆನಿ ಪಾಡೇದ 'ಅಂಗಿ ತೊಯ್ಪೆರೆ ಇಜ್ಜೇ?' 'ತೊಯ್ಪುನಿ ವಾರೊಗೊರ' 'ಇಸ್ತ್ರಿ?' 'ಇಸ್ತ್ರಿಯಾ ಮೇಸ್ತ್ರಿಯಾ? ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ' 'ನಲಿಕೆದಕುಲೆನ್ ದಾಯೆ ಮುಟ್ಟೆರೆ ಬಲ್ಲಿ? HIV ಮಿನಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡೆ?' 'ಅವು ದಾಲ ಅತ್ತ್. ದುಂಬುದ ನಮ ಊರುದ ಕಟ್ಟ್ ಅವ್.' 'ಆ ಕಾಲೊಡ್ದು ನಮ ಕಾಲೊನೇ ಎಡ್ಡೆ ಅತ್ತೇ? ಏರೆನ್ಲಾ ಮುಟ್ಟರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಇಜ್ಜಿ ಅತ್ತೇ?' 'ಅಂದ್ ಬಾಲೆ, ಆ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲ ಎಡ್ಡೆ ಅವ್ ಉಪ್ಪಡ್. ಆ ನಲಿಕೆದ ಕರ್ಯನ್ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟೆರೆ ಲೆಪ್ಪೆದೇರ್. ಆಯೆ ಪೋದು ಕಟ್ಟ್‌ನಾಗ ಯಾನ್ ಅಡೆಪೋದ್ ತೂವೆ. ಆಯೆ ಬೈ ಎಂಚ ದೀಪೆ? ಅರಿ ಓಲು ಪಾಡ್ವೆ, ಅವೆಕ್ ಎಂಚ ಬಲ್ಲ್‌ಸುಂದ್‌ವೆ? ಪೊಲಿಮಣೆಟ್ ಹಾಕ್‌ದ್ ಎಂಚ ಉರುಂಟು ಮಲ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಂಚನೇ ಕಟ್ಟೆರೆ ಕಲ್ತೆ. ಸುರುಸುರುಕು ಅವ್ ಜೊಳ್ಳಾಸಾದ್ ಅಜ್ಜ ಪೊತ್ತೇಲ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಆವು'. 'ದಾದ ಅಜ್ಜೆರೆ ಈರ್‌ಲಾ ಬಪ್ಪಾರ್ ಪಾತೆರುನ್ಯೆ?' ಅಜ್ಜೆರ್ ತೆಲ್ತೆರ್. 'ಮುಡಿ ದಾಯೆ ಕಟ್ಟೊಡು? ಅರಿ ಆಡ್ಗೆ ದೀವರೆ ಆಪುಜಾ?' ಕೇಂಡೆ ಸುರೇಶೆ. 'ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಇಜ್ಜಂದಿ ಕಾಲೊಡು, 'ಪುಗೆತ ಅಟ್ಟೊಡು ಮುಡಿ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪಾಡ್‌ಂಡನೇ ಮರ್ಯಲ ಇಡೀ ಹಾಳಾವಂದೆ ಒರ್ಯ್. ಕುಟ್ಟೆ ಸುರಿಯಂದೆ ಪುರಿ ಆವಂದೆ ಉಪ್ಪು. ಕರ್ಯೆ ಮುಡಿ ಕಟ್ಯೆಡ ಉರುಂಟು ಚೆಂಡೆದಲೆಕ್ಕೊ ಆವು. ಆಂಡ ಆಯನ ಸೀಂತ್ರಿ ಬುದ್ಧಿಡ್ದಾವರ ಆಯೆ ತಯ್ತೆ. ಆಯಗ್ ನಲಿಕೆ, ಮುಡಿ ಕಟ್ಟುನ ರಡ್ಡ್ ಕಸುಬುಡು ಆಯನ ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಬಂಜಿ ಜಿಂಜಾವೆರೆ, ಅಲ್ತಡೇಗ್ ಸುಖೊಟು ಉಪ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾಪಿನಾತ್ ಕಾಸ್ ತಿಕ್ಕು. ಈ ಊರುಡು ಒರಿ ಬಟ್ರ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ 'ಮೀಸೆ ಬಟ್ರ್‌ಂದೇ ಲೆಪ್ಪೆದೇರ್ - ಆತ್ ಮಲ್ಲ ಮೀಸೆ. ಎಲ್ಲಿ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಆರ್ ಕಣ್ಣ್ ಮಳೆದ್ ತೂಯೆರ್ಡ ಪೋಡಿದ್ ಪಟಿಕೆ ಮೈತೊಂದಿತ್ತಾ. ಮಲ್ಲ ಜೀವ. ಮಲ್ಲ ಜೀವೊಗು ತಕ್ಕ ಬಾರೀ ಧೈರದಾರ್. ತೂವೆರೆ ಪಿಲಿತಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತೇರ್ಡಲಾ ಮನಸ್ ಮಾತ್ರ ಪೆತ್ತದ. ಬಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್. ಬಡವೆರ್ ಪಣ್‌ಂಡ ನಾಲ್ ಕಾಸ್ ಎಚ್ಚ ಕೊರ್ಪಿ ಕೈ. ಆರೆನ ಇಲ್ಲಗ್ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟೆರೆಲಾ ಪರಕೆದ ನಲಿಕೆಗ್‌ಲಾ ಕರ್ಯನ್ ಲೆಪ್ಪೇದೇರ್. ಆಂಡ ಆಯಗ್ ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ಬರ್ಯೆರೆ, ದಾಯೆ, ಚಾವಡಿಗ್ ಮಿತ್ತಾರ್ಯೆರೆ ಬುಡಾಯೆರ್. ಆಯೆ ನಲಿಕೆದಾಯೆ ಅತ್ತಾ, ಎಂಕ್ಲೆ ಸಾಲೆಗ್ ಆಯನ ಮಗೆ ಬನ್ನಾಗ ಆಯನ್ ನಮ ಸಾಲೆಡ್ ಮುಟ್ಟೊಂದಿತ್ತ. ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿಸಾತ್‌ಗ್ ಸಾಲೆದ ಅಂಗಿ ಕುಂಟು ದೆತ್ತ್‌ದೀದ್ ಬೇತೆ ಅಂಗಿ ಪಾಡೇದ. ಅಂಚ ಅಪಗದ ಕಟ್ಟ್ - ರೀತಿ' ಪಂಡೆರ್. 'ಅಂದ್ ಅಜ್ಜೆರೆ ಈರ್ ಇತ್ತೆ ಪಂಡೆ ಸುರೇಶೆ. ಅಜ್ಜೆರ್ ಕೇಣಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಣರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. 'ಕೋಲ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನಲಿಪುನಲಾ, ಮುಡಿ ಕಟ್ಟುನಲಾ ಮಾತ ಕೆಲಸ ಬಟ್ರೆ ಜಾಲ್‌ಡೇ ಆಪಿನಿ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಬಟ್ರ್ ಆಯನ್ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟೆರೆ ಲೆತ್ತೆರ್. ಏರೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋವಂದೆ ಉಂತ್ಯೆಡಲಾ ಬಟ್ರೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಕರ್ಯೆ ಪೋವಂದೆ ಕುಲ್ಲಾಯೆ. ಕರ್ಯೆ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟೆರೆ ಆರೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಯೆ. ಜಾಲ್‌ಡ್ ಆಜಿ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀಯೆ. ಬಟ್ರ್ ಅರಿ, ಕಾಸ್ ಅತ್ತಾಂದೆ ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೈ ಪುಗರೆ ಮಾತ ಕೊರ್ದುಃ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್. ಪೋನಾಗ ಕರ್ಯೆ ಪಂಡೆಗೆ 'ಬಟ್ರೆ ಅರಿತ ಮುಡಿನ್ ಇನಿಯೇ ಅಟ್ಟಗ್ ಪಾಡಾಲೆ'. 'ಆವು, ತೂಕ ಜಾಲ್‌ಡೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ದಾಲ ಆವಂದ್. ಮರ್ಯಲ ಅತ್ತತ್ತಾ' ಪಂಡೆರ್ ಬಟ್ರ್.

ಕರ್ತಲೆ ಆಂಡ್. ಬಟ್ರೆ ಮಗೆ ಪರ ಊರುಗು ಪೋತೇರ್. ಬಟ್ರ್, ಬೊಡೆದಿ, ಮರ್ಮಾಲ್, ಪುಲ್ಲಿ ಮಾತ ಚಾವಡಿಡ್ ಜೈದೆರ್. ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಗಂಟೆದ ಪೊರ್ತು ಬಟ್ರೆಗ್ ದಾದನಾ ಸಬ್ದ ಕೇನ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ದಾದ ಸಬ್ದ? ಕೆಬಿ ಕೊರ್ಯೆರ್‌ಗೆ. ಕಣ್‌ಜೆತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ತೂಪೆರ್ ದಾದ? ಗೋಡೆಗ್ ಬೊಟ್ಟುದಿ ಕೊಂಬುಡು ನೇಲ್ಪಾದಿ ಬೋರಿಗ್ ಪಾಡುನ ಪರಗಂಟೆ, ಕೊಂಬುಡ್ದು ತಿರ್ತ್ ಬೂರುದಿ ಸಬ್ದ, ಎಂಚ ಬೂರುಂಡು? ಒಂಜಿ ನರಮಾನ್ಯೆ ಅಲ್ಪ ಉಂತುದು ಪಟ್ಟೆ ಆರೆನ ತುತ್ತುನ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟೆ ಕೊಂಬುಡು ನೇಲ್ಪಾದಿನೆನ್ ಒಯ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜಿಂಡ್. ಕೈತಲ್ ದೀದಿ ದಂಟೆ ಪತ್ಯೆರ್‌ಗೆ, ಡಿಕ್ಕ ಲಕ್ಕಂದ್ 'ಕಲ್ವೆ ಕಲ್ವೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್‌ಗೆ. ಕಲ್ವೆ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟೆದ ಒಟ್ಟುಗೇ ರುಮ್ಮ ಬಲ್ತೆಗೆ. ಬಟ್ರ್ ಆಯನ ಬೆರಿಯೆ ಬಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಬಟ್ರ್ ಕಲ್ವನ ಬೆರಿ ಪತೊಂದು ಬಲ್ತಿನಿ ಓಡೆಮುಟ್ಟ? ಕರ್ಯನ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್ ಮುಟ್ಟ. ಕರ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ಪೋದು ಬಾಕಿಲ್ ಪಾಡೊಂಡೆಗೆ. ಕಲ್ವೆ ಏರ್ಲ ಬೇತೆ ಅತ್ತ್, ಕರ್ಯೆನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಟ್ರೆಗ್ ಸಾಬೀತಾಂಡ್. ಕರ್ಯನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬಟ್ರೆ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಮೈಲ್ ದೂರ ಉಂಡು. ಕೊರಗೆರ್ನ ಕೇರ್‌ದ ಕೈತಾಲ್ ಉಂಡು. ಬಟ್ರ್ ಗಟ್ಟಿಡ್ ಪಂಡೆರ್ಗ್ 'ಅಯ್ಯ ಕರ್ಯ! ಈ ಇಂಚಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ? ಯನ ಪಟ್ಟೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಈ ಯನಟ ಕೇಣ್ದೊಲಿ ಅತ್ತಾ? ಕಂಡೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡಾ? ಯಾನ್ ಕೈಮುಟ್ಟುದು ಕೊರ್‌ತ್ವೆ! ಕರ್ಯೆ ಕಲ್ವೇಂದ್ ಪನ್ಪಾವುನ ತತ್ತುದು'. ಅದಗ ಕರ್ಯ ಬುಡೆದಿ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತೊಳ್ಗ್. 'ದಾದ ಪಾತೆರ್ಪ್ವಾರ್ ಬಟ್ರೆ? ಆರ್ ಕಂಡುನ್ಯ? ಆರ್ ಪುದೆಪುದ ಉಲಾಯಿ ಕುರೆತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಈರ್ ಬೋಡ್ಡ ಉಲಾಯಿ ಬತ್ತ್ ತೂಲೆ. ಬಡವೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಪಾತೆರಡೆ' ಪಂಡೋಳ್ಗ್. 'ಕುಂಬ್ಳಿಲು, ಈ ಇನ ಕಂಡನೆನ ತಪ್ಪುನು ಮುಚ್ಚೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಪಾತೆರಡ. ಯಾನ್ ಯನ ಈ ಕಣ್ಣ್‌ಡೇ ತೂತೆ ಆಯೆ ಯನ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟೆ ಪತೊಂದು ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗುನ. ಈ ಪಾತೆರಡ, ಯನ ಜಾಲ್‌ಡ್ದ್ ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ನಲಿಕೆದಾಕ್ಲು ಬರ್ಪುನ ಇಜ್ಜಿ. ಇನಿ ಆಯೆ ಚಾವಡಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಚಾವಡಿ ಮೈಲೆ ಆಂಡ್. ಇತ್ತೆ ನಿಕಲೆ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಯಾನ್ ಪೊಗ್ಯೆಡ ಯಾನ್ ಮೈಲೆ ಆಪೆ. ಬೊಡ್ಚಿ ಯಾನ್ ಉಲಾಯಿ ಬರಾಯೆ. ದೇವೆರ್ ಮಾತ ತೂಪೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಪಾತೆರ ನಿನೆಪುಡು ದೀವೊನ್ಲೆ, ಬೆಂದ್‌ಂಡ ತಿಂಬಾರ್, ಕಂಡ್‌ಂಡ ಪೋವಾರ್' ಪಂಡೇರ್ಗ್. ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಪಿದಾಡ್ಯೆರ್. ಬಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲ ಕೈತಾಲ್ ಅರ್ಧ ಮೈಲ್‌ಗ್ ರಡ್ಡ್ ಮೈಟ್‌ಲಾ ಕರ್ಮರ್‌ದ ಕಾಡ್, ನಡುಟು ಗಾಡಿ ಪೋಪಿ ತಾದಿ ಉಂಡು. ಆ ತಾದಿಡೆ ಪಿರ ಬನ್ನಾಗ ಉರ್ದೊಗು ಕರ್ಮರ್ ಮರತ ತೊಂಕಿಲ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕಡ್ತ್ ಪಾಡ್ದಿನ ತೋಜಿಂಡ್‌ಗೆ. ಬಟ್ರ್ ದುಂಬುಡು ಸ್ಕೌಟ್ ಮಾಸ್ತರಾದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಗುರ್ತೊಗು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ದಾಲ ಪಾಡುನ ಆರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಉಂದುಲ ಅಂಚನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ತೊಂಕಿಲುಲೆನ್ ತೂವೊಂದು ಐತ ಬಿರೆಯಿ ಪೋಯೆರ್‌ಗೆ. ತಾದಿ ಬುಡ್ದು ಕಾಡ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಪೋಯೆರ್‌ಗೆ. ಒಂಜಿ ಅರ್ಧ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಪೋನಾಗ ಒಂತೆ ಎಚ್ಚ ಕರ್ಮಾರ್ ತೊಂಕಿಲ್ ತೋಜಿಂಡ್‌ಗೆ. ಅಲ್ಪ ಮೇರೆನ ಅರಿತ ಮುಡಿ ಆಜಿಲಾ ಉಂಡುಗೆ. ಅಪಂಡ ಕರ್ಯೆ ಒರ್ಯೆನೇ ಕಂಡೆರೆ ಬತ್ತಿನತ್ತ್. ಬೊಡೆದಿ ಮಗೆಲಾ ಆ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರ್ದೆರ್. ಆತ್ ಬೇಗ ಆಜಿ ಮುಡಿ ಒರ್ಯಗೇ ತುಂಬರೆ ಖಂಡಿತಾ ಆವಂದ್.

ಆತ್ ಕಂಡಿನ ಯಾರಂದೆ ಪಟ್ಟೆ ಕಂಡೆರೆ ಬಯ್ದ್. ಅತ್ತ್, ಆಯನ್ ದೇವೆರೇ ಕಡಪುಡ್ತಿನಿ. 'ಕೊಂಬು'ಡ್ದು ಗಂಟೆ ಬೂರಂದೆ ಇತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ ಯಾನ್ ಕಾಂಡೆ ಮುಟ್ಟ ಜೆತ್ತ್‌ದ್ವೆ, ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಅರಿತ ಮುಡಿ ಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ್ ಸೇರ್ದ್ದು ಉಂದು ಯನ ಕಣ್ಣ್‌ಡೇ ಕಲ್ವೆ ಏರ್‌ಂದ್ ತೂಯೆ, ದೇವೆರ್ ದಯಾಮಯೆ. ಯನ ಸತ್ಯೊದ ಅರಿ ಯಂಕ್ ಒರಿಪಾಯೆರ್ ಪಣೊಂದು ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೆರ್. ಕೆಲಸದಾಯನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಅರಿತ ಮುಡಿ ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಕಣತ್‌ದ್ ಅಟ್ಟೊಗು ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಪಂಡೆರ್. ಅಲ್ಲ್ ಬತ್ತ್ ಸೇರ್ದಿ ನಿರೆತಾಕ್ಲು ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲು ಮಾತ ಪೊಲೀಸ್‌ದಾಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವೊಡು ಪಂಡೇರ್ಗೆ. 'ದಾಲ ಬೊಡ್ಚಿ ನಮ ಬದ್ಕ್ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಪರ ಪಟ್ಟೆಗಾತ್ರ ಊರುಗು ಪೋಲೀಸ್‌ದಾಯೆ ಪೊಗ್ಗುನು ಬೊಡ್ಚಿ' ಪಂಡೇರ್ಗೆ ಬಟ್ರ್. ಕರ್ಯಗ್ ಮಾತ ತಾನ್ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪುಂದು ತೋಜಿಂಡಾ ದಾನ್ನಾ, ಬೊಡೆದಿ ಮಗಡ್ದಾವರನೇ ಆಯೆ ಕಂಡ್‌ದಿಪ್ಪೊಡು. ಆಯಗ್ ಬೇಜಾರ್ದೇ ಜ್ವರ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸನ್ನಿಜ್ವರ ಬತ್ತ್‌ದ್ 'ಪೋಪೆ ಪೋಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರೆಬ್ಬಾಯಿ ಕೊರೇದೆಗೆ, ಒಂಜಿ ಪತ್ತ್ - ಪದಿನ್ಯೆನ್ ದಿನೊಟು ಲೋಕೊ ಬುಡ್ದೇ ಪೋಯೆಗೆ. ಕರ್ಯ ಬೊಡೆದಿ ಕುಂರ್ಬಿಲು 'ದೇವೆರೆ ನೀರ್‌ಗ್ ಇಲ್ಲ್ ಸುದ್ದೊಗು ಬೋಡು ಬಟ್ರೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್ಯೊಲ್ಗೆ 'ದಾನ್ನಾ ತಪ್ಪಾದ್ ಪೋಂಡು ನನ ಆ ತಪ್ಪು ಮಲ್ಪಾಯ. ಯಂಕ್ಲೆಗ್ ದಾಲ ಬದ್ಕೆರೆ ತಾದಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಲೆ' ಪಂಡೊಲ್ಗೆ ಬಟ್ರ್, ಬೊಡೆದಿ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಆಲೆ ಪಾತೆರೊಗ್ ಕರಗ್ಯೆರ್. ಕರ್ಯನ ಕೆಲಸ ಮಗಕ್ ಕೊರ್ಯೆರ್, ಕೊರ್ಪಾಯೆರ್. ಆಂಡ ಕರ್ಯನ ಬೊಡೆದಿ ಮಗಕ್ ಇರ್ವೆರೆಗ್ಲಾ ಕಂಡುನ ಅಭ್ಯಾಸ ಆನಿ ಮುಡಿ ತುಂಬುದು ಆತಿನ ಪೋತಿಜ್ಜಿ. ಓಲು ಕೆಲಸೊಗು ಪೋಂಡಲಾ ಅಲ್ಪ ಕಂಡೇದೇರ್. ಕಂಡುನೇನ್ ತೂಯಿ ನಜೊಕ್ಲು ಅಕಲೆಗ್ ಕೆಲಸ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೈದ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಬಂಜಿಗ್ ದಾಂತೆ ಊರು ಬುಡ್ದು ಪೋವೊಡಾಂಡ್. ಬೆಂದಡ ತಿಂಬ - ಕಂಡ್ಯಡ ಪೋವ - ಪನ್ಪಿನೇಕ್ ಉಂದು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಉದಾರ್ಣೆ ಆಂಡ್' ಪಂಡೆರ್ ಅಜ್ಜೆರ್. ಸುರೇಶಡ ಬೊಕ್ಕ ಕೇಂಡೆರ್ 'ಎಂಚ ಉಂಡು ಈ ಕಥೆ? ನಿನ Harry Potter ಕಥೆಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಇಜ್ಜಾ?' 'ಉಂದು ಕತೆ ಅತ್ತ್ ಅಜ್ಜೆರೆ. ಊರುಡು ನಡತ್ತಿನ, ಸತ್ಯದ ವಿಚಾರ. ಕಥೆ ಪಣ್‌ಂಡ ಅವು ನಡತ್ತಿನ ಆದ್ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಓದುನಾಗ ಮೈ ಕೊಕ್ಕೇರೋಡು' ಪಂಡೆ ಸುರೇಶೆ. ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ತೆಲಿಕೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗನೇ ಕರೆಂಟ್‌ಲಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಹಾಭಾರತದ ಧಾರಾವಾಹಿ ತೂವೆರೆ ಸುರೇಶೆ Switch on ಮಲ್ತೆ. ಆತ್ ಪೊರ್ತು ಕರೆಂಟ್ ಇಜ್ಜಂದಿನೇಕ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಮನಸ್‌ಡೇ ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈಮುಗ್ಯೆರ್. ಆಯನ ಆ ಅರಿತ ಮುಡಿಲಾ ಮರಟ್ ಬುಲೆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್‌ಲಾ.

ಈ ಸಂಚಿದ ಲೇಖಕೆರೆ ಪತ್ತೆ

1. **ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ**
   ವಿಶ್ವ ಕಲಾನಿಕೇತನ
   ಪದಡ್ಕ, ಸುಳ್ಯಪದವು, ಪುತ್ತೂರು
2. **ದಿ| ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್**
   ದುರ್ಗಾ ಹೌಸ್, ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ
   ಮಂಗಳೂರು - 575 003
3. **ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಲ್ಕಿ**
   ಐಸಿರಿ, ಕನ್ನಡರಬೆಟ್ಟು
   ಕಾರ್ನಾಡು, ಮುಲ್ಕಿ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ
4. **ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಾ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ**
   ಕಾರ್ತಿಕೇಯ, ನಾರಾಯಣಮಂಗಲ
   ಕುಂಬಳೆ - 671 321
5. **ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ**
   ಎನ್ ೩, ಪೀಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್
   ಪಿಂಟೋಸ್ ಲೇನ್
   ಕದ್ರಿಕಂಬಳ, ಮಂಗಳೂರು
6. **ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ**
   ತೆಂಕ ಕಾರಂದೂರು ಅಂಚೆ
   ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು - 574 217
7. **ಡಾ| ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ**
   ಮಂಜುನಾಥ ಕ್ಲಿನಿಕ್
   ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು - 11
8. **ಎಸ್. ಸದಾಶಿವ ಶೆಟ್ಟಿ**
   ಆಳ್ವರಮನೆ, ತಡಂಬೈಲ್
   ಸುರತ್ಕಲ್-575 014
9. **ಸುಗುಣಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ**
   'ಗಂಧಕುಟಿ' ಹೌಸ್
   ವಿದ್ಯಾನಗರ, ಉಜಿರೆ ಅಂಚೆ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ
10. **ಜಯರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ ಪಾತೂರು**
    ದೇವರ ಮನೆ, ಪಾತೂರು ಅಂಚೆ
    ಕಾಸರಗೋಡು - 671 323
11. **ಕುಶಾಲಾಕ್ಷಿ ವಿ. ಕುಲಾಲ್**
    'ಅಮೃತ ನಿಲಯ' ಕುಂಜತ್ತೂರು
    ಕಣ್ವತೀರ್ಥ, ಮಂಜೇಶ್ವರ
    ಕಾಸರಗೋಡು
12. **ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಧಾರತ್ನಾಕರ್**
    W/o ರತ್ನಾಕರ್
    'ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಗಣೇಶ್'
    ಬಿ.ಎಚ್.ಎಂ. ರಸ್ತೆ
    (ನಂದಿಬೆಟ್ಟು) ಕುಂದಾಪುರ
13. **ಪದ್ಮನಾಭ ಮಿಜಾರು**
    ಶಾಂತಿಗಿರಿ ಮನೆ, ಮಿಜಾರು ಅಂಚೆ
    ಮಂಗಳೂರು - 574 225
14. **ಸುಧಾ ಕೆ.**

ವಿನಂತಿ

- ಒಂಜಿ ವರ್ಸದ ಕಿಸ್ತ್‌ದ ಪಣವು ರೂ. 50/-; ಅಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 500/- ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿನಕುಲೆಗ್ ಮದಿಪು ಬೂಕುಲೆನ್ ಟಪ್ಪಾಲ್ಡ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರ್ಪೊ.
- ಕತೆ / ಕಬಿತೆ / ಅಧ್ಯಯನ ಲೇಖನ / ಹರಟೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಮದಿಪುಗು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಲಿ.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಆದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಫುಲ್ ಸ್ಕೇಪ್ ನಾಲ್ ಪುಟತ್ತ ಉಲಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ.
- ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕಾಕಜಿದ ಒಂಜೇ ಪುಡೆಟ್ ವಿರಳವಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡಿ.
- ಲೇಖಕೆರೆನ ಪುದರ್ ಪತ್ತೆ ದಾಂತಿ ಬರವುಲೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಜಿ.
- ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ಮೂಲ ಲೇಖಕೆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆನ್ ಬರವುಡುದೆತೊಂದು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಡು.
- ಪ್ರಕಟ ಆವಂದಿ ಬರವುಲೆನ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಿ.
- ಮದಿಪುಡು ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆ ಪರಿಚಯ ಪುಟೊಕ್ಕು ಪ್ರತಿ ಬೂಕುಲೆ ರಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಸಂಪಾದಕರೆಗ್ ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಲಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲ್‌ದ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

'ನೆಲೆ', ಬೆದ್ರಾಳ, ನರಿಮೊಗರು, ಪುತ್ತೂರು - 574 312

ಸದಸ್ಯೆರ್

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕೆರ್
ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗ,
ಸ.ಪ್ರ.ದ. ಕಾಲೇಜು,
ತೆಂಕನಿಡಿಯೂರು, ಉಡುಪಿ

ಯೋಗೀಶ್ ಕಾಂಚನ್
ಕಾಂಚನ್ ನಿವಾಸ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಮೀನಕಳಿಯ,
ಮಂಗಳೂರು - 575 010

ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
ಡೆಚ್ಚಾರು ಮನೆ,
ಪುದುವೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ,
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು

ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ
'ವಿದ್ಯಾ', ಕದ್ರಿ ಕಂಬಳ ರಸ್ತೆ,
ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು - 575 004

ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ
'ನವದುರ್ಗಾ', ಅಂಚೆ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು
ಉಡುಪಿ - 576 102

ಆರ್.ಎಸ್. ದಳವಾಯಿ
ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯರು

ಸರಪಾಡಿ ಅಶೋಕ ಶೆಟ್ಟಿ
ಸರಪಾಡಿ, ಅಂಚೆ ಅಜಿಲಮೊಗರು
ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು

ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್
ಗುರುಕೃಪಾ ಮನೆ, ಪಡುಪೆರಾರ ಅಂಚೆ
ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್, ಬಜಪೆ,
ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು

ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಸಿ-1, ಜಲ್‌ಕೀರ್ತಿ, ಸಿ.ಎಚ್.ಎಸ್. ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಜಯರಾಜ ನಗರ,
ಮಹಿಷಮರ್ದಿನಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಳಿ,
ಎಲ್.ಜಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೊರಿವಿಲಿ (ಪ)
ಮುಂಬಯಿ - 400 091

ಉದಯ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ
ಸಂ-81, ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ನಿಲಯ
ರಾಜು ಕಾಲೊನಿ, ಎಮಲೂರು,
ಅಂಚೆ ಮಾರತ್ತ ಹಳ್ಳಿ
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 037

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಾವತಿ ಜೆ. ಬೈಕಾಡಿ
ಮಂಜೂಷ, ಹ್ಯೊಗೆಬೈಲು,
ಅಂಚೆ ಅಶೋಕನಗರ,
ಮಂಗಳೂರು - 575 006

ಎಸ್.ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಶ್ರೀದೇವಿ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲ ಕಂಬಳಬೆಟ್ಟು, ತೋಕೂರು ಮೊಕುಲು ನಡಪಾಯಿನ 'ತುಳು ಪೊಂಜೊವೆಂಕುಲು' ಲೇಸ್‌ಡ್ ಮಾಜಿ ಕ.ಸಾ.ಪ. ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಶ್ರೀ ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಪುನರೂರು, ಕೊಡೆತ್ತೂರು ಶ್ರೀ ಭುವನಾಭಿರಾಮ ಉಡುಪ, ಶ್ರೀ ಜಯಾನಂದ ಸುವರ್ಣ, ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ ಶೆಟ್ಟಿಗಾರ್, ಶ್ರೀ ಶರತ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಕಸ್ತೂರಿ ಎ. ಬಂಗೇರ, ಡಾ. ವಿದ್ಯಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಕೆ., ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್.

ಕುಡಲದ ಸರಕಾರಿ ಡಿ.ಎಡ್. ಕಾಲೇಜು, ಬಲ್ಮಠ ಮೊಕುಲು ನಡಪಾಯಿನ 'ತುಳು ಪೊಂಜೊವೆಂಕುಲು' ವಿಶ್ವ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆ ಲೇಸ್‌ನ್ ಡಯೆಟ್‌ದ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕಿ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಶ್ರೀಮತಿ ಫಿಲೋಮಿನಾ ಲೋಬೋ ಮೇರ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತೆರ್. ಶ್ರೀಮತಿ ಲಾವಣ್ಯ, ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ದೇವದಾಸ್, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಣ್ಯ ಪೊಂಜೆನಕುಲು ಗದ್ದಿಗೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುದ ಅರಿಯಡ್ಕಡ್ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ - ಸೇರಿಗೆಡ್ ಕೆಡ್ಡಸ ದಿನಾಚರಣೆ. ಶ್ರೀ ಎ. ಶ್ರೀಹರಿ ಮೇರೆಡ್ದ್ ಉದಿಪನ. ಶ್ರೀಮತಿ ಅತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ವೈ. ಆನಂದ, ಎ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ಶಶಿಕುಮಾರ್ ಬಾಲ್ಯೊಟ್ಟು ಶ್ರೀ ತಿಲಕ್ ರೈ ಕುತ್ಯಾಡಿ, ಶ್ರೀ ಎ.ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ ಅರಿಯಡ್ಕ, ಶ್ರೀ ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ, ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲ ಕುಲಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ವೇದಿಕೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘೊಲೆನ ಒಕ್ಕೂಟೊಡ್ದು ಎರ್ಮಾಳ್‌ಡ್ 'ತುಳು ಪೊಂಜೊವೆಂಕುಲು' ವಿಶ್ವ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆ. ಕಾಪು ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಶಾಸಕೆ ಶ್ರೀ ಲಾಲಾಜಿ ಮೆಂಡನ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತೆರ್. ಡಾ. ನಿಕೇತನ, ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್‌ರಾಜ್, ಶ್ರೀ ಉದಯ ಕೆ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್, ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಾವತಿ ಜೆ. ಬೈಕಾಡಿ ವೇದಿಕೆಡುಲ್ಲೆರ್.

Reg. with RNI No. Kartuloo 14/10/200-TC

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪೊಸ ಗುರ್ಕಾರೆರಾ
ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾ
ಗಡಿಪತ್ಯೆರ್ (13-10-2008
ದುಂಬುದ ಗುರ್ಕಾರೆರಾಯಿ
ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ
ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವ
ಕ.ಸಾ.ಪ.ದ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷೆ ಪ್ರದೀ
ಕುಮಾರ್ ಕಲ್ಲೂರ, ಕೆ. ಸೀತಾರಾ
ರೈ ಸವಣೂರು ಬೊಕ್ಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾ
ಎಸ್.ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪೆರ್ ಅಂಚ
ಸೇರ್ದಿನಕುಲು ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುದ ಮದಿ
ಕೊರಿಯೆರ್.

ಬಿ.ಸಿ.ರೋಡ್‌ದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬ
ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರೊಡ
'ತುಳುನಾಡ ಇತಿಹಾಸ ಕಜ್ಜ ಕೊಟ
ಉದಿಪನ. ಪ್ರೊ. ಅಮೃ
ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಪ್ರೊ. ತುಕಾರಾ
ಪೂಜಾರಿ, ಡಾ. ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸ
ಪ್ರಭಾಕರ, ಅನಂತರಾಜ ಇಂದ್ರ
ಪೇರೂರು ಜಾರು, ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾ
ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಬೊ
ಎಸ್.ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಮೊಕು
ಗದ್ದಿಗೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಕುಡಲದ ಪೊಂಜೊವುನಕು
ಕೆಡ್ಡಸದ ಭೂಮಿಪೂಜೆ ಮಲ್ತೆ
(9-2-2009). ಗುರ್ಕಾರ್ ಡ
ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ
ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ
ಪಾಲೆಮಾರ್, ಕ.ಸಾ.ಪ. ಮಾ
ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಕೃ
ಪುನರೂರು, ಕ.ಸಾ.ಪ. ಜಿಲ್ಲಾಧ
ಶ್ರೀ ಪ್ರದೀಪಕುಮಾರ್ ಕಲ್ಲೂ
ಉಪಮೇಯರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಕೀ
ಕಾವ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.